

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤษฎี น้ำเพชร. วิธีปฏิบัติการณ์เทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

กานดา พูนลาภทวี. สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : พบลีกส์เซ็นเตอร์การพิมพ์, 2536.

กิติมา ปรีดีศิลป์. การบริหารและการนิเทศ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรวิวัฒน์, 2532.

เกษม บุญอ่อน. "เคลพาย เทคนิคในการวิจัย." คุรุปริทัศน์ 10 (ตุลาคม 2522) : 26-28.

คณะกรรมการการประถมศึกษา, สำนักงาน. ระเบียบและแนวปฏิบัติตามระเบียบกระทรวง

ศึกษาธิการ ว่าด้วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2533. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

____. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพมหานคร : พันธุ์พิมพ์ลิขซึ่ง, 2535.

จางทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. "การวิจัยด้วยเทคนิคเคลพาย" วารสารการศึกษาแห่งชาติ. ปีที่ 19,
ฉบับที่ 2 (1 ธันวาคม 2527 - มกราคม 2528) หน้า 69-77.

ชาญชัย อาจิมอาจารย์. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์, 2525.

ชารี มณีศรี. การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : อมรการพิมพ์, 2525.

นิพนธ์ ภูมิฉาย. รายงานการวิจัยการพัฒนาการนิเทศเพื่อโรงเรียนพัฒนาตนเอง. ยะลา :
โรงพิมพ์สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 2, 2535.

บุญเหลือ เทพสุวรรณ. ความสำเร็จหรือความล้มเหลว. พระนคร : วัชรินทร์การพิมพ์,
2514.

ประยูร ศรีประสาธน์. "เทคนิคการวิจัยแบบเคลพาย." วารสารการศึกษาแห่งชาติ 14
(เมษายน-พฤษภาคม 2523) : 50-59.

ปรีชา นิพนธ์พิทยา. มติใหม่การนิเทศการศึกษากับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : ชีรพงษ์
การพิมพ์, 532.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม
ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ,
2535. (อัดสำเนา)

- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงาน. สภาพของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร, 2534. (อัครสาเนา)
- _____. เอกสารการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539). กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2535 (อัครสาเนา)
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. พระนคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2513.
- วิญญู สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519.
- มานชญ์ บุญพานุวัตร. รายงานการวิจัยการประเมินผลการพัฒนาระบบบริหารงานด้วยกรณีศึกษาภายในโรงเรียนคณะราษฎรบำรุงจังหวัดยะลา. ยะลา : โรงพิมพ์สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 2, 2531.
- ระเปียบ เพชรประสิทธิ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์, 2521.
- วลาธนต์ บุญสวัสดิ์. หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : พรสิวกการพิมพ์, บ.ป.บ.
- วินัย เกษมเศรษฐ์. "หลักการและเป้าหมายของการนิเทศการศึกษา." ในบทความทางวิชาการ เรื่อง การนิเทศการศึกษา หน้า 1-29. กรุงเทพมหานคร : กองแผนงานกรมสามัญศึกษา, 2527.
- วิรุช จิตต์ผิงงาม. พัฒนาการนิเทศการศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- สังต์ อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม) พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2530.
- สาโรช บัวศรี. แนวคิดในการบริหารการศึกษา. พระนคร : โรงพิมพ์มงคลการพิมพ์, 2504.
- สาย ภาณุรัตน์. ที่ระลึกในโอกาสอายุครบ 60 ปี วันที่ 6 กรกฎาคม 2517. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุรสภาลาดพร้าว, 2517.
- สุนทร โคลม. การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- เสนห์ จามริก. การเมืองกับการศึกษาของไทย. กรุงเทพมหานคร : การพิมพ์พระนคร, 2526.

- เสาวภา เขาวนัชลากร. การจัดการนิเทศการศึกษาภายในระดับมัธยมศึกษาส่วนกลาง.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- แสงจันทร์ อินทามนต์. นวัตกรรมนิเทศการศึกษานอกรักรเรียน. กรุงเทพมหานคร : หน่วย
ศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกรักรเรียน, 2532.
- อาคม จันทสุนทร. "การนิเทศการศึกษา : ตัวเร่งปฏิบัติการศึกษา." รายงานการศึก
ปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521.
บทมธานี : ม.ป.ท., 2525.
- อุทัย สร้อยสุข. หน้าที่ด้านการนิเทศการศึกษาของอาจารย์ในระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

ภาษาอังกฤษ

- Glickman, Carl D. Development Supervision : Alternative Practices
For Helping Improve Instruction. Association for Supervision
and Curriculum Development, 1981.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd. New York : McGraw-Hill
Book Co., 1973.
- Harris, Ben M. Supervisory Behavior in Education. Englewood Cliffs,
New York : Prentice-Hall, 1985.
- Sergiovanni, Thomas J. and Starratt, Robert J. Supervision : a
Redefinition. New York : McGraw-Hill, 1993.
- Wane K. Hoy and Pratricks B Forsyth. Effective Supervision theory
into Practice New York : Random House, 1986.
- Wiles, Kimbal. Supervision for Better Schools. 3rd. ed. Englewood
Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1975.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. บทสัมภาษณ์
2. แบบสอบถาม

บทสัมภาษณ์ ดร.กมล ภูประเสริฐ
 ตำแหน่ง ผู้ตรวจราชการกระทรวงเขต 7
 กระทรวงศึกษาธิการ

ประเด็นที่ 1 นโยบายของรัฐต่อการนิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

คำว่า รัฐ หมายถึง รัฐบาล ซึ่งนโยบายนั้นจะพูดถึงการศึกษากว้าง ๆ ไม่ลงลึกถึง การนิเทศ ที่นี้ในแง่ของกระทรวงและกรม มีนโยบายเรื่องนี้ได้ ที่จริงแล้วกรมและกระทรวง จะถือว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่ส่งเสริมให้เกิดคุณภาพการศึกษาที่ต้องการได้ ถ้าหากว่ามีความเชื่อพื้นฐานอย่างนี้ กระทรวงหรือกรมก็ต้องมีนโยบายที่จะใช้การนิเทศการศึกษา ให้เกิดประโยชน์จริง เป็นนโยบายย่อย จากการที่มีนโยบายที่จะใช้การนิเทศเป็น ตัวเร่งหรือพัฒนาคุณภาพ มันต้องรวมไปถึงนโยบายในการสนับสนุนการนิเทศการศึกษา ในเรื่อง ของบุคลากร เรื่องของสื่อ เรื่องของงบประมาณ มีนโยบายในการพัฒนาศึกษานิเทศก์อะไรทำนองนี้ ในอนาคต กระทรวงและกรมควรมีนโยบายเรื่องนี้ชัดเจนขึ้น และต้องมีการวางแผนและตั้งงบประมาณ เพื่อสนับสนุนนโยบายอย่างชัดเจน

ประเด็นที่ 2 รูปแบบและวิธีการนิเทศศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

รูปแบบและวิธีการมันจะมีเหมือนเป็นกระบวนการ การนิเทศก็เป็นกระบวนการอย่างหนึ่ง ของการศึกษา เมื่อเป็นกระบวนการก็จะมีขั้นตอนที่จะดำเนินการไปได้ ในการนิเทศนั้นถ้าหากว่า ไปศึกษาถึงรูปแบบการนิเทศที่สปช. เคยทำไว้ในระดับก่อนประถมตัวนั้นจะเป็นรูปแบบที่ค่อนข้าง ชัดเจน โดยที่เขาจะเน้นอยู่ที่ศึกษานิเทศก์จะเป็นฝ่ายไปกระตุ้นให้โรงเรียนตระหนักถึงการพัฒนา คุณภาพ คือ ศึกษานิเทศก์จะต้องมีเทคนิคที่ไปกระตุ้นให้โรงเรียนพัฒนาคุณภาพเช่น ถ้าเป็นครูก็ กระตุ้นให้รู้จักแสวงหาวิธีสอน สื่อการสอน ที่จะมาช่วยหาผลการเรียนดีขึ้น ถ้าเป็นผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ก็อาจจะกระตุ้นให้แสวงหาวิธีการบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ต่อจากนั้น ศึกษานิเทศก์ก็ควรกระตุ้นให้เกิดการดำเนินการตามที่โรงเรียนได้แสวงหาวิธีการไว้ เพราะ บางทีก็คิดเฉย ๆ แต่ไม่ทำก็มีก็ต้องกระตุ้นให้เกิดการทำ ขึ้นต่อไปศึกษานิเทศก์ก็กระตุ้นให้เกิด การประเมินผลการปฏิบัติที่คิดว่าได้ทำมา และสุดท้ายรู้สึกว่าจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดความภาคภูมิใจ

งานงาน ผู้บริหารที่ภาคภูมิใจ ศึกษาวิเคราะห์ที่ไปกระตุ้นให้ผู้บริหารไปสร้างความภาคภูมิใจให้
ครูนี้เป็นกระบวนการนิเทศการศึกษา ความจริงแล้วแนวคิดนี้ก็มาจากความคิดพื้นฐานในการ
พัฒนางานคือ การพัฒนางานก็มี 3 ขั้นตอน ขั้นแรกก็คือ รู้จักวิเคราะห์ปัญหาของงานการวิเคราะห์
ก็เริ่มที่ผลผลิตก่อนว่าผลผลิตถูกใจไหม มีปัญหาตรงไหน เพื่อจะได้หาทางแก้ ขั้นที่สอง เป็นขั้น
แสวงหานวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนางาน นวัตกรรมก็คือวิธีการใหม่ ๆ เครื่องไม้ เครื่องมือใหม่
ที่จะทำให้งานดีขึ้น ขั้นที่สาม คือ การปฏิบัติตามการดำเนินงาน การปฏิบัติตามนวัตกรรมที่คิดไว้
อันนี้เป็นกระบวนการพัฒนางาน พอทำเสร็จก็เริ่มขั้นหนึ่งโดยวิเคราะห์ปัญหาใหม่อีก แล้วก็หาวิธี
การใหม่ ๆ อีก ที่จุดอื่นหรือจุดเดิมก็ได้ แล้วก็ลงมือปฏิบัติอีก นี่เป็นรูปแบบของการนิเทศ

ประเด็นที่ 3 อิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยีต่อการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

ในทศวรรษหน้าความจริงแล้ว มันควรจะเริ่มตั้งแต่เดี๋ยวนี้แล้ว แต่ของเราค่อนข้างช้าไป
ในทศวรรษหน้าถ้าหากว่ากระทรวงหรือกรมมองเห็นความสำคัญของการนิเทศมีนโยบายชัดเจน สื่อและ
เทคโนโลยีที่ใช้ในการนิเทศมันก็จะ เป็นสื่อและเทคโนโลยีที่ใหม่ขึ้น อาจจะใหม่ที่สุดในโลกแต่ว่ามัน
ใหม่เพราะว่าพวกเราไม่ค่อยได้ใช้กัน ผมคิดว่าถ้าหากว่ามีการสนับสนุนในเรื่องของการจัดหา
เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในวงการนิเทศการศึกษานี้ กิจกรรมในการนิเทศก็จะเปลี่ยนแปลงไป
เหมือนอย่างที่ผมพูดเมื่อสักนี้ เป็นเรื่องของกระบวนการนิเทศ ถ้าหากว่ามีการใช้สื่อและเทคโนโลยี
ใหม่ ๆ กระบวนการที่ว่ามันก็จะ เป็นกระบวนการที่มีรายละเอียดแตกต่างไปด้วย ยกตัวอย่างเช่น
ถ้าโรงเรียนมีวิดีโอใช้อย่างทั่วถึง แต่ศึกษานิเทศก์ใช้การนิเทศโดยใช้วิดีโอ มันก็จะช่วยให้ผลของ
การนิเทศแตกต่างไป เช่น ครูที่สอนภาษาอังกฤษอยากจะสอนให้ดี มีวิดีโอที่เป็นรูปแบบของการสอน
ให้ครูได้ใช้ ครูก็ใช้สื่อตัวนั้น วิดิโอที่เป็นสื่อมีสองประเด็น ประเด็นหนึ่งใช้เพื่อเนื้อหาให้ครูเกิดความ
เข้าใจเกิดทักษะ อีกประเด็นหนึ่ง วิดิโอที่เป็นสื่อการสอนโดยตรง ครูสามารถจะใช้โดยส่งไปที่โรงเรียน
ครูก็เอาไปใช้กับนักเรียนได้ ที่นี้ตามที่ครูจะคิดรูปแบบการสอนใหม่ ๆ มันก็จะสะดวก หรือถ้ามีการ
ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนมากขึ้น ซึ่งประเทศอื่น ๆ ก็มีเยอะแต่ของเรายังไม่เริ่ม
การนิเทศโดยอาศัยคอมพิวเตอร์มันก็จะทำให้สะดวกขึ้น หรือการนิเทศทางไกลที่เรามีไทยคมมันก็
อาจจะดีขึ้น ที่นี้รูปแบบของการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะทำให้อะเอียดของกระบวนการ

เปลี่ยนแปลงไป แต่ตัวรากฐานยังคงอยู่คือ กระบวนการพัฒนางาน

ประเด็นที่ 4 บทบาทของผู้นิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

ความจริงบทบาทของศึกษานิเทศก์ บทบาทที่คาดหวังมันมีอยู่แล้ว เพียงแต่ว่ายังไม่ได้ปฏิบัติกันอย่างจริงจังเท่านั้น บทบาทของผู้นิเทศประการแรกที่ผมมองก็คือ บทบาทของการเป็นผู้^๑ทางวิชาการ สำหรับการเป็นผู้^๑ทางวิชาการก็หมายถึง การที่ได้แสดงพฤติกรรมหรือแสดงกิจกรรมเกี่ยวกับการเป็นผู้สนใจในงานวิชาการ การเป็นผู้สนับสนุนและความช่วยเหลืองานวิชาการ ใครก็ตามที่แสดงบทบาทตัวนี้ได้ก็แสดงความเป็นผู้^๑ทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้^๑นิเทศจำเป็นต้องมีขาดไม่ได้ บทบาทประการที่ 2 ก็คือ บทบาทในการเป็นผู้กระตุ้น เทคนิคในการที่จะเป็นคนไปกระตุ้นให้คนอื่นเขาคิด เขาเกิดความกระตือรือร้น เขาอยากทำ เขาลงมือทำ ถือเป็นเทคนิคที่ศึกษานิเทศก์ต้องแสดงบทบาทการเป็นผู้กระตุ้นให้ชัดเจน ประการที่ 3 บทบาทในการเป็นผู้ให้กำลังใจ ซึ่งบทบาทนี้ที่จริงมันมีอยู่ข้างพอสมควรในกรณีที่ศึกษานิเทศก์ไปเยี่ยมโรงเรียนหรือผู้บริหารไปเยี่ยมห้องเรียนในการนิเทศภายใน มันมีของมันอยู่แล้ว แต่ที่ผ่านมามันไม่ได้เป็นการให้กำลังใจในแง่ของการทำให้เกิดความภูมิใจในผลงานในทางวิชาการมันเป็นการให้กำลังใจทั่ว ๆ ไป เหมือนกับโรงเรียนนี้ไม่เคยมามีใครเยี่ยมเลย พอมีศึกษานิเทศก์มาเยี่ยมคนก็ดีใจ แต่ที่จริงแล้วมันควรจะเกิดความภูมิใจในผลงานที่เขาได้พยายามแก้ปัญหาในตัวเขาเองได้สำเร็จ ก็เป็นบทบาทที่สำคัญในการพัฒนา

ประเด็นที่ 5 ปัญหาของการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

ปัญหาในปัจจุบัน มันมีปัญหาคืออยู่ 2 ประการ ประการแรกคือ การที่การนิเทศเองไม่ได้ดำเนินการเพื่อกระบวนการที่ถูกต้อง เช่น ของเราไปเน้นการเยี่ยมโรงเรียนมากกว่าที่จะไปนิเทศโรงเรียน การเชื่อมกับการนิเทศผมมองในแง่ที่แตกต่างกัน การเชื่อมคือ การไปให้คำแนะนำทั่ว ๆ ไป ไปพบปะ การไปนิเทศก็ควรจะเริ่มต้นด้วยการทำให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมในการที่จะเริ่มต้นในกระบวนการพัฒนางานของเขาเอง อย่างที่ผมพูดตอนต้น ประการที่ 2 ก็คือ

การนิเทศฯไม่ได้รับการสนับสนุน ไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจัง จากผู้บริหารการศึกษาเมื่อไม่ได้
รับการสนับสนุนเรื่องเครื่องมือ เครื่องมือ มักก็ค่อนข้างจะไม่ทันกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
ในทศวรรษหน้าผมคิดว่าปัญหา 2 ปัญหานี้ยังคงอยู่ แต่จะมีปัญหาอื่นตามมาด้วยก็คือ ปัญหาของการ
ก้าวไม่ทันความคิดใหม่ ๆ ทางการศึกษา ก้าวไม่ทันกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในทางการศึกษาในอนาคต
ที่ต้องอาศัยการนิเทศการศึกษาไปแก้ ที่พูดเช่นนี้เพราะว่าผมมีความรู้สึกว่ปัจจุบันนี้ ครูผู้สอนและ
ศึกษานิเทศก์ยังมีความรู้ความเข้าใจในทางการศึกษาจำกัด แล้วยังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่
เกี่ยวข้องกับการศึกษาจำกัดไปด้วยยกตัวอย่างว่า ถ้าเราจะสอนมัธยม เรามุ่งจะให้เด็กที่จบมัธยม
ประกอบอาชีพได้ แล้วเด็กได้มีโอกาสเลือกตามความถนัด ความสนใจของเขาเอง แต่ว่าเขาไม่
สามารถสนองความต้องการตรงจุดนี้ได้ทางปฏิบัติ เพราะเด็กไม่มีโอกาสเลือกส่วนใหญ่วิ่งเรียน
ก็จัดโปรแกรมให้หมด นอกจากนี้ก็เป็นปัญหาที่ยังคงอยู่ แล้วก็ในวันก็จะแก้ได้ยากขึ้นเพราะว่า
ความเปลี่ยนแปลงในเรื่องของโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีผลกระทบค่อนข้างมาก ถ้าไม่เตรียมการเรื่องของ
ทรัพยากรมนุษย์ให้ดี มันก็จะทำให้ประเทศของเรา อาจจะล้ำหลังประเทศอื่นเขาความที่ก้าวไม่ทัน
กับความรู้หรือความคิดใหม่ ๆ ก้าวไม่ทันกับสิ่งที่ควรจะมี มันมีผลทำให้ความคิดที่ดี การกระทำที่ดี
ในวงการศึกษายู่ในขอบเขตที่จำกัด แทนที่จะคิดและทำโดยมีทรรศนะที่กว้างกว่านั้น ยกตัวอย่าง
ครูผู้สอนเข้าใจไหมว่าความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัวเรา มันมีผลกระทบต่อประเทศของเรา
และผลกระทบดังกล่าวจะสอดคล้องอย่างไรให้เด็กรุ่นใหม่ได้ตระหนักถึงสิ่งเหล่านั้นด้วย

บทสัมภาษณ์ ดร.โกวิท ประวาลพุกษ์

ตำแหน่ง ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต 8 กระทรวงศึกษาธิการ

ในเรื่องของการนิเทศการศึกษาเราต้องเปลี่ยนความหมายของการนิเทศมาเป็นการสอนงาน การนิเทศจริง ๆ แล้วคือ การสอนงาน สอนงานแบบไหน สอนงานให้เกิดการพัฒนาตนเอง ในโรงเรียน ในครุ คือ ำให้ทุก ๆ คน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือหน่วยงานใดก็ตาม ำให้รู้จักพัฒนาตนเอง เพราะฉะนั้นการนิเทศที่ดีจะต้องไม่มีรูปแบบหรือคำตอบของการปฏิบัติตายตัว เราจะต้องนิเทศโดยให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร เป้าหมายของผู้ดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตาม การที่เราจะนิเทศให้ดีขึ้น เราต้องไปช่วยเขาตั้งเป้าหมายให้ถูกต้องก่อน เมื่อเขาตั้งเป้าหมายถูกต้องแล้ว เราก็ต้องดูว่าวิธีการนั้นนำไปสู่เป้าหมายตัวนั้นได้จริงหรือเปล่า สอดคล้องกับเงื่อนไข ความจำเป็นความสามารถของผู้ทำหรือเปล่า ไม่ว่าเราเห็นว่าต้องเป็นยังไง เราก็ไปบอกเขาเลย ว่าต้องเป็นอย่างนี้ อันนั้นไมใช่การนิเทศ เพราะฉะนั้นการนิเทศที่ดีก็คือการเข้าไปเป็นผู้ร่วมงานคนหนึ่งแล้วค่อย ๆ พัฒนาส่วนงานนั้นขึ้นเรื่อย ๆ ส่วนในเรื่องของสื่อในเรื่องของเทคโนโลยีต่าง ๆ เราก็ควรจะเป็นในเรื่องของกระบวนการที่จะทำให้เขาตัดสินใจได้ดีขึ้น เพราะเทคโนโลยีต่าง ๆ จะเป็น soft ware technology ไม่ว่า hard ware ไม่มีอุปกรณ์ ไม่มีบทเรียนสำเร็จรูป ไม่มีอะไรทั้งนั้นแหละ แต่จะต้องมีวิธีการกระบวนการทำงาน ความสามารถในการวินิจฉัยสิ่ง การ วินิจฉัยการตัดสินใจ ความสามารถในการระดมความคิดเห็นคนอื่นที่จะให้ตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสภาพความจำเป็นของเขา

การนิเทศที่ดีก็คือ การพัฒนาคน เพราะฉะนั้น people ware มีความสำคัญที่สุด ที่นี้ การที่จะทำให้ people ware พัฒนาก็ต้องใช้ soft ware ส่วน hard ware จะเป็นตัว support เท่านั้นเอง ขณะนี้เราไปพัฒนา hard ware มาก ไม่มี soft ware เลย ไม่คำนึงถึงคนเลย เพราะฉะนั้นมันตรงกันข้ามในอนาคต ต้องปรับทางหมดแล้วบทบาทของผู้นิเทศ ก็จะต้องไปกระตุ้นช่วย นำเสนอ ำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง แล้วก็พร้อมที่จะไปช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้อง ซึ่งหมายรวมถึง ผู้นิเทศทุกคนไม่ว่าจะเป็นศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครุ ผู้ทำหน้าทีนี้เทศทุกคนจะต้องเป็นอย่างนี้

ที่นี้ปัญหาของการนิเทศในทศวรรษหน้าถ้าจะมีก็คิดว่า การแยกตัวของการนิเทศออกมาจากระบบ เวลาเราทำไปเป็นเทคนิคมาก ๆ การนิเทศจะถูกดึงมาเป็นวิชาต่างหากหนีออกมาจากระบบบริหาร ซึ่งไม่ถูก เพราะเราต้องทำให้การนิเทศเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับการบริหาร การพัฒนา สรุปรวมแล้วแนวทางหนึ่งก็คือ เราต้องสร้างระบบคุณภาพทางการศึกษาขึ้นมา แล้วทำให้เกิดการประเมินตนเอง เกิดการพัฒนาตนเองขึ้นมา ๆ เพราะมันเป็นเป้าหมายการนิเทศ พอเราทำอย่างนี้ได้ การนิเทศก็จะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับระบบการพัฒนา ซึ่งปัจจุบันนี้เราก็พยายามสร้างที่เขาเรียกว่า การวางแผนยุทธศาสตร์ระดับโรงเรียน ระดับโรงเรียน การวางแผนยุทธศาสตร์ระดับโรงเรียนจะทำให้คนคิดเอง ตัดสินใจเอง การวางแผนยุทธศาสตร์ หมายถึง การวางแผนพัฒนาโดยโรงเรียน

(ถาม) ในทศวรรษหน้านี้ รูปแบบการนิเทศจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมมากกว่ากัน

ไม่รู้ มันกำหนดไม่ได้ แต่ที่สำคัญก็คือ นิเทศเนี่ยมันจะหายไป มันจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของงานในโรงเรียน อยู่ในระบบการพัฒนางาน เราต้องทำให้เป็นอย่างนั้น ศึกษาพิเศษก็ต้องพัฒนาตนเอง ที่สำคัญต้องมีคนมาช่วยพัฒนาคน ก็คือ ผู้บริหารระดับสูงขึ้นไปจะต้องมอบหมายงาน สั่งการให้เกิดการพัฒนาในคน งานที่ทำหาย งานที่ทำให้พัฒนาคือ เราต้องใช้ philosophy ว่างานที่ดีที่สุดทำให้คนพัฒนาขึ้น พัฒนาความสามารถ พัฒนาคุณภาพ สูงขึ้น สูงขึ้น หรืองานที่ดีที่สุดคืองานที่ทำแล้ว เห็นแก่ตัวน้อยลง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากขึ้น ไม้ซึ่งงานที่ดีที่สุดคือตำแหน่งสูงขึ้น และเราต้องวางระบบการศึกษาให้เป็นอย่างนี้หมด ดังนั้นการนิเทศมันก็ต้องการระบบการศึกษา ขณะนี้ระบบการศึกษาของเราไม่ชัดเจน ในอนาคตก็คิดว่าน่าจะชัดเจนขึ้น

บทสัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ชารี มณีศรี
ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเด็นที่ 1 นโยบายของรัฐในการนิเทศการศึกษาในทศวรรษหน้า

ถ้าเราดูนโยบายของรัฐจริง ๆ ตอนนี้เราคงจะต้องไปดู 2 ระดับก่อน
ระดับแรก เราจะไม่พูดถึงนักเพราะไม่ค่อยทำการวิจัยครั้งนี้คือ ระดับสพช. ส่วนระดับมัธยม
ศึกษานั้น นโยบายของกรมสั่งตรงมายังหน่วยงานนิเทศก์ของกรมสามัญฯ เมื่อก่อนนี้ใช้วิธีให้
โรงเรียนได้พัฒนาตนเองหรือพึ่งตนเอง อันนั้นเป็นนโยบายหลัก และมีแผนออกมาในปี 2532-33
ซึ่งนโยบายในปีนี้หมายความว่า เราใช้วิธี 2 ประสาน นโยบาย 2 ประสาน คือ ระบบทวิภาค
คือ การนิเทศที่ไปจากข้างนอก เรียกว่า นิเทศประสานงาน แล้วก็นิเทศภายในโรงเรียนไป
ประสานงานกับการนิเทศภายในโรงเรียน ในระดับที่เขียนนโยบายจะเข้าไปประสานกับบุคลากร
หลักของโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมี 3 กลุ่มคือ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และหัวหน้า
หมวดที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา ฉะนั้นมีนโยบายชัดเจนว่า เมื่อนำไปสู่
การปฏิบัติแล้ว ในปี 32-33 จะมองเห็นแนวโน้มได้ว่า โรงเรียนจะสามารถพัฒนาตนเองได้
ในการนิเทศ เป็นแนวโน้มที่มองเห็นค่อนข้างชัด ถ้าเรารู้ว่าการนิเทศมีอยู่ 2 ปัญหา ซึ่งเป็น
ปัญหาหลักจริง ๆ คือ นิเทศไม่ทั่วถึงกับการนิเทศไม่มีประสิทธิภาพ ที่นี้การแก้ไขแนวโน้มก็คือ
ถ้าเรานิเทศไม่ทั่วถึง ก็หมายถึงเรามองการนิเทศที่ไปจากบุคคลภายนอก ยิ่งไงก็ไม่ทั่วถึงแน่นอน
เพราะอัตราส่วนของโรงเรียนมัธยมตอนนี้ก็ 1,800 โรงเรียนแล้ว มีครู อาจารย์ประมาณแสนเศษ
ที่นี้ตัวที่ไปจากภายนอกจริงตัวคนจริง ๆ เราก็นับตัวคนได้ ซึ่งแนวโน้มเห็นได้ชัดว่าต้องการให้
โรงเรียนนิเทศตนเอง แต่วิธีการเขาจะมีวิธีการทำให้ผู้มือ ให้ศึกษาจากคู่มือในขณะเดียวกัน
ก็มีการจัดอบรมสัมมนาเป็นนโยบายของรัฐ ด้านการเรียนการสอนจัดให้มีการนิเทศที่เป็นระบบ
คำว่า เป็นระบบหมายถึง มีหน่วยงาน มีคณะกรรมการรับผิดชอบ มี Organization ที่เป็นรูปร่าง

ประเด็นที่ 2 รูปแบบและวิธีการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

สำหรับรูปแบบโดยหลักการแล้ว การนิเทศตอนนี้เป็นการทำในลักษณะที่ต่างคนต่างทำ รูปแบบที่ชัดเจนน่าจะเป็นรูปแบบที่เราคงต้องดูที่บทบาท บทบาทของการนิเทศโดยหลักแล้วก็จะมี การนิเทศในลักษณะเป็นบทบาทร่วม คือ นิเทศของกรมสามัญศึกษา มีเรียกชื่ออยู่ 2 แบบ คือ สน.ป. และ สน.จ หมายถึง สน.ป คือ เป็นตัวประสานการนิเทศระหว่างนิเทศภายนอกกับภายใน ส่วน สน.จ เป็นผู้นิเทศวิชาเฉพาะในสายวิชาที่ขาดแคลนและทำหน้าที่วิทยากรด้วยในบางครั้ง ฉะนั้นรูปแบบการนิเทศอาจทำให้เป็นกฎหมายรองรับ ให้มีหน่วยงานนั้นมาโดยตรงทางด้านการนิเทศ และมีรูปแบบเป็นแนวเดียวกันทั่วประเทศ มัชยหวังกันอย่างนั้น เพื่อให้การนิเทศเป็นระบบ ซึ่งในลักษณะนิเทศคงเป็นการพิจารณาถึงกิจกรรมที่เหมาะสม รูปแบบนี้มันขึ้นกับกิจกรรมการนิเทศที่นำไปใช้ในแต่ละตอน ในสถานการณ์ที่ไม่เหมือนกัน กิจกรรมไม่เหมือนกัน โดยสรุปแล้วรูปแบบการนิเทศจะเป็นภายนอกเข้าไปประสานภายใน ซึ่งมันมีทั้งข้อดีข้อเสียคือ บุคลากรที่ไปจากข้างนอกได้อย่างเดียว คือ เข้าไปได้ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้มีความรู้มีหลักมีเกณฑ์มีทฤษฎีให้ศาสตร์ได้ แต่เราก็ไม่รู้ว่าภายในแต่ละโรงเรียนมีข้อจำกัดอย่างไร ทางด้านคนในด้านมนุษยสัมพันธ์ได้ แต่ตัวศาสตร์ยังอ่อนอยู่ นี้ก็ถือว่าเป็นจุดด้อยและจุดเด่นที่ต่างกัน ข้างนอกก็ในด้านศาสตร์ แต่ไม่รู้ว่าโรงเรียนขาดอะไร ต้องการอะไร รวมทั้งไม่รู้เราที่แท้จริงซึ่งการนิเทศ มีลักษณะเป็นการร่วม ต้องรู้จักกัน แนวโน้มในอนาคตการนิเทศยังเป็นลักษณะประสานร่วมมือกันโดยตรง เพราะว่าผู้นิเทศในอนาคตจะอยู่ ณ ที่ตั้งของตนเอง ซึ่งเมื่อไม่ได้ไปแล้วผู้นิเทศต้องเป็นผู้ริเริ่ม ทั้งในด้านความรู้และนวัตกรรม แบบการประเมินผล การวัดผลต่าง ๆ และต้องเป็นผู้คิดแบบฟอร์มมาให้เขา ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง บทบาทนี้ยังคงอยู่หากมีเทคโนโลยีเข้ามา เทคโนโลยีที่เข้ามาเป็นเทคโนโลยีของธุรกิจ ในด้านการเรียนการสอนจริง ๆ คนไม่ผ่านสนามมันไม่ซาบซึ้งอย่างเช่น ทำไมเด็กไม่เรียน ทำไมเด็กง่วงนอน เหล่านี้จะมีเทคนิคแก้ไข คนต้องผ่านสนามมาก่อน ที่นี้นักธุรกิจที่ทาสี ทาสีโลด ผ่นไม้ไสชาย มันใส่แต่อารมณ์ธุรกิจเข้าไป แต่อารมณ์ที่จะมาบอกมาแนะชี้แจงจริง ๆ ไม่ได้ ถ้าคนไม่ได้ผ่านพฤติกรรมการสอนมาก่อน ตัวนี้จะเป็นจุดอ่อนของเขา ถึงนวัตกรรมโลกจะเจริญแล้ว แต่การชี้แนะก็ยังจำเป็นอยู่ เพราะคนที่ไม่มีประสบการณ์จะช่วยให้ได้มาก การจะใช้รูปแบบใดนั้นมันแล้วแต่กิจกรรม อาจใช้รูปแบบโดยอ้อมแต่ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

ประเด็นที่ 3 อิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยีต่อการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

อิทธิพลของสื่อก็เช่นเดียวกัน ปัจจุบันนี้โลกยกตัวมาอยู่บนห้องเรียนแล้ว เป็นโลกาภิวัตน์ ทุกสิ่งทุกอย่างมันไร้พรมแดน สิ่งที่ทำาได้ขณะนี้ก็ต้องหาเวลา ต้องทันต่อความเปลี่ยนแปลงต่างๆ แล้วก็เอาความเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ เข้ามาสู่การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับหลักสูตรกับวิธีการสอนต่าง ๆ ตอนนี้เราไปบอกจุดแบบในสถานการณ์ก่อนไม่ได้แล้ว ทุกอย่างต้องมีการพัฒนา ในทศวรรษหน้า people ware ยังคงมีความสำคัญมาก เพราะคนต้องได้รับการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพราะว่า hard ware soft ware มันก็ไปจาก people ware อยู่ดีที่จะเอาไปใช้ เอาไปคิด ไปบำรุงรักษาอะไรต่าง ๆ ฉะนั้นคนต้องทันสมัยขึ้น มีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ต้องหาเวลา ต้องเปิดใจเปิดอะไรต่าง ๆ ที่จะรับทราบความเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ประเด็นที่ 4 บทบาทของผู้นิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

เมื่อเราพูดถึงบทบาท เราจะมองบทบาท 2 ระบบ เหมือนกัน ประการที่ 1 บทบาทของผู้นิเทศ ประการที่ 2 เราจะพูดถึงบทบาทของโรงเรียน ฉะนั้นบทบาท 2 บทบาทที่คู่ขนานเป็นคู่ที่ต้องจับคู่กันตลอด ที่นี้เราจะมาพูดถึงบทบาทของผู้นิเทศนั้นก็ต้องพัฒนาตนเองเพื่อทำการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ที่นี้พอพูดถึงบทบาทโรงเรียน โรงเรียนมี 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ เราก็เข้าใจกันว่าโรงเรียนขนาดใหญ่เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมมาก บทบาทของการนิเทศจะช่วยโรงเรียนน้อยลง ถ้าเราจัดเส้นส่วนที่เป็นบทบาทผู้นิเทศจะแคบลง บทบาทของโรงเรียนจะมีมากขึ้น คือ โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมทางด้านคน เครื่องใช้วัสดุ เครื่องมือต่าง ๆ บทบาทของผู้นิเทศจะทําหน้าที่เสริมเท่านั้นมากกว่าที่จะเข้าไปร่วมจริง โรงเรียนระดับกลางเป็นโรงเรียนที่ 50:50 บทบาทผู้นิเทศกับบทบาทโรงเรียนจะควบคู่กัน ต้องเข้าไปช่วย 50:50 เรียกว่าเป็นบทบาทร่วมคือ ร่วมกัน 50:50 โรงเรียนเล็ก คำว่าเล็กนี้หมายถึง การขาดแคลนแทบทุกอย่าง บางโรงเรียนมีครูคนเดียวหรือ 2 คน บทบาทของโรงเรียนทำอะไรไม่ได้มากขณะเดียวกัน บทบาทผู้นิเทศจะตัดมีเกินกว่า 50% บทบาทนิเทศระดับนี้เรียกว่าบทบาทนิเทศระดับหลัก คือ นิเทศจะต้องเข้าไปช่วยในการพัฒนาวิทยาการค่อนข้างมาก ทั้งในด้านที่ขอมา

กิติ ทั้งงานด้านที่เข้าปบลูแล้วให้เกิดประสิทธิผลในด้านการศึกษาให้มากขึ้น ถ้าเราจับคู่บทบาทผู้เทศ กับบทบาทโรงเรียนเป็นคู่ ๆ ๖๒ ถ้าผู้เทศเป็นหลักก็เป็นหลักใหญ่ ถ้ารวมก็ครั้งต่อครั้ง ถ้าเสริมก็ เข้าไปเสริม ดังนั้นบทบาทเหล่านี้ในอนาคตก็ห้อมองเห็นค่อนข้างชัดเจน ส่วนตัวของศึกษานิเทศก์ อนาคตนั้นก็มีข้อเท็จจริงอยู่ว่า คนเป็นครูต้องการหลายอย่างเช่น ต้องอ่านมาก พูดมาก เขียนมาก ต้องพัฒนาตนเองตลอดเวลา ดังนั้นศึกษานิเทศก์ต้องศึกษามากกว่าเป็น 2 เท่า ต้องพัฒนาตนเอง ตลอดเวลา ต้องเป็น Dynamic เป็นน้ำไหลอย่างเป็นน้ำแข็ง ต้องนำทางวิชาการ เป็นภาพที่ชัด มากขึ้น

ประเด็นที่ 5 ปัญหาการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

สิ่งที่เห็นที่จะเกิดในข้างหน้า ถ้าเรามุ่งที่ประสิทธิภาพ มันคงไม่หนีการจ้ดทำให้เป็นระบบ ตัวนี้ผมยังเน้นอยู่ ระบบ หมายถึงว่า ต้องมีคนรับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรง ให้เป็นหน่วยงานมี ผู้รับผิดชอบ มีผู้ติดตามวัดผลประเมินผลอะไรต่าง ๆ โดยมากของเมืองไทยเราจะทำอะไรเป็น พอพห้พาง และไม่มีการติดตามผลที่แท้จริง อันนั้นเป็นประการหนึ่งที่จะมองเห็น ปัญหาก็คือ ไม่มีระบบเราก้ทำให้เป็นระบบ อีกอันหนึ่งก็คือ จุดมุ่งหมายการนิเทศ ผมไม่แน่ใจว่ามันรู้ตรงกัน หรือเปล่า ทั้งผู้เทศกิติ มีความเข้าใจตรงกันหรือยังว่ามันหมายถึงยังง ใดในเรื่องการนิเทศการ ศึกษาที่แท้จริง เราไม่ได้มองการนิเทศแบบ Supervision เรามองการนิเทศแบบ School Supervisor

ถ้ามองการนิเทศแบบธุรกิจก็หมายถึง ควบคุม กำกับ แต่การนิเทศเราไม่ใช่ควบคุม กำกับ เป็นการให้คำปรึกษาให้คำแนะนำ และอีกอันหนึ่งก็มองเห็นได้ชัดก็คือ สภาพานโรงเรียน ก็ไม่ค่อยเอื้อ เพราะเป็นเรื่องของอาคารเรียน สถานที่ ทั้งผู้เทศเองก็ทำหน้าที่หลายอย่าง มากมายกำยกอง มีการฝากงานมากมาย คล้ายศษ.อ.ทุกที่ รับงานมาก บางแห่งงานบัจจุบันและ จะส่งผลานอนาคตวัน คือ จะทำงานตามนโยบาย ตามสั่ง เป็นงานจับจ่าย และอีกอันหนึ่งคือ เรื่องงบประมาณ ตอนนึ่งบของนิเทศให้ตามกิจกรรม หมายถึง ว่าจัดอบรมจึงได้ แต่จริง ๆ แล้วงานโรงเรียนเราพึ่งงบประมาณแผ่นดินเฉพาะงบลงทุน คือ งบประมาณแบ่งเป็น 2 งบ คือ งบลงทุน และงบดำเนินการ งบลงทุนก็พวกงบก่อสร้างต่าง ๆ ซึ่งก็ไม่มีค่อยได้ งบดำเนินการ

ก็คือเงินเดือนจ่ายแล้วก็หายไปเลยจะ เจียดเงินมาบำรุงการศึกษาที่มีน้อย ไม่เต็มที่จะบำรุงวิชาการ
นี่ก็เป็นปัญหาโดยภาพรวมแล้ว การนิเทศยังเป็นการปิดทองหลังพระ ยังต้องเป็นสภาพนี้อยู่
เพราะเรามองการบริหารมีอำนาจ โดยการนิเทศเราเป็นส่วนหนึ่ง แต่ว่าก็คนที่มาเล่นงานด้านนี้ต้องมี
อุดมคติ ต้องทุ่มเท ต้องเอาใจใส่พอสมควร เพราะมันเห็นผลช้า แล้วคนต้องมีความมุ่งมั่นสูงที่จะ
พัฒนางานด้านนี้ ต้องเกาะติดพูดง่ายว่าทาลาบจวดยหรือให้เห็นว่าทาลาบไม่ได้สักกระยะ เขาคงจะ
หมดไฟไปเอง ฉะนั้นถ้ามองภาพในกรอบที่มีนโยบายของรัฐก็จะชัดคือ มุ่งให้โรงเรียนพัฒนาตนเอง
และสอดคล้องรูปแบบไปจนถึงกิจกรรมยังงี้ วิชาการเหมาะสมดูตามโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง
ใหญ่ ก็คงเป็นเรื่องของการตั้งคณะกรรมการ ผู้บริหาร ผู้ช่วย หัวหน้าหมวด รวมทั้งครูที่เรียกว่า
Masterteacher ที่ประสบความสำเร็จในการสอนมีเทคนิคดี ๆ เอามาเป็นกลุ่มเป็น staff ที่
ปรึกษา การนิเทศนี้เป็น staff ที่ปรึกษา การนิเทศนี้เป็น staff มากกว่าเป็น line เพราะ
เป็น line เป็นสายบังคับบัญชา แต่ถ้าเป็น line เราให้ไม่ได้เยอะ เราให้ตามกฎหมาย ตาม
อำนาจที่เขามอบหมายให้มา

บทสัมภาษณ์ อาจารย์ธิดา หอวัฒนกุล
 ตำแหน่ง นักวิชาการ กรมการฝึกหัดครู
 กระทรวงศึกษาธิการ

ประเด็นที่ 1 นโยบายของรัฐต่อการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

ในทศวรรษหน้าการนิเทศเปลี่ยนแปลงไปเยอะเลย เคมีนั้นถ้าพูดถึงนโยบายของแผนการศึกษาชาติในระยะต่อไป เราต้องย้อนกลับไปดูเรื่องเก่าว่า ตอนที่รัฐเคยตั้งเป้าหมายเกี่ยวกับการนิเทศนั้น บางครั้งทำไม่สำเร็จอย่างเช่นเราเคยคิดว่า น่าจะมีการนิเทศภายในซึ่งจริง ๆ แล้วผู้บริหารทุกระดับควรจะมีเทศาได้ และเรียนรู้เกี่ยวกับการ supervise school ในเรื่องเหล่านี้ เพราะว่าแนวทางหนึ่งที่เราคิดว่าการนิเทศจะทำได้ คือ การให้กำลังใจครูแต่ละคนอย่างใกล้ชิด เพราะนอกจากจะเป็นเรื่องของการแนะนำครูในเรื่องการเรียนการสอน และผู้บริหารเอาใจได้ดูแลครูว่า เอาใจใส่ใกล้ชิดกับเด็กหรือพ่อแม่ ส่วนในเรื่องของงบประมาณการนิเทศตามแผนปัจจุบันก็แจกจ่ายไปตามจังหวัดตามเขต ที่นี้โครงการนิเทศส่วนใหญ่ก็จะเป็นการอบรมศึกษานิเทศก์เอง แต่บางส่วนในส่วนที่ศึกษานิเทศก์เข้าไปเกี่ยวข้อง ก็ควรจะให้ความรู้ด้วย และศึกษานิเทศก์เองควรจะทบทวนว่าความรู้แต่ละอย่างที่ได้ไป ตัวเองนำไปใช้ทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างไร เพื่อที่จะมีการประเมินผลตนเองมากพอ ทั้งนี้เพราะเป็นการประเมินผลงบประมาณทางอ้อมด้วย ส่วนนโยบายของรัฐในด้านบุคลากร คงจะมีปัญหาเพราะว่า กพ.ได้ควบคุมอัตราไว้ว่า ให้นำให้มีข้าราชการเกินร้อยละ 2 เพราะฉะนั้นถึงแม้ปัจจุบันนี้ข้าราชการเกษียณแล้วคิดว่าทางกรมได้อัตราคืนมาก็กลับเป็นว่า กรมต้องคืนอัตราไปที่กพ. ก่อนแล้วจึงทำเรื่องขอมาก็หลัง

ประเด็นที่ 2 รูปแบบและวิธีการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

คิดว่าในอีก 10 ปีข้างหน้า โลกข้างหน้าคงจะเป็นโลกของอาชีพว่ามีมัธยมศึกษาหรือว่าผู้นิเทศเดิมเราจะศึกษาหรือพิเศษเฉพาะวิชาสามัญ เพราะฉะนั้นศึกษานิเทศก์ควรจะเป็นผู้ที่กระตุ้นตัวเองให้ศึกษานในเรื่องใหม่ ๆ มากขึ้น แม้กระทั่งเรื่องของเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์หรือตัว Conductor ตัวอิเล็กทรอนิกส์ การ transfer electronic ต่าง ๆ ศึกษานิเทศก์น่าจะหาความรู้เพิ่มเติมได้ และแนะนำครูให้แนะนำนักเรียนในเรื่องของการศึกษาเพิ่มเติม สำหรับรูป

แบบการนิเทศานทศวรรษหน้า คิดว่าน่าจะใช้ทั้งทางตรงทางอ้อม เพราะว่าถ้าพูดถึงทางอ้อม บางครั้งผลกระทบช้า แต่ถ้าทางตรงคือ ศึกษานิเทศก์สามารถเข้าไปดูแลให้ครูใช้ความสามารถ ได้มากขึ้น เช่น ครูบางท่านมีความรู้ทางคอมพิวเตอร์มาก แต่โรงเรียนไม่ยอมมาสอน เพราะผู้บริหารถือว่าครูผู้นั้นไม่ได้เอกทางคอมพิวเตอร์ ตรงนี้ศึกษานิเทศก์สามารถเข้าไปแนะนำได้ว่า ผู้บริหารสามารถใช้ทรัพยากรอย่างไรให้คุ้มค่าที่สุด ส่วนวิธีการนิเทศนั้นไม่ว่าจะเป็นการ visitation หรือจัดนิทรรศการ ยังคงอยู่และคิดว่าปัจจุบันนี้เราใช้ telecommunication มากขึ้น ก็ควรใช้วิธีการนี้เพราะว่าในการเดินทางแต่ละครั้ง ศึกษานิเทศก์จะมีรายจ่ายเบียดเบียน มากก็มีการติดต่อทางทีวีหรือว่ามีการประชุมพบปะกันโดยใช้สื่อทางอื่นได้ มีความเห็นว่าควรใช้สิ่ง เหล่านี้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุด คิดว่าภายใน 10 ปีข้างหน้า สื่อเหล่านี้จะใกล้ตัวและเป็นสิ่งที่ เขาต้องเรียนรู้ สามารถผ่อนเบาภาระของศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์ต้องเรียนรู้จิตวิทยาของการ ใช้สื่อ การ control เรื่องราวที่จะห่างจากตัวเองเพราะว่าบางครั้งการใช้น้ำเสียงหรือว่า เอกสาร ในเรื่องของการเป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะว่าในการที่เขาติดต่อกันทางไกล ไม่ได้ face to face เพราะฉะนั้น การกระตุ้นหรือการเร้าให้ครูมีแรงจูงใจในการทำงานอาจจะน้อยลง ศึกษานิเทศก์ต้องใช้เครื่องมือเพิ่มขึ้น

การนิเทศภายในนั้น ดิฉันมีความคิดเห็นว่า แต่เดิมผู้บริหารบางคนก็ยังเข้าไม่ถึง concept ที่ต้องการ เพราะว่าใช้ลักษณะการ control ซึ่งถ้า control แล้วจะไม่ใช่นิเทศเลย เพราะ control จะมาปิดกั้นตัวผู้บริหารกับครูในลักษณะของการ Inspectors เสมอ เพราะฉะนั้น ต้องแยก concept นี้ให้ดีกว่า ขณะเดียวกันสังคมไทยบางครั้ง เมื่อผู้บริหารมาพบปะสนทนากับครูก็บอกว่า ผู้บริหารไม่ได้มีลักษณะที่น่าเกรงขาม ดังนั้นผู้บริหารต้องมีเทคนิคที่ดี ในการที่จะจัดให้มีการนิเทศภายในให้ถึงปรัชญาที่สามารถประเมินผลตนเองไว้

ประเด็นที่ 3 อิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยีต่อการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

ปัจจุบันต้องยอมรับว่า นักเรียนบางแห่งเก่งกว่าครู เช่น มัธยมใหญ่ ๆ นักเรียนจะไปหาความรู้เพิ่มเติมตามสถานที่กวดวิชา เด็กพวกนี้สามารถใช้เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ได้ ในขณะที่ครูบางคนอาจตามไม่ทัน เพราะฉะนั้นถ้ามีความคิดกว้างไกลว่าครูกับศึกษานิเทศก์ควรจะใช้สื่อและ

เทคโนโลยีนี้เป็นเรื่องที่น่าเป็น เห็นด้วยมากกว่าการมีกำหนดการเยี่ยมเยียนหรือว่า ปรึกษาเป็น ครั้งคราว เพราะว่ามันจะมี Interrupt หลายตัว ที่ว่าจะสกัดได้ เช่น ความไม่พร้อมของเด็ก แต่ละคน การนัดหมายหรืออุปสรรคอื่น ๆ

ในด้านของมัธยมนี้คิดว่า อิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยีจะเป็นการสร้างความสำเร็จ ที่รวดเร็ว

ในด้าน hard ware - soft ware และ people ware คิดว่า people ware สำคัญที่สุด แต่การสร้าง people ware นี้ ยากเหมือนกันเพราะว่าปัจจุบันนี้ ส่วนใหญ่เทคโนโลยี ที่เราใช้จะเป็นเทคโนโลยีที่เราได้จากต่างประเทศ แต่ถ้าสามารถสร้าง people ware ให้มี ความคิดที่ ฉลาด ฉียบแหลม ถ้าศึกษานิเทศก์ก้าวมาถึงจุดที่เป็นผู้นำทางวิชาการได้ ถือว่าเป็น ความก้าวหน้าสูงสุด เพราะทุกคนต้องเรียนรู้ถ้าไม่เรียนรู้จะถูกผลักไปอยู่ข้างหลัง

ประเด็นที่ 4 บทบาทของผู้นิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

มีความเชื่อว่า บทบาทของศึกษานิเทศก์เกิดจากการเรียนรู้ ดังนั้นคนที่เข้าไปเป็น Supervisor ในแต่ละระดับต้องสามารถทำตามบทบาทนั้นได้ สิ่งที่สำคัญคือ ความพยายามที่จะ ชักจูงให้เห็นความสำคัญของการนิเทศก่อนแล้ว เวลาที่เราจะเป็นผู้นำก็สำคัญ เพราะคนไทยมี Individual สูง เพราะฉะนั้นถ้าศึกษานิเทศก์เป็นผู้ประสานงานที่ดี โดยใช้หลักการนั้นก็จะเป็นสิ่งดี บทบาทการประสานงานจะเป็นบทบาทที่สำคัญที่สุดในทศวรรษหน้า ส่วนของครูที่ได้รับ มอบหมายนั้นก็คล้าย ๆ กันคือ ควร Communicate ก่อน ท้าตัวให้คุ้นเคยไม่จับผิดกัน

ประเด็นที่ 5 ปัญหาของการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

คิดว่าบางเรื่องจะบรรเทา แต่ปัญหาคงไม่หมดไป อย่างไรก็ตามถ้าเหตุผลาน เรื่องต่าง ๆ แล้วคงดีขึ้น การดูแลคนเป็นสำคัญที่สุด คนจะต้องมีคุณภาพ ถ้าคนมีคุณภาพพอแล้ว ก็จะไม่ต้องกลัวเรื่องงบประมาณ เพราะเราไม่สามารถทำสงครามงบประมาณชนะได้ อาจใช้ วิธีอื่น เช่น การประชุม การใช้การสื่อสารโดยดาวเทียม หรือการแจ้งข้อความผ่านเทป เพราะ

การประชุมแต่ละครั้งยิ่งขงมาก ปัญหาที่เด่นข้างหน้าคือ เราตามเทคโนโลยีไม่ทัน เขาจึงควรมีการ training บุคลากรตลอดเวลา เพื่อให้ทันและทันหน้าความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ที่สำคัญผู้นิเทศต้องมี super eye-view การมองภาพแต่ละภาพไม่ซ้ำแค่ตาเห็น แต่มองภาพที่ซ่อนอยู่ให้เห็น เพราะบางครั้งสิ่งที่เกิดขึ้นมาจากหลายสาเหตุหลายปัจจัย เพราะฉะนั้นเวลาเข้าไปนิเทศเราต้องสามารถแยกแยะสาเหตุปัจจัยปัญหาต่าง ๆ ไปได้ การนิเทศอย่างฉาบฉวย ปล่อยให้อำนาจหรือลักษณะส่วนตัว คงต้องเปลี่ยนแปลงต้องสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการได้

บทสัมภาษณ์ คร.นิเชต สุนทรพิทักษ์
ตำแหน่ง อธิบดีกรมฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

คงต้องมองในหลายระดับ ประถม มัธยม อุดม บทบาทของการนิเทศก์คงดำเนินไปตามวัตถุประสงค์เดิม คือ ประถมตอนนี้ก็พิจารณาศึกษานิเทศก์จากบุคคลที่เคยสอนมาแล้ว สอนเป็นอย่างดี สรุปรู้ว่ามีความรู้ความสามารถในการสอน ในสาขาวิชาเฉพาะหรือสาขาวิชาทั่วไป เป็นผู้แนะนำในการสอน หรือร่วมให้คำปรึกษาหารือ ในการเรียนการสอน การใช้สื่อต่าง ๆ ได้ เป็นอย่างดีในระดับประถม สามารถทำหน้าที่บทบาทนั้นได้ดี พอมาถึงมัธยมแนวทางนี้ยังคงใช้อยู่ โดยมีการเลือกคัดครูที่มีความสามารถในการสอนวิชาเฉพาะ เป็นศึกษานิเทศก์ด้านการสอนเฉพาะ เป็นรายวิชาเลือกทั่วไป ความสามารถในการทำหน้าที่ เสนอแนะ ให้คำปรึกษาในเรื่องการเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ อันนี้ขึ้นอยู่กับ การเลื่อนขั้นคุณภาพของศึกษานิเทศก์เช่นกัน การเลื่อนขั้นศึกษานิเทศก์ ระดับประถม มัธยม จึงมีความสำคัญ จะต้องมีการฝึกอบรม มีการพัฒนาความรู้ ด้านสาขาวิชาที่ตนรับผิดชอบเป็นพิเศษ ขณะเดียวกันต้องพัฒนาแนวทางการใช้เทคโนโลยี เพราะโลกปัจจุบันก้าวหน้าไปมาก ไม่ว่าด้านเสียง แสง ภาพ และรวมถึงคอมพิวเตอร์ พัฒนาไปอย่างยิ่ง ศึกษานิเทศก์ต้องทันสมัยทันความเคลื่อนไหว เทคโนโลยีต่าง ๆ และต้องมีกระบวนการที่จะร่วมกันทั้งศึกษานิเทศก์และครูแต่ละระดับมาพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยดึงเอาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ผสมผสานกัน กับแต่ละวิชา หรือนำไปพัฒนาการสอนให้มีคุณภาพ สำหรับนักเรียนในระดับต่าง ๆ และเนื่องจากการเรียนเราได้มองเห็นว่า การเรียนที่ผ่านมาเป็นระบบความจำมาก เน้นความรู้ที่ได้จากครูเป็นส่วนใหญ่ เราควรจะพัฒนาระบบในส่วนที่ครูบอกน้อยลง แต่ว่าทำในส่วนที่ครูจัดหา ส่งเสริมให้ค้นคว้าและปฏิบัติให้มากขึ้น ความรู้ควรหมายถึง การปฏิบัติมากขึ้น ความรู้ควรหมายถึงการแสวงหาจากการอ่านการค้นมากขึ้น ครูควรลดบทบาทจากการอ่านการบอกมาเป็นผู้ที่จัดกระบวนการเรียนมาเป็นกัลยาณมิตรมากขึ้น เพราะครูไม่อาจเป็นคนที่รู้ทุกเรื่อง เป็นคนที่สามารถชี้ทางการแสวงหาความรู้ในด้านต่าง ๆ ครูต้องติดตามการเติบโตความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่ตนรับผิดชอบอยู่ให้ทันสมัย เพื่อให้นักเรียนได้และรู้จักเลือกทางเอาความรู้ให้ตนมากที่สุด ดังนั้นแนวการสอนในยุคต่อไป ซึ่งเป็นยุคเปิดโลก คือเปิดหาโลกภายนอก หรือยุคโลกาภิวัตน์ กระบวนการสอนต้องเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถแข่งขันรับข้อมูล แยกแยะข้อมูล แสวงหาข้อมูลและสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้

ความรู้อย่างหลากหลาย เข้ามาหลากหลาย สิ่งของที่สร้างขึ้นด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ มากมาย คนใน
 โลกอนาคตต้องรู้จักวิเคราะห์ สิ่งวิเคราะห์ เลือกสิ่งที่มีคุณค่าให้กับตนเองให้มากที่สุด ถ้าเรา
 ไม่สามารถสร้างคนเช่นนี้ได้ เราจะประสบปัญหาเป็นอย่างมากในการดำรงสังคมให้อยู่ได้
 ศึกษานิเทศก์เองก็คงจะต้องเข้าใจบทบาทของภารกิจ การเปลี่ยนแปลงของสังคม ก็ต้องเป็น
 ผู้ที่สามารถนำการเปลี่ยนแปลงไปสู่กระบวนการการสอนของครู ซึ่งครูแต่ละคนเขาจะเจาะ
 เฉพาะในเรื่องของเขา จะทำให้โลกทรรศน์บางครั้งแคบ ศึกษานิเทศก์ต้องเข้าไปมีส่วนช่วย
 ในการขยายโลกทรรศน์ของครู นี่คือบทบาทของศึกษานิเทศก์ ประถม และมัธยม ปัญหาที่เกิดขึ้น
 อยู่ที่วิธีการตัดศึกษานิเทศก์ เป็นไปได้อย่างที่พูดหรือไม่ ควรมีการอบรมต่อเนื่อง เพราะฉะนั้น
 ส่วนนี้เป็นส่วนสำคัญ พอมาถึงระดับอุดมศึกษาบทบาทศึกษานิเทศก์ เปลี่ยนไปต้องการเลือกคัดเอา
 คนที่มีความรู้เด่นมีประสบการณ์ในการสอนสูง แล้วออกไปแนะนำการสอน ท้าหน้าที่คล้ายกับ
 หน่วยลาดตระเวน พยายามพัฒนาหลักสูตร แล้วร่วมสถาบันอุดมศึกษานั้น ศึกษานิเทศก์กลายเป็น
 ผู้ที่ตรวจสอบความต้องการของสังคมทางด้านวิชาชีพ ตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียน
 การสอน ติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และในส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
 แล้วนำผลการตรวจสอบนั้นมาช่วยร่วมกับผู้บริหารหรืออาจารย์ผู้สอนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ
 แล้วนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร นำไปสู่การชี้แนะเพื่อที่จะสร้างอุปกรณ์การสอน คือ นวัตกรรมต่าง ๆ
 นำไปสู่การสอนเพื่อประเมินศักยภาพ ประเมินคุณภาพ ในการสอนเป็นรายกลุ่ม รายบุคคล หรือ
 รายสถาบันเป็นส่วนของการฝึกหัดครู ศึกษานิเทศก์ส่วนมากเป็นด้านการพัฒนาวิชาชีพ ร่วมกับ
 สถาบันเป็นตัวประสานในการจัดฝึกอบรม สัมมนาในโปรแกรมวิชาชีพที่มีความขาดแคลน ร่วมกับ
 สถาบันต่าง ๆ และมีกระบวนการวิชาการ เน้นหนักด้านการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ การสร้าง
 หลักสูตร ริเริ่มโครงการวิชาการใหม่ ๆ เมื่อทดลองใช้ได้ผลก็จะนำเสนอให้ทางสถาบันรับ
 พิจารณา หรือรับไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมบทบาทจะต่างจากประถมและมัธยม

สื่อและเทคโนโลยีจะมีผลต่อกรณีพิเศษมาก เพราะใช้ตัวความรู้มันถูกขยายทั้งเสียง
 ทั้งภาพ ทั้งสี และความเคลื่อนไหว และความเป็นจริงเป็นจริงในสถานการณ์ต่าง ๆ ในภาพเดิม
 มันทำได้แต่การพูดการเขียนกระดาษ แต่เราสามารถดึงระยะทางนอกห้องประกอบการสอน
 ขยายเสียงได้ชัด ขยายอะไรต่าง ๆ เพราะฉะนั้นผู้เรียนสามารถเลียนแบบสถานการณ์จริงได้
 มากขึ้น ดึงระบบ Computer Assistant เข้ามาได้มากเพียงใดก็จะทำให้คุณภาพ การเรียน

การสอนสูงมากขึ้น ในเรื่องบางเรื่องที่ใช้เวลาการสอน 1 สัปดาห์ อาจลดมาแค่ 2 ชั่วโมง โดยอุปกรณ์ต่าง ๆ ก็จะสื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจชัดเจน เท่ากับการสอนที่ผ่านมา สิ่งเหล่านี้เป็นผลกระทบต่อการสอนในห้องเรียน ผลกระทบต่อการสอนนอกห้องเรียน ผลกระทบต่อการศึกษากทั้ง 3 ประเภท ทั้ง Formal Education, Nonformal และ Informal Education เป็นการเพิ่มสมรรถนะการเรียนรู้ของคนให้มากขึ้น เราไม่อาจคาดคะเนคุณภาพการเรียนรู้ของคนได้ ในเวลานี้หรือในอดีต หรือปัจจุบันการก้าวเดินไปในจังหวะเดียวกัน แต่ในอนาคต ความ เป็นเอกเทศมากขึ้น ฉะนั้นเราไม่สามารถแยกแยะการเรียนรู้ที่เป็นเอกเทศ ว่าต่างจากกลุ่มมากน้อยเพียงใด นั่นคือ อิทธิพลของเทคโนโลยีการศึกษา การนิเทศนั้นคงเดินได้ปกติ แต่รายละเอียด คงเปลี่ยนแปลงแน่นอน กระบวนการแนะนำ หรือต่าง ๆ ก็ต้องสอดคล้องไปกับตัวบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย มันคงไม่คงที่ ต้องปรับให้สอดคล้องเป็นเรื่องธรรมดา แต่ประเด็นนี้ต้องการให้ผู้เรียนและผู้สอนเกิดความกระฉ่างในสาระต่าง ๆ เร็วขึ้น เพื่อเกิดผลความรู้คู่ความดี ดังที่กล่าวมา เจตนารมณ์ของศึกษานิเทศก์ต้องปรับตามสภาพสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าเราไม่รู้จักดึงเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ เราก็ล่าหลัง ส่วนจะดึงเข้ามาแค่ไหนก็ดูว่าเรามีคุณภาพ มีทรัพยากรแค่ไหน เหมาะสมแค่ไหน ก็คงไม่ใช่แบบชี้ข้างจับตีกะแต่น ก็คงวิเคราะห์ดูให้ว่าทำอย่างไรจะเหมาะสม

บทสัมภาษณ์ อาจารย์เบญจลักษณ์ สุขโรภคกิจ

ตำแหน่ง นักวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ

ประเด็นที่ 1 นโยบายของรัฐต่อการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

ในส่วนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีการศึกษาระดับมัธยม และขยายโอกาสโครงสร้างของการจัดสัดส่วนศึกษานิเทศก์ แต่ก่อนจะจัดเป็นกลุ่มวิชา เมื่อมีมัธยมก็จัดแยกเป็นรายวิชา เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ตามความถนัด ในเรื่องของ การนิเทศยังไม่มีความชัดเจนมาก เรามีการพูดกันว่าเราแยกเป็นศึกษานิเทศก์ก่อนประถม ศึกษานิเทศก์ประถม และศึกษานิเทศก์มัธยม มันก็มีข้อคิดว่าคุณที่เชี่ยวชาญด้านไหนก็น่าจะพัฒนา เริ่มต้น ดังนั้นปัจจุบัน เรายังคงนิเทศเป็นกลุ่มวิชา เป็นรายวิชากันอยู่ แต่คราวนี้เนื่องจากว่า หน่วยงานนิเทศการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีถึงระดับอำเภอ มีศึกษานิเทศก์อำเภอที่ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ที่นี้ถ้าพูดถึงนโยบายก็มองว่า งานการนิเทศ การศึกษา และผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศ ศึกษานิเทศก์จะเน้นให้แก่งานร่วมกับครู ให้พัฒนาครู ให้ สามารถสอนได้ตามรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ ถ้าพูดถึงงานในระดับมัธยมก็สามารถดำเนินการ ได้ครอบคลุม ภาระหน้าที่ของคุณ นอกจากจะรับผิดชอบรายวิชาแล้ว ยังรับผิดชอบประจำชั้น งานจะมี 2 แบบ คือ งานที่สอนรายวิชา และภาระของการเป็นครู เมื่อก่อนเข้าของศึกษานิเทศก์ จะมีเยอะเยอะหากกาให้ดูนั้นนี้ เดี๋ยวนี้มีแนวโน้มว่าหน้าที่โดยตรง คือ พัฒนาครู

ประเด็นที่ 2 รูปแบบและวิธีการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

พอเรามุ่งที่จะพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ก็ต้องรู้จักครู ว่าคุณครูที่ตนเองรับผิดชอบมีจุดอ่อน จุดแข็งในเรื่องอะไร ก็จะต้องพัฒนาครูเหล่านั้นให้เลื่อนระดับ ให้เลื่อนคุณภาพให้ได้ ในส่วน รูปแบบนวัตกรรมที่จะไปช่วยครูมันก็จะทำให้หลากหลาย แต่สิ่งหนึ่งที่คุณคิดว่าน่าจะเปลี่ยนแปลง การนิเทศ น่าจะเป็นการนิเทศแบบตัวต่อตัว นิเทศแบบใกล้ชิด ไม่ใช่นิเทศแบบภาพรวม ถ้าพูดว่า นิเทศทางตรงปกติก็ทำอยู่แล้ว คือเราไม่เห็นรู้จักครูเป็นรายบุคคล เรามักจะมีความรู้ลึกว่าทุกคน เหมือนกันเพราะฉะนั้นเวลาเราพูด ศึกษานิเทศก์คนเดียวก็พูดกับครูพร้อม ๆ กัน ที่ 20 คน

จริง ๆ แล้วเราเน้นการรู้จักครูเป็นรายบุคคล และกันนวัตกรรมในการนิเทศ ศึกษาในเทศก์ควรมี
สื่อ นวัตกรรมที่หลากหลายที่ใช้กับครูที่มีความสามารถไม่เท่ากัน

ประเด็นที่ 3 อิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยีต่อการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

สื่อที่เราใช้เป็นสื่อที่พัฒนาขึ้นเท่าที่เทคโนโลยีจะเอื้ออำนวย เป็นพวกสื่อวีดิโอ
แต่ต่อไปเมื่อเรามีไทยคม นิเทศอาจจะเป็นลักษณะของการเผยแพร่ให้ข้อมูลข่าวสาร ในยุค
โลกวิวัฒน์อันหนึ่งที่ศึกษานิเทศก์ต้องเน้นให้ครูเน้นเด็ก คือทักษะการนำข้อมูลเป็น เพราะว
านสมัยก่อนเราค่อนข้างจะอิงหนังสือเรียนเป็นหลักเลย ข่าวสารอื่น ๆ เราไม่รู้เลยว่ามันมี
หลายทางเด็กนั้นเขารู้เยอะมาก ซึ่งเมื่อเราข้อมูลอยู่บ้างแล้ว เราก็ไม่ควรไปห
ข้อมูลที่จะไปบิดตาเขา หรือไปให้ภาพที่ทําให้เขาขัดแย้ง แต่ว่าควรจะเน้นไปที่การฝึกทักษะ
การเลือกข้อมูลการตัดสินใจ และการนำไปใช้ เรื่องนี้ ศึกษานิเทศก์ต้องเน้นให้ครูไปใช้ข้อมูล
ตรงนี้ได้ด้วย ถ้าเป็นไปได้อีกหน่วยงานการนิเทศเราก็ใช้ส่งข้อมูลทางการสื่อสาร และคิดว่าใน
ทศวรรษหน้า การนิเทศจะใช้ทั้งทางตรงทางอ้อมควบคู่กันไป เมื่อสักครู่พูดถึงการนิเทศแบบ
ตัวต่อตัว อดบยคติที่ผ่านมาเราไม่ได้ทำบ่อยนัก คือ ไม่จำเป็นต้องทำทุกครั้งแต่อย่างน้อยให้
เห็นว่าศึกษานิเทศก์ในทศวรรษหน้าน่าจะรู้จักครูรายบุคคลต้องมีแฟ้มครูเป็นรายบุคคล และต้อง
สามารถคิดนวัตกรรมที่ไปพัฒนาครูเป็นรายบุคคลได้ นวัตกรรมที่เขาคิดเนี่ยเขาจะใช้นวัตกรรม
ที่หลากหลาย แต่ขณะเดียวกับเขาอาจจะใช้นวัตกรรมตามแหล่งข้อมูลที่มี หรือนวัตกรรมอื่นที่
คิดขึ้นมา แต่ต้องเป็นการนิเทศแบบที่รู้จักคน

สำหรับผลกระทบของเทคโนโลยีต่อการนิเทศนั้น จะมีผลถ้าหากว่าตัวผู้นิเทศเองไม่
ติดตามข่าวสาร ไม่เอาใจใส่ แต่ถ้าหากว่าศึกษานิเทศก์ชวนขยายหาความรู้อยู่เสมอ ก็จะไม่ม
ผลกระทบในขณะเดียวกัน ผลกระทบจะเป็นผลกระทบในทางดี คือเขาสามารถนำสิ่งที่แพร่หลาย
อยู่แล้วดึงมาเป็นประโยชน์ต่อการนิเทศได้ เราอาจไม่ได้คิดเอง แต่เราต้องรู้จักเลือกนำ
คราวนี้ผลกระทบจุดอ่อนอันนี้เป็นจุดอ่อนของศึกษานิเทศก์เอง ซึ่งถ้าหากว่าไม่เป็นคนที่เปิดกว้าง
ไม่เป็นคนที่ติดตามข่าวข้อมูลข่าวสารนี้จะมีผลมาก เพราะว่ามีผลร้ายต่อการที่ตนเองไปนิเทศ
จริง ๆ แล้วในการพูดที่กล่าวมาจะเห็นว่าเราจะให้ความสำคัญกับตัวศึกษานิเทศก์มาก ในการพัฒนา
ศึกษานิเทศก์ ขณะที่เราต้องการให้เขาเห็นความสำคัญของข้อมูลข่าวสาร เนี่ย ศึกษานิเทศก์

ต้องเป็นนักพัฒนาอยู่เสมอ ท้ายอะไรทำไปปรับปรุงไป และจะต้องคิดอะไรใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้น การเปลี่ยนแปลงของตัวศึกษานิเทศก์จะส่งผลถึงการนิเทศนทศวรรษหน้ามาก ทั้งนี้เพราะว่า ถ้าศึกษานิเทศก์ไม่พัฒนาตัวเอง ไม่ว่าคุณจะมี hard ware หรือ soft ware คุณก็จะเลือกใช้ไม่ถูก

ประเด็นที่ 4 บทบาทของผู้นิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

deffinition ของการนิเทศนทศวรรษหน้า คงไม่เปลี่ยนแปลงนัก คงเป็นวิธีการช่วยเหลือครูให้เกิดการพัฒนาในตนเอง คือนิเทศการศึกษากับนิเทศงานปกติจะไม่เหมือนกัน คือถ้าเราเอาคำว่า Supervisor มาในองค์กรในบริษัท ทาหน้าที่ไม่เหมือนกับ teacher supervisor ฉะนั้นคำว่างงานนิเทศน่าจะเหมือนกับบอก คือ แนะนำครู คราวนี้บทบาท ก็คือ รู้จักครู และช่วยเหลือครูได้ พัฒนาครูได้ บทบาทตามความหมายของคำว่านิเทศแล้ว ผู้ที่ทำการนิเทศยังไม่ได้ทำตามภาวะรับผิดชอบของตนเองเท่าที่ควร ดังนั้น รูปแบบของศึกษานิเทศก์ในทศวรรษหน้าก็ควรจะเป็นผู้ช่วยเหลือ คือเคี่ยวไ้การนิเทศแบบออกคำสั่ง คาดว่าในทศวรรษหน้าจะเป็นลักษณะของผู้ช่วยเหลือ เป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ครู สำหรับตัวผู้บริหารนั้น บทบาทก็คงเน้นที่การช่วยเหลือครู ในเรื่องการพัฒนาการสอน นิเทศภายใน โดยการทำวิทยุกำลังใจแก่ครู เป็นผู้ช่วยเหลือครู ผู้บริหารบางคนอาจมองตนเองไม่มีความรู้ทางวิชาการ ก็อาจจะช่วยโดยหาผู้มีความรู้มาช่วย

ประเด็นที่ 5 ปัญหาของการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

ที่สำคัญ คือ การพัฒนาบุคลากรผู้ทาหน้าที่นิเทศ ควรปรับตัวให้ทันสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม

บทสัมภาษณ์ อาจารย์ประกาศ แสงเพชร

ตำแหน่ง นักวิชาการ

จากสภาพแล้วเราเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น รัฐบาลรับผิดชอบต่อสภามาก นโยบายต่าง ๆ ต้องได้รับการตอบสนอง เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ก็แปลว่า ข้าราชการต้องปฏิบัติในทิศทางที่ชัดเจนมากกว่าเดิม โดยเฉพาะในด้านจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพ เป็นเรื่องที่ต้องพูดมาก กลไกที่ทำให้เกิดคุณภาพการศึกษาก็ต้องหันกลับมาพึ่งการนิเทศการศึกษา ซึ่งเรื่องนี้ก็พูดมาตั้งแต่สมัยปฏิรูปการศึกษา ก็ยังไม่ชัดเจนนัก แต่การมีขมขื่นพูดชัดเจน ในสมัยท่านรักวิทว่า การดูแลกัน การช่วยเหลือ การเกื้อกูลกัน สนับสนุนกัน เป็นเรื่องที่จะเป็นสาเหตุสำหรับการดำเนินการจัดการโรงเรียน เป็นนโยบาย 1 ใน 4 ข้อ ถือเป็นนโยบายหลักและเป็นหัวใจของการนิเทศ เป็นสิ่งที่สำคัญและเป็นเรื่องใหญ่ อธิบดีกรมสามัญศึกษาปัจจุบันก็เน้นการจัดการคุณภาพการศึกษา เน้นการพัฒนาครู การพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้ในการสอน นโยบายนั้นจากอดีตแล้วไม่ค่อยปฏิบัติจริงจัง นโยบายเป็นเรื่องเอาไว้โชว์ ต่อไปนโยบายต้องปฏิบัติให้ชัดเจนในทศวรรษหน้า รัฐบาลต้องเอาจริงและใช้ระบบการนิเทศให้เกิดผลมากที่สุด ปัจจุบันมีผู้ตรวจ รัฐต้องให้ทั้งผู้ตรวจและหน่วยศึกษานิเทศก์ เพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษามากที่สุด

เดิมนั้นรูปแบบและวิธีการนิเทศของเราเน้นใช้วิธีคนภายนอก หรือหน่วยศึกษานิเทศก์ภายนอก หรือผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดการพัฒนา เราเริ่มตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน พบว่าใช้ภายนอกอย่างเดียวนั้นไม่พอเพียง ดังนั้น รูปแบบอนาคตนี้ ก็คงเป็นรูปแบบผสมผสาน ระหว่างการนิเทศภายนอกและภายในให้เกิดผล หรืออาจจะพูดได้ ตอนต้น ๆ ความก้าวหน้ามันเกิดจากภายนอกมาก ภายหลัง ๆ ความก้าวหน้าในโรงเรียน มันเกิดจากภายในมาก ฉะนั้นถ้าถามว่าข้างนอกกับข้างในยังไร ข้างนอกนั้นเรามีแผนพัฒนาของหน่วยศึกษานิเทศก์ ได้เงินปีหนึ่งหลายสิบล้านบาท เรียกว่ามีเงิน มีทองมีคน ส่วนภายในไม่มีเงินจำต้องใช้เงินบำรุงการศึกษา ทางกรมเคยมีนโยบายที่ให้เงินบำรุงการศึกษาเพื่อคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้เพื่อการนี้ แต่โรงเรียนยังนิเทศมาได้ผลเท่าที่ควร ในทศวรรษหน้า คาดว่าจะได้ภายใน

การนิเทศจะไม่มีทางตรงทางอ้อม จะเป็นการช่วยเหลือกันทุกทาง ใช้แบบทางตรงเนี่ย แบบมีจุดประสงค์ มี purpose ส่วนอ้อม ๆ เป็นการเหวี่ยงแห แล้วแต่ผลจะเกิดอย่างไร การนิเทศต้อง personal จะตรงก็ได้ ไม่ตรงก็ได้

สำหรับเรื่องของอิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยีต่อการนิเทศนั้น สื่อและเทคโนโลยีจะไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการนิเทศมากนัก แต่สื่อและเทคโนโลยีจะเป็นประโยชน์ต่อการนิเทศนั้น ผู้นิเทศต้องรู้จักการเลือกใช้สิ่งเหล่านั้นให้เป็นประโยชน์ นวัตกรรมบางอย่างที่สอดคล้อง และเป็นประโยชน์ต่อการนิเทศ

ปัญหาของการนิเทศการศึกษาในทศวรรษหน้าที่สำคัญก็คือ การกำหนดเป็นนโยบาย แต่ขาดการปฏิบัติที่จริงจัง การขาดหน่วยรับผิดชอบโดยตรง และขาดผู้นำ ไม่ทุ่มเทพทรัพยากรไม่ว่าจะเป็นเงิน คน หรือ อุปกรณ์ต่าง ๆ

บทสัมภาษณ์ อาจารย์ประดิษฐ์ สังขะวิชัย

ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

บรรยายของศึกษานิเทศก์นั้น กรมจะเป็นผู้วางว่าจะให้ปฏิบัติอย่างไรเป็นแนวทาง
 ให้ปฏิบัติตัวบรรยายเรายังไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร เพราะเจ้ากรมยังไม่กำหนด ถ้าตามแนวความคิด
 ที่ปฏิบัติอยู่ขณะนี้ปฏิบัติในลักษณะ R and D. (Research and Development) คือ หารูปแบบ
 ของวิชาการต่าง ๆ ในการให้การเรียนการสอนดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการจัดอบรม สร้างคู่มือ
 เครื่องมือต่าง ๆ หรือไม่ก็จัดหารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่ดี ก็สร้างรูปแบบการนิเทศภายใน
 ขึ้นมา โดยลักษณะการจัดอบรมผู้บริหารและครูร่วมกัน เป็นลักษณะของการทำงานของศึกษา
 นิเทศก์ปฏิบัติในปัจจุบัน สื่อและเทคโนโลยีจะมีอิทธิพลต่อการนิเทศมากในทศวรรษหน้า โดย
 ปัจจุบันมีการจัดสร้างศูนย์สื่อขึ้นมา คือ ใต้ของงบประมาณในการซื้อสื่อเพื่อสนับสนุนโรงเรียน
 โดยให้โรงเรียนที่เป็นประธานกลุ่มโรงเรียนเป็นศูนย์สื่อ ถ้าโรงเรียนไหนต้องการซื้อสื่อก็มาขย
 ปรากฏว่า ไม่ประสบผลเท่าโรงเรียนราชการ ในความคิดสื่อทุกประเภทไม่ว่าจะเป็น hard
 ware soft ware และ people ware จะมีความจำเป็นต่อการนิเทศพอ ๆ กันแล้วแต่สถาน
 การณ์และกิจกรรมที่ำซึ่งขณะนี้ได้วางแนวไว้ว่า การออกไปนิเทศนี้ให้ออกไปลักษณะให้คำขวัญกว้างใจ
 ไปนิเทศในรายวิชาคาดว่าอีก 10 ปี ก็คงยังคงลักษณะเช่นนี้อยู่ อาจมีการเปลี่ยนแปลงบ้าง แต่คง
 ไม่ถึงระบบนิเทศโดยวิชาชีพทยคมคงเป็นไปไต่ยาก เพราะความก้าวหน้าทั้งของโรงเรียนในด้านสื่อ
 และความก้าวหน้าของศึกษานิเทศก์เองยังไม่พร้อมพอที่จะใช้ไปเทศทางไกล ศึกษานิเทศก์ก็อาจ
 เปลี่ยนรูปไปบ้าง ในขณะนี้มันอยู่ที่นี้แล้วคิดหารูปแบบต่าง ๆ แล้วไปติดตามโครงการต่าง ๆ ติดตาม
 การเรียนการสอน และนิเทศครูต่าง ๆ ยังคิดว่า บทบาทของศึกษานิเทศก์คงไม่ถึงการนิเทศทาง
 ไกลผ่านดาวเทียมคงไปไม่ถึงขนาดนั้น เพราะความแตกต่างของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ สำหรับ
 ผู้บริหารโรงเรียนนั้นก็มีส่วนร่วมดำเนินการนิเทศ โดยจัดนิเทศภายในโรงเรียน มอบหมายงาน

บทสัมภาษณ์ อาจารย์พจนา ว่องตระกูล

ตำแหน่งผู้อำนวยการกอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

กระทรวงศึกษาธิการ

ประเด็นที่ 1 นโยบายของรัฐต่อการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

แนวโน้มนโยบายนั้น ตัวเก่าก็คงอยู่ที่ว่าจัดการนิเทศ ซึ่งแนวโน้มก็คงมีมากยิ่งขึ้น ที่ว่าพยายามให้ครู หรือว่าผู้บริหารโรงเรียนได้รู้จักเทคนิคการนิเทศ ที่จะเอาไปนิเทศครูของตนเอง ถ้าพูดถึงในระดับมัธยมยังเน้นวิชาการ ครูในระดับมัธยมยังเน้นที่จะให้เด็กจบสอบได้คะแนนเยอะ แต่ที่เราไม่ได้ concern เกี่ยวกับกระบวนการที่เด็กจะได้มาซึ่งผลสำเร็จนั้น เรามีนโยบายให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น แต่ว่ายังไม่สำเร็จเท่าที่ควร เพราะว่ากระบวนการทั้งหมดด้านหนึ่งจริง ได้มาจากผู้บริหารซึ่งผู้บริหารอาจจะเรียนด้านบริหารมา ก็มาถึงว่าศึกษานิเทศก์ยังจำเป็นหรือไม่ ศึกษานิเทศก์ต้องพัฒนาตัวเองหลายอย่าง นโยบายต้องไม่เพียงแต่มีศึกษานิเทศก์ต้องบอกออกไปด้วยว่าศึกษานิเทศก์ต้องทำอะไร ต้องระบุหน้าที่ให้ชัดเจน ว่าคนระดับไหนจะต้องนิเทศยังไง แต่ละส่วนจะนิเทศไม่เหมือนกันอย่างเช่นผู้บริหารระดับกรมที่จะลงไปโรงเรียนต่าง ๆ ต้องนิเทศลักษณะหนึ่ง แล้วก็พอไปถึงโรงเรียนครูใหญ่ก็นิเทศลูกน้องว่า ครูแต่ละหมวดอีกอย่าง ต้องมีลำดับชั้นของการนิเทศ ถ้าไปถึงครู หัวหน้าหมวดวิชา เทคนิคการนิเทศก็ยิ่งเฉพาะมากขึ้น

ประเด็นที่ 2 รูปแบบและวิธีการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

รูปแบบและวิธีการนิเทศ ตอนนี้อยู่ในลักษณะที่ว่า ถ้าเราเป็นศึกษานิเทศก์แล้วแต่ละวิชา เราเป็นศึกษานิเทศก์วิชาใด ถ้าเราชัดเจนในวิชานั้นแล้วก็ไปนิเทศเขา บางที่ศึกษานิเทศก์ก็ทำส่วนนี้ไม่ได้ บางที่รู้คนเดียว แนะนำมาได้ ดังนั้น แนวโน้มที่เห็นรูปแบบนิเทศ ต้องปรับเปลี่ยนอันที่ 1 ศึกษานิเทศก์เรายังไม่รู้ว่าอะไรรูปแบบใดในการ Approach เข้าไปหาโรงเรียนอะไรต่าง ๆ ตอนนี้จะต่างจากเมื่อก่อน เวลานี้เข้าไปที่ไหนจะทำลักษณะ R and D (Research and Development) แต่พอสักช่วงหนึ่ง เมื่อศึกษานิเทศก์ทำ R and D แล้ว มันถึงจุดอิ่มตัว มันก็ต้องปรับเปลี่ยนอีก ตัวศึกษานิเทศก์ต้องรู้จักเครื่องมือเวลาจะไปนิเทศ อย่างน้อยที่สุด วิธีใช้เครื่องมือ Media ต่าง ๆ เพราะแนวโน้มจะใช้เทคโนโลยีมากขึ้น รูปแบบการนิเทศภายนอกเข้าสู่ภายในอาจจะน้อยลง เพราะมีสื่อมากขึ้น แต่ภายในโรงเรียนต้องมีการนิเทศมากขึ้น อาจ

เป็นนิเทศทางไกล วิชาชีพมากขึ้น ตัวผู้นิเทศต้องมี Concept ที่ถูกต้องต่อการนิเทศและศึกษานิเทศก์ ต้องพัฒนาด้านเรื่องวิชาการ การเรียนการสอน

ประเด็นที่ 3 บทบาทของผู้นิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

ตัวศึกษานิเทศก์ต้องปรับตัวเองให้เข้ากับทุกสิ่งอะไรต่าง ๆ ที่มันจะเกิดขึ้น ศึกษานิเทศก์กับครูต้องทำงานไปด้วยกัน ต้องช่วยกันและกันเอื้อกัน เพราะฉะนั้นเหมือนกับว่า คนหนึ่งมีเนื้อหา คนหนึ่งมีเทคนิค 2 ตัว ต้องไปด้วยกัน แล้วปัจจุบันตัวสื่อเทคโนโลยีเข้ามาตัวศึกษานิเทศก์ต้องชัดเจนนี้ต้องสามารถชักนำเอาไปให้โรงเรียนได้ แต่ต้องเข้าใจให้เป็นไม่ต้องเยอะแต่ต้องคุมค่าของสื่อ นั้น ซึ่งตัวที่จะปรับเปลี่ยนการนิเทศมากที่สุด คือ ตัว people ware จะต้องชัด จะอยู่นิ่งไม่ได้ ต่อไปศึกษานิเทศก์น่าจะลงสอน แล้วตัวศึกษานิเทศก์จะได้พัฒนาเทคนิค ถ้าทำ R and D แล้วตัวเองจะต้องลงไปเอง เพราะฉะนั้นศึกษานิเทศก์ต้องมีเรื่องวิจัยอยู่ในตัวเอง ส่วน hard ware, soft ware ทั้งหลายปรับแน่นอน เพราะจะต้องมีการนำ Computer มาใช้ในการเรียนการสอน เพราะฉะนั้นตัวเราก็ต้องรู้เรื่อง Computer

ประเด็นที่ 4 บทบาทของผู้นิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

ถ้ามองแนวโน้มตอนนี้ ถ้าสัมพัศตอนนี้ ภายใต้งานโรงเรียนไม่ค่อยนิเทศ เพราะฉะนั้นตอนนี้คือ ทุกอย่างเปลี่ยนแล้วศึกษานิเทศก์อยู่ไกล และมีน้อย เพราะฉะนั้นบทบาทของผู้บริหารต้องทันตลอดเวลา จะต้องตีหลักสูตรออกมาให้ได้ ต้องวิเคราะห์หลักสูตรออกมาให้ได้ จุดประสงค์ของหลักสูตรว่าไปถึงตรงไหน อย่างไร เพราะว่าเดี๋ยวนี้เท่าที่สังเกตผู้บริหารบางคนไม่รู้จักหลักสูตร บางทีผู้สอนก็ไม่รู้หลักสูตร ก็เน้นแบบเรียน ต่อไปในอนาคต รูปแบบอะไรใหม่เข้ามาตัวศึกษานิเทศก์และผู้บริหารต้องเจอกัน ต้องช่วยกันวิเคราะห์ ตัวผู้บริหารเองต้องเป็นผู้นิเทศมาก ๆ ขณะที่เรามีครูและมอบหมายให้ครูทำการนิเทศ ตัวเราซึ่งเป็นผู้บริหารก็ต้องรู้จักการนิเทศ ที่จะไปคุยกับเขาได้ รู้เรื่อง แล้วงานโรงเรียนจะต้องมี Team นิเทศภายในแล้วคุยกันให้ชัดเจน ตัวศึกษานิเทศก์ควรเจอสภาพจริง

ประเด็นที่ 5 ปัญหาของการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

ปัญหาในทศวรรษหน้า คือ ผู้นิเทศปรับตัวทันไหม ในรูปแบบแล้ว วิธีการสอนมันจะเปลี่ยนไปอย่างเช่นว่า ทุกทีครูเคยสอนหนังสือเล่มเดียว ปัจจุบันไม่ใช่แล้ว ต่อไปครูต้องปรับตัวผู้นิเทศต้องตามสถานการณ์ให้ทัน อีกเรื่องก็ปัญหาในเรื่องตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่งถ้าเรา Concern กับตรงนี้มาก ๆ บางครั้งมันเป็นดาบสองคม คือได้มากกลุ่มนี้ก็ไม่พัฒนาโรงเรียนก็จะทำแต่ผลงาน

บทสัมภาษณ์ อาจารย์ยี่พิทักษ์ นิลนพคุณ
 ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ

ประเด็นที่ 1 นโยบายของรัฐต่อการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

แนวทางการนิเทศที่ทางรัฐควรมีนโยบายคือ ำให้ เป็นลักษณะการนิเทศที่ทำจริง เรียนนิเทศตนเองได้ก็ยังคงต้องเป็นแนวนี้อยู่ การนิเทศก็เป็นลักษณะของการประสานงานร่วมมือ และเป็นที่ปรึกษาอธิบายของการนิเทศที่ศึกษาให้ศึกษานิเทศก์เข้าไปทำงานในรูปลักษณะนั้น และการนิเทศต้องเป็นไปที่การวิจัยและพัฒนา และการเผยแพร่สื่อต้องมีการทำอะไรที่มีลักษณะการวิจัยมากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน นโยบายอันนี้ก็ คือ ยังต้องมีการประสานที่ไม่เห็นหน้าวิชาการมาก

ประเด็นที่ 2 รูปแบบและวิธีการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

ลักษณะของการนิเทศจะเป็นรูปแบบของการผสมผสานคือ เหมือนนโยบายเป็นการนิเทศเพื่อให้นักเรียนตนเอง การนิเทศต้องให้การนิเทศภายนอกเข้าไปช่วยภายในให้พัฒนาตนเอง พยายามสนับสนุนให้ภายในมีการนิเทศที่เข้มแข็งจนกระทั่งสามารถนิเทศตนเองได้ แต่ถึงแม้จะนิเทศตนเองได้ศึกษานิเทศก์ก็ยังคงมีอยู่เป็นลักษณะของการเสริม ำปร่วมคิดร่วมทำกัน แล้วก็หากว่าโรงเรียนมีความเข้มแข็งมาก ๆ อาจจะไปช่วยโรงเรียนอื่นได้ มีการเสริมกัน ช่วยกันในรูปแบบของการนิเทศที่ควรจะเป็นงานข้างหน้านี้ จะต้องมีการนิเทศเฉพาะเรื่อง ศึกษานิเทศก์เพื่อการเฉพาะหรือศึกษานิเทศก์ทุกคนส่วนใหญ่ จะมีความเชี่ยวชาญเฉพาะ เพราะว่าจะต้อง เป็นคนที่นัดหรือชำนาญวิชาใดวิชาหนึ่ง แล้วก็ตามเมื่อไปนิเทศตามนโยบาย คือ นิเทศแบบประสาน แบบำให้ความร่วมมือคือนิเทศทั่วำไป แล้วก็ต้องนิเทศวิชาเฉพาะของตัวเอง เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของครูในหมวดวิชา นี้คือลักษณะของรูปแบบที่จะเกิดขึ้นต่อไป

ประเด็นที่ 3 อิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยีต่อการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

การนิเทศอย่างผสมผสานอาจจะเปลี่ยนไป ถ้าเราพูดถึงประเด็นเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง ถ้าจะใช้อาศัยเทคโนโลยีเป็นเครื่องช่วย เทคโนโลยีมันก็จะก้าวหน้าเราจะเห็นว่าเป็นพวกอิเล็กทรอนิกส์ ทางคอมพิวเตอร์ ก็จะมีบทบาทมากในโรงเรียน ฉะนั้นโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ที่จะใช้ในการเรียนการสอนและการนิเทศ ศึกษานิเทศก์ก็ต้องเข้าใจแล้วก็ เรียนรู้สิ่งเหล่านี้ เพราะฉะนั้นการนิเทศอาจจะเป็นส่วนประกอบของมันก็อาจจะ เป็นเครื่องสำเร็จรูปเข้าไป อาจจะประชุมทางไกลโดยไม่ต้องเห็นหน้ากันก็ได้ 10 ปีข้างหน้าคงเป็นไปได้ ต่อไปศึกษานิเทศก์จะเข้าโรงเรียนแบบคุ้นเคยมากขึ้น ประสานงานกัน อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีคงใช้มากขึ้น บางเรื่องที่ไม่ต้องไป อาจใช้แพคเกจ แพคเกจก็จะมีบทบาทมากขึ้น คิดว่าเทคโนโลยีจะช่วยให้การนิเทศสะดวก คล่องตัว และมันน่าจะเป็นกันเองมากขึ้น คือ บางทีไม่ต้องไปพบ ไม่ต้องไปเป็นทางการมากนัก น่าจะติดต่อกันได้สะดวกขึ้น พวกสื่อ บทเรียนสำเร็จรูป Media ต่าง ๆ จะมีบทบาทมากขึ้น

ในทศวรรษหน้าถ้ามองในด้านการศึกษา hard ware, soft ware และ people ware มันจะไปด้วยกัน ในการศึกษาพวกที่จะใช้เทคโนโลยี เราจะเน้นพวกเทคโนโลยีมากไม่ได้ เพราะเราคงไม่ได้เป็นผู้ผลิตโปรแกรมอะไร เขาคงใช้เทคโนโลยีเป็นในระดับผู้ใช้ soft ware ก็คงเป็น soft ware ที่เขาทำสำเร็จรูป อาจจะพวก soft ware ทางการศึกษา น่าจะมีมากขึ้น เป็นพวกสื่อ หนังสือและน่าจะเป็นตัวชี้ว่า แนวการนิเทศและการพัฒนาต่าง ๆ มันอยู่ที่ตัว soft ware ที่นี้ hard ware จะมีมากขึ้น เพราะเศรษฐกิจดีขึ้น หรือว่ามันมีกำลังจะซื้อโรงเรียนก็จะมีพวก hard ware ที่ดี ๆ มันไปด้วยกัน

ประเด็นที่ 4 บทบาทของผู้นิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

ถ้ามองในจุดของศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์ไปนิเทศจากภายนอก ลักษณะการทำงานเป็นไปตามนโยบาย คือ เขาจะไปทำงานกับครูในฐานะผู้ร่วมงาน เขาถือว่าเป็นการทำตนอย่างประชาธิปไตยคือ เข้าไปร่วมคิด ร่วมวางแผน นั่นคือ ถ้ามองบทบาทของศึกษานิเทศก์มันจะเปลี่ยนจากรุ่นปัจจุบันหรือรุ่นเก่า ๆ ศึกษานิเทศก์ในอนาคตต้องเป็นผู้ที่เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น รับฟังโรงเรียน

มากกว่าที่จะไปแนะนำโรงเรียนคือ รับฟังเพื่อไปกระตุ้นโรงเรียน มันเป็นหลักของจิตวิทยา
 ว่าทำไ้ใดที่มีการนิเทศคือมีคนไปเยี่ยมเยียนบ่อย ที่นั่นก็จะพัฒนาคือมีคนไปพบ ไปพูดคุย โดยไม่ต้อง
 แนะนำเขาจะพัฒนาของเกิด Idea วิธีการของการนิเทศ ศึกษาในเทศก์ก็เข้าไปสนับสนุน แต่บทบาท
 อันหนึ่งที่ต้องคงอยู่คือ การรักษามาตรฐานทางวิชาการ คือ เนื่องจากมีการไปพบโรงเรียน
 มาก ศึกษาในเทศก์ก็ควรมีบทบาทที่รู้ว่า วัตถุประสงค์ที่โรงเรียนน่าจะคงอยู่ เพราะว่าเมื่อพบโรงเรียนนี้
 เขามีอะไรดีเราก็อาจนำมาเล่าให้โรงเรียนอื่นฟัง วัตถุประสงค์เหล่านี้ก็จะไปปรับเป็นมาตรฐาน การรักษา
 มาตรฐานจึงเป็นบทบาทของศึกษาในเทศก์ แล้วอีกบทบาทที่ในเชิงมนุษยสัมพันธ์ เน้นมาก่อนแล้วก็
 ศึกษาในเทศก์มีบทบาทแนะนำบุคลากรโรงเรียนในทุกๆระดับ คือ ศึกษาในเทศก์ต้องพบกับผู้บริหารและ
 พูดคุยกับผู้บริหารกับพวกหัวหน้าหมวดกับครู รวมทั้งคนงาน นักการเพราะว่าการมองการนิเทศต้อง
 เป็นทั้งระบบ มันจะต่างกับสมัยแรก ๆ ที่มุ่งไปที่ห้องเรียนดูการเรียนการสอนเพื่อรับพฤติกรรม
 ซึ่งเป็นจุดเน้นที่ตรง แต่ยังไม่ได้มองทั้งระบบ ลักษณะนิเทศแบบเก่า อีก 10 ปีจะเปลี่ยนคือว่า
 การมองการเรียนการสอนในจุดเรื่องการเรียนการสอนมันอาจไม่เพียงพอรวมการเรียนการสอน
 เพราะฉะนั้นบทบาทศึกษาในเทศก์ในอนาคตจะต้องรับรู้งานของโรงเรียนทั้งระบบ ทั้งงานบริหาร
 งานบริการ งานการเรียนการสอน เพราะฉะนั้นศึกษาในเทศก์คนหนึ่งต้องมีความรู้ในงานบริหาร
 โรงเรียนทั้งหมดและความรู้เฉพาะเรื่อง และควรเป็นผู้ประสานไม่ควรรับภาระงานมารับผิดชอบ
 ส่วนงานที่ควรทำลักษณะ เป็นงานวิจัยค้นคว้าของตนเอง อาจจะทำงานนี้ที่ทำงานค้นคว้าหาอะไร
 ใหม่ ๆ แล้วเอาไปใช้กับโรงเรียน ในภาพรวมแล้วบทบาทของศึกษาในเทศก์คือ เข้าไปประสาน
 และช่วยงานโรงเรียน และทำวิจัยซึ่งเป็นงานของตนเองไม่น่าทิ้ง ในปัจจุบันจะเน้นให้ศึกษา
 ในเทศก์มาเป็นผู้ประสานที่ศึกษาในเทศก์ที่เฉพาะวิชาผู้ศึกษาไม่เน้นคือ อยู่ ๆ ก็ให้ไปนิเทศวิชา
 ต่าง ๆ เป็นศึกษาในเทศก์ประสานงาน ศึกษาในเทศก์ที่เรียนนิเทศเฉพาะมาก็รู้สึกได้ ๆ กัง ๆ
 ดังนั้นต่อไปข้างหน้าศึกษาในเทศก์ก็ยังคงประสานงานและต้องเพิ่มพูนงานด้านวิชาการมีลักษณะ
 ร่วมมือ ประสาน ยึดหยุ่น

สำหรับบทบาทของผู้บริหารกับครูที่ได้รับมอบหมายในการนิเทศนั้น ที่สำคัญในอนาคต
 ข้างหน้าต้องทำงานหนักกว่าเดิม จัดการนิเทศภายในให้เป็นระบบมากขึ้น ในความสำคัญกับ
 การนิเทศภายในโดยต้องมีผลงาน โรงเรียนต้องสามารถนิเทศตนเองได้ บทบาทที่สำคัญของครู

ที่สำคัญต้องยอมรับกันเอง สามารถแสดงบทบาทของตนเองเต็มที่ โดยร่วมกันทำงาน เน้นความ
เสมอภาคและการยอมรับกันและกัน

ประเด็นที่ 5 ปัญหาการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

จำแนกเป็นข้อ ๆ ดังนี้

- 5.1 การยอมรับบทบาทของศึกษานิเทศก์จากโรงเรียน
- 5.2 การยอมรับในคุณวุฒิของศึกษานิเทศก์
- 5.3 ศึกษานิเทศก์ต้องทำงานอื่นที่ไม่ใช่งานนิเทศและไม่ตรงกับความถนัด
- 5.4 แนวทางการนิเทศที่ไม่ชัดเจน ควรวางแผนทางให้เป็นระบบและชัดเจน

บทสัมภาษณ์ อาจารย์ วินัย เกษมเศรษฐ์
 ตำแหน่ง นักวิชาการ (อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวง)

เรามองว่าการศึกษายู่อานระบบของสังคม และสังคมจะอยู่ได้ก็ต้องพึ่งพากับระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมือง ระบบการปกครอง ระบบการเมืองสำคัญที่สุดเพราะเป็นระบบที่มีคนมีอำนาจการตัดสินใจ 1. อีก 10 ปีข้างหน้าจะเป็นยุคที่มีข่าวสาร หรือมี Information technology และอย่าลืมว่า Information technology เนี่ยะ ถ้าเราไม่สามารถจะใช้ได้ เราก้จะสู้ประเทศที่มีพลังอำนาจในการใช้ไม่ได้ และประเทศไทยยังไม่สามารถผลิต Information technology ได้ เพราะฉะนั้นเราก้มักจะสั่งซื้อ Information เพราะฉะนั้น ยุคนี้เป็นยุคที่คนไม่มีความมั่นคงในความคิดของคน จะมีความคิดของคนอื่นมาอยู่ในตัวเรามาก เราดูทีวี ฟังวิทยุอีก 10 ปีข้างหน้าข่าวสารจะรวดเร็วกว่านี้มาก ท้าให้เราสับสนมีความคิดคนอื่นอยู่ในตัวของเรา มาก คนนั้นพูดยั้งจ้ ท้าให้ไม่มีความมั่นคงในการตัดสินใจ 2. จะเป็นยุคที่มีสถานภาพจำลองแบบยิ่งยวด หมายความว่า ของจริงจะมองข้ามไป จะมีของจำลองแบบยิ่งยวด โดยเฉพาะพวกวีซีดี สื่อโทรทัศน์ ดาวเทียม และประเทศไทย จะก้าวไปสู่อัจฉริยะยิ่งยวดนี้ในที่สุดคนไม่รู้ความจริงอย่างไทยคมเนี่ยะไม่ได้สอนจริง เป็นการจำลองภาพที่เป็นจริงมา คนจะต้องมีความสามารถที่จะวิเคราะห์ตัดตอน เหตุการณ์ต่าง ๆ มาวิเคราะห์ หากความจริงได้ นี้คือสภาพานอีก 10 ปีข้างหน้า เพราะฉะนั้นการศึกษาเนี่ยะ เราต้องมองตรงหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ ในฐานะของศึกษานิตเทศก์ไปทำอะไร การนิตเทศน์อีก 10 ปีข้างหน้ามีลักษณะอย่างไร ผมเข้าใจว่าการศึกษา แม้ว่าจะจะเป็นหลักสูตร ที่จะปรับปรุงใหม่เป็นรายวิชาเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นในเรื่องการศึกษานิตท้องถิ่นมาก ผมคิดว่าถ้าคิดแล้วการศึกษาจะสู่ความเป็นเลิศ ถ้าหากการคิดไม่ดีจะทำาให้บ้านเมืองไร้ระเบียบ คนในชาติอาจสื่อสารไม่ได้ หน้าที่ของ ศึกษานิตเทศก์ในทศวรรษหน้า คือ

1. ท้าหลักสูตรท้องถิ่นให้มีคุณภาพ คำว่าคุณภาพของหลักสูตรท้องถิ่นหมายถึงสอดคล้องกับท้องถิ่น ซึ่งท้องถิ่นแตกต่างกันไป ขณะเดียวกันต้องสอดคล้องกับความจำเป็นของกันด้วย ศึกษานิตเทศก์ต้องรักษาความสมดุลระหว่างหลักสูตรท้องถิ่นกับหลักสูตรชาติ มิฉะนั้นประเทศไทยเด็กไทยจะสื่อสารท้าความเข้าใจกันไม่รู้เรื่อง แล้วหลักสูตรท้องถิ่นต้องพร้อมจะเปลี่ยนแปลงตลอด เพราะฉะนั้นแล้ว มันจะทำให้ความส้าหลังในด้านการพัฒนาต่าง ๆ ช้าลง เพราะเราบอกว่าการสื่อสารมันไร้พรมแดน เพราะฉะนั้นการเคลื่อนย้ายของประชากรมีสูง เพราะฉะนั้นหลักสูตร

ท้องถิ่น ถ้ารู้เฉพาะท้องถิ่น และไม่สามารถบังคับทำให้คนอยู่ในท้องถิ่นได้ เป็นอันตรายตรงนี้ ว่าคนที่
รู้เรื่องท้องถิ่นตัวเองไปทำงานท้องถิ่นใหม่ จะไม่รู้เรื่องท้องถิ่นใหม่

ศึกษานิเทศก์ต้องดูว่าหลักสูตรที่กำหนดเนี่ย มันสามารถเพิ่มความคิดหรือทักษะ หรือสื่อ
ได้หรือไม่ หลักสูตรในอนาคตจะอ่านไม่รู้เรื่อง ถ้าเรายังติดยึดกับรายละเอียดเพราะหลักสูตรใน
อนาคตจะพูดถึง Concept เป็น Generalization เป็น Principle หลักสูตรในอนาคตอาจ
จะมีจำนวนมาก หรือน้อยลง เพราะฉะนั้นศึกษานิเทศก์ต้องรู้วิชาชีพของตนเอง รู้ธรรมชาติของการ
การเรียนรู้ รู้ธรรมชาติของความรู้ เพราะมีเช่นนั้นแล้วจะทบทวนหลักสูตรท้องถิ่นไม่ได้ ชาติก็ไม่มีที่ยึด
หลักสูตรเป็นสำคัญ ประเทศไทยนี้แปลกยึดหลักสูตรสำคัญ แต่ในอเมริกายึดการสอนการจัดนักเรียน
สำคัญกว่าหลักสูตรเพราะเขาไม่มีหลักสูตรกลางแต่ก็มีเกณฑ์กำหนดเป็นกฎหมายของรัฐ ว่าการศึกษา
จะเป็นอะไร แล้วให้แต่ละรัฐจัดการศึกษาเอง ศึกษานิเทศก์ทั้งหลายในอนาคตและปัจจุบันพร้อมหรือ
ยังที่จะเตรียมตัวที่จะเผชิญกับสิ่งแปลกใหม่ แม้ว่าเราเตรียมยังงี้ก็ตามไม่ได้หมายความว่าไม่เป็น
ประโยชน์กับปัจจุบัน เพราะศึกษานิเทศก์ไม่รู้ธรรมชาติวิชาการที่ศึกษานิเทศก์หรือครูไม่รู้ธรรมชาติ
วิชาจึงสอนเหมือนกันหมด ไม่ว่าวิชานั้นจะเป็นเจตคติหรือทักษะ เราสอนในลักษณะ เป็นความรู้หมด
นี่คือจุดด้อยในระบบโรงเรียนของเรา ผมไม่ได้พูดถึงครู แต่ว่าต้องมีกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่
เกี่ยวข้องกับหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผล ศึกษานิเทศก์จึงมีหน้าที่รักษาความสมดุลระหว่างหลักสูตร
ท้องถิ่นกับหลักสูตรกลาง ความสามารถในการที่จะนำหลักสูตรที่เป็นเอกสารนำไปใช้ในโรงเรียน
แล้วในเรื่องของการนำหลักสูตรไปใช้

2. หน้าที่ของศึกษานิเทศก์ข้อนี้คือกำกับดูแล กระบวนการใช้หลักสูตรในโรงเรียน
ศึกษานิเทศก์สามารถไปในสถานโรงเรียนได้ ถามว่าศึกษานิเทศก์จะมีเครื่องมืออะไรไปเทศ
ครู ช่วยครู สอนนักเรียน ผูกนักเรียน ได้ตามวัตถุประสงค์ เมื่อมีหลักสูตรท้องถิ่นและชัดเจนดีแล้ว
ขณะนี้เราไม่รู้ว่าจะหลักสูตรมันดีหรือเปล่า การสอนดีหรือเปล่า มีความสับสน ไม่แน่ชัดว่าเราจะแก้ไข
อะไร ผมบอกแล้วว่า การสอนในห้องเรียนเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก ถามว่าใครไปดู
ความสัมพันธ์นี้ เพราะเดี๋ยวนี้ไม่มีศึกษานิเทศก์ไปดู พฤติกรรมการสอนนี้ แต่ก่อนมี ถ้าไม่มีเราจะให้
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก ศึกษานิเทศก์จะมีเครื่องมืออะไร เพราะฉะนั้นหน้าที่สำคัญของ
ศึกษานิเทศก์ในทศวรรษหน้าต้องเป็น Mediator ให้การเรียนรู้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายแต่ละคน
ปัญหาเมืองไทยเนี่ยคือเราจะปรับปรุงในห้องเรียนไม่ได้ เพราะผู้บริหารไม่เข้าใจ ไม่ว่า

ศึกษาธิการจะเป็นฝ่ายไหนต้องมีหน้าที่สร้างเสริมให้ผู้บริหาร ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ เข้าใจ
หลักสูตรในเชิงปฏิบัติที่แท้จริง ถามว่าศึกษานิเทศก์จะไปทำอะไร คือ

1. มีเครื่องมืออะไร หน้าที่นี้เป็นอำนาจของผู้บริหาร. ไป Supervise ถ้าหาก
ว่าศึกษานิเทศก์ไปนิเทศผู้บริหาร ถามว่าศึกษานิเทศก์พร้อมแล้วหรือ กระบวนการศึกษาเป็น
กระบวนการสังคม ในการประเมินผลที่แล้วมา ผมว่าคลาดเคลื่อน การประเมินผลการศึกษา
ไม่ว่าจะเป็น 6 ปี 9 ปี 12 ปี ต้องหาแนวทางใหม่ เพราะการประเมินผลรายปี มันเป็น
การประเมินผลโรงเรียน (School status) เป็นการประเมินผลว่าปีนั้นเป็นอย่างนั้น
เพราะฉะนั้นการประเมินผลต้องหาแนวทางใหม่ หามิติใหม่ เพราะงานการประเมินไม่ควรใช้
Evaluation ควรใช้ Assessment แทนเป็น Education Assessment พอ 5 ปี แล้ว
จึงประเมินเป็น Evaluation ผมว่าระบบการศึกษาอ่อนเรื่องการประเมินผล การศึกษาแท้จริง
มีเกณฑ์ 2 เกณฑ์ว่าคุณภาพการศึกษา ผู้เรียนมีความสุขหรือไม่ (การเรียน) มีความสามารถแสวงหา
ความรู้หรือเปล่า

ผมไม่อยากทำนาย ผลของการนิเทศไม่ว่าอดีต ปัจจุบัน หรืออีก 10 ปี ข้างหน้า
จะต้องสร้างสติและสัมปชัญญะต่อผู้ทำการนิเทศ องค์ประกอบของสติสัมปชัญญะ คือ 1. รู้ตัว
หมายความว่า เรามีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไรและสามารถพัฒนาตัว ให้ทันกับสิ่งแวดล้อม
2. รู้ทาง 3. รู้สิ่งแวดล้อม อีก 10 ปี ข้างหน้า มี Net Work ทุกประเทศ มี Net Work
ศึกษานิเทศก์ต้องตระหนักในเรื่องต่อไปนี้ พัฒนาการศึกษายังไง ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง
ตลอดเวลา (Globalization) ในสังคมอีก 10 ปี ตัวเราเองก็ต้องพัฒนา ในเรื่องทักษะ
การทำงานตามลักษณะอาชีพตน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยและรู้เท่าทันสังคม

บทบาทของผู้นิเทศในทศวรรษหน้า

1. สัมมนาหลักสูตรท้องถิ่น
2. นิเทศผู้บริหาร ครูผู้สอน เด็ก ให้กระบวนการเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์
3. วัดคุณภาพการศึกษา โดยมิติของการศึกษา

ปัญหาการนิเทศการศึกษาในทศวรรษหน้า

1. การบริหารระบบการศึกษา ขาดเอกภาพ
2. ศึกษาพิเศษขาดการพัฒนา
3. วิธีการนิเทศต้องปรับปรุง

ตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต 9

กระทรวงศึกษาธิการ

นโยบายของรัฐบาลระดับมัธยมทศวรรษหน้าต้องอาศัยคูนโยบายของรัฐบาลในแผนการศึกษาชาติ และการนิเทศการศึกษา ก็คือ การดำเนินการเพื่อช่วยสนับสนุนปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนระดับมัธยมศึกษา คือ ระดับการศึกษาในระดับหนึ่ง ก็มาเจาะดูแผนการศึกษาชาติ ส่วนใหญ่ก็จะไม่เปลี่ยนแปลง เพราะหลักใหญ่ก็จะอยู่ในเรื่องแผนการศึกษาชาติ และหลักสูตรการเรียนการสอน ทั้งนี้หลักสูตรทศวรรษหน้าเริ่มต้นคิดพิจารณา เน้นวิธีการเรียนการสอนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะเน้นให้คนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เป็นหัวใจ ดังนั้นในการคิด การทำ การแก้ปัญหาต้องมี ขบวนการ ดังนั้นกระบวนการในการคิดการปฏิบัติ ในการแก้ปัญหาเป็น เรื่องหัวใจ ดังนั้นนิเทศการศึกษาในทศวรรษหน้าก็คงนิเทศานเรื่องการเรียนการสอน เพราะเนื้อหาสาระที่จะใช้ในการเป็นสื่อ เช่น ตำราอะไรต่าง ๆ อาจอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่นอยู่ในตำรา ในระบบคอมพิวเตอร์ ในระบบนิเวศน์ในห้องเรียน ความรู้ต่าง ๆ อาจอยู่ในห้องเรียน โดยเฉพาะการศึกษาเรื่องภูมิปัญญา ถ้าพูดเจาะให้ตรงว่านโยบายของรัฐจะเป็นอย่างไร ก็คงจะเน้นเรื่องกระบวนการเรียนการสอน เพราะในอดีตเราเน้นเรื่อง การจำ เวลาสอบก็สอบในเรื่อง Cognitive Domain เป็นหลัก ซึ่งก็ไม่ได้สอบทุกระดับ ในชั้นสังเคราะห์ วิเคราะห์ต่าง ๆ มักจะไปไม่ถึง อยากรู้ก็ตาม ในการนิเทศ process การเรียนการสอนในอนาคตก็ต้องนิเทศดูว่า สอนนักเรียนคิดเป็น ทำเป็น สอนวิธีทำ แต่การสอนก็เหมือนกัน ไม่ว่าวิธีทำ หรือแก้ปัญหา เรากำหนดวิธีทำขึ้นมาเอง ในการคิดทำ คิดเรื่องนี้น่าจะมีวิธีการอย่างไรบ้าง เพราะฉะนั้นการเรียนการสอนในอนาคตในเรื่องของ ขบวนการ จะมีรูปแบบเอง ฝ่ายนิเทศ ผู้นิเทศ ไปดูว่า ครูบาอาจารย์ สอนอะไร และใช้วิธีการอย่างไร เช่นว่า วิธีการสอน วิชาที่สอน ลักษณะ Question Oriented เช่น ครูและเด็กร่วมตั้งคำถามมา เป็นต้น อาจเป็นการให้เด็กหาข้อมูลเอง จากหนังสือ จากการสัมภาษณ์ผู้รู้ หรือสังเกตเอง แล้วนำมาอภิปรายในชั้น ซึ่งก็คือวิธีการแห่งการวิจัย ถ้ามีการทดสอบ อาจจะใช้ประเมินเองก็ได้ นี่ก็คือวิธีการว่าครูได้สอนนักเรียนโดยลักษณะกระบวนการหรือไม่เรียกว่า Question Oriented หมายความว่า problem ก็คือว่าสภาพความแตกต่างระหว่างความคาดหวังกับสภาพที่เป็นจริง ซึ่งสามารถทำได้กับบางเรื่อง บางวิชา การนิเทศก็ต้องดูว่าผู้สอนใช้ถูกกาลเทศะหรือไม่ นอกจากนี้ยังมีการสอนแบบ System Oriented ก็พูดถึง Input Output process อย่างนี้ละ อีกแบบคือการ

เรียนโดยการดึงข้อมูลจากระบบคอมพิวเตอร์เรียกว่า Retrieval Oriented นอกจากนี้ก็มีวิธีคิดตามแบบพุทธศาสตร์อีก ที่เรียกว่าวิสมนัสสิกการ นอกจากนี้ยังมีวิธีวิทยาศาสตร์อีก ซึ่งก็มี 3-4 วิธี เช่น วิธีแพ้คัดออก Method of elimination และวิธี Induction วิธี deduction เพราะฉะนั้นครูก็ศึกษาไปพร้อมกับเด็ก เพราะฉะนั้นครูต้องเก่งวิธีการ เพราะฉะนั้นการเรียนการสอนในอนาคต ก็เป็นลักษณะการวิจัย เป็น children center ในการนิเทศเด็ก ก็อาจมีส่วนนิเทศว่าครูสอนเป็นอย่างไร สมัยก่อนนิเทศลักษณะที่ว่า ครูสอนวิชาพูดเกรี้ยวกราด หรือไม่โดยการ Record การสอนการพูด ก็นิยมระยะหนึ่ง รูปแบบการนิเทศก็มีมากมาย แต่จุดใหญ่ก็คือ R and D คือวิจัยและพัฒนา

ในอนาคตสื่อต่าง ๆ ก็มีมากขึ้นโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์จะมีมากขึ้นต่างชาติก็เข้ามา ความจำเป็นที่ต้องรับความรู้ที่รวดเร็วก็มีมากขึ้น ดูว่าการใช้สื่อเหมาะสมหรือไม่ หลักใหญ่อยู่ที่ทักษะกระบวนการ คือการสอนให้คนรู้จักการวิเคราะห์ที่สำคัญ

ผู้นิเทศ ศึกษาในเทศก์มีบทบาทที่จะไปศึกษาในกระบวนการเรียนจริง ๆ ว่าครูบา-อาจารย์ในทักษะกระบวนการต่าง ๆ เป็นหรือไม่ เพื่อหาข้อมูลมา เพื่อจัดอบรม สัมมนา เพื่อปรับปรุง ถ้าดีขึ้นศึกษานิเทศก์ก็มีหน้าที่ยกย่อง ชมเชย ศึกษานิเทศก์ต้องทำหน้าที่เป็นผู้ประสาน ในอนาคตผู้บริหาร ก็อาจจะเปลี่ยนเหมือนศึกษานิเทศก์ คือ ศึกษานิเทศก์ก็อาจจะเปลี่ยนเป็นทั้งผู้สอนและผู้นิเทศด้วย

ขณะนี้ครูบาอาจารย์ที่เรียนมาตามระบบการศึกษาเดิม ความรู้ความเข้าใจในทักษะกระบวนการมากมายมีน้อยมาก ก็เป็นปัญหาอีกอย่างก็เป็นปัญหาความเข้าใจของผู้ปกครอง ความหวังที่ต้องการให้ลูกเอนทรานซ์ให้ติด ก็เป็นปัญหาเช่นกัน อาจจะมองว่า คุณนิเทศได้ผลดี ท้าวมเด็กสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ แล้วท้าวมเด็กไม่รู้เหมือนสมัยก่อนที่พ่อแม่รู้ เพราะเรามุ่งปัจจุบัน ให้เด็กคิดเป็น ท้าวมเป็น แก้ปัญหาเป็น ไม่ได้สอนให้ท่องจำ จะเป็นปัญหามาอนาคต อีกปัญหาคือ ครูที่มีความเคยชินกับสิ่งเดิม ไม่ยอมเปลี่ยนแปลง ไม่ยอมปรับปรุง ศึกษานิเทศก์เข้าไปเขาอาจไม่ให้ความร่วมมือ ลักษณะของผู้นิเทศเนี่ยต้องพูดหนักปากเล็ก ฟังให้มาก พูดให้น้อย และผู้ที่เป็น ศึกษานิเทศก์ต้องนำทางวิชาการ มีความรู้สูง ต้องมีหนึ่ง แนวโน้มการนิเทศในอนาคตคงเป็นการไปศึกษาสภาพที่เป็นจริงของการเรียนการสอน แล้วมาคิดหาทางแก้ไข ถือว่าเป็น Rand D คือ วิจัยและพัฒนา

บทสัมภาษณ์ อาจารย์สุธี เอกอินทร์
 ตำแหน่ง ผู้ช่วยหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ

10 ปี ช่างหน้าไม่ทราบว่าการหลักสูตรต้องเปลี่ยนหรือป่าว แต่หลักสูตรก็ใช้มานานแล้ว คงต้องเปลี่ยนอีกที ถ้าเปลี่ยนศึกษานิเทศก์มีความสำคัญมาก มีบทบาทที่จะต้องทำหลักสูตรนั้นให้ ครูเข้าใจจะต้องวิเคราะห์หลักสูตร จะต้องทำจุดประสงค์การเรียนรู้ ต้องทำแผนการสอน อย่างนโยบายของกรมทำนอชิตีประกาศว่า นักเรียนเป็นหัวใจของการศึกษา คำว่าหัวใจเราก็ต้อง มาตีว่ามันหมายความว่าอย่างไร มาตีเป็นพฤติกรรม แล้วปฏิบัติตามนั้น ทำให้ครูเข้าใจ หัวใจ ในที่นี้ หัวใจทุกสิ่งทุกอย่าง การเรียนการสอน ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในเรื่องเทคโนโลยี ในเรื่องของจิตใจ ให้ความรักความอบอุ่น ต้องเอาเด็กเป็นศูนย์กลาง เป็นหัวใจ ในทศวรรษหน้านโยบายการนิเทศการศึกษาระดับมัธยม ต้องวางแผน เพราะ ม.1 ถึง ม.6 อาจกลายเป็นการศึกษาภาคบังคับ คือไม่ว่าอะไรเปลี่ยนแปลง ศึกษานิเทศก์เป็นตัวเชื่อมโยงให้โรงเรียนเข้าใจ ในด้านวิชาการในทศวรรษหน้าเราวางแผนไว้ว่า ศึกษานิเทศก์มีที่กรมและที่เขตและจังหวัดแต่นโยบายของรัฐบาลมาให้เพิ่มอัตรากำลัง นิเทศต่อไปเราอาจใช้ระบบดาวเทียมก็ได้ ใช้คนให้น้อยลง ใช้เทคโนโลยีมากขึ้น ขณะนี้เรามีสื่อ เทป คอมพิวเตอร์ สำหรับการขาดแคลนครู เราอาจมีการนิเทศผ่านดาวเทียม แต่ในทศวรรษหน้าต้องมีการวางแผนการนิเทศ เพราะว่า ปัจจุบันเด็กประถมลดน้อยลง ตัวป้อนเข้ามัธยมก็น้อยลง ศึกษานิเทศก์น้อยอาจใช้นวัตกรรมต่าง ๆ มาช่วยการนิเทศ แต่ปัญหาการนิเทศส่วนใหญ่อยู่ที่ชนบทมาก มันขาดแคลน คือ ในทศวรรษหน้าการนิเทศมันจะเปลี่ยนใช้คนน้อยลง อาจใช้พวกวิทยุทัศนแจกไปตามโรงเรียนต่าง ๆ เป็นการนิเทศทางไกล โรงเรียนชนบทขาดแคลนอะไร เราก็แก้ไขทำเป็นวิดีโอส่งไปแก้ไข แต่บางทีคนมีชีวิตจิตใจ ถึงเปิดวิดีโอให้ดู มันขาดจิตใจ มันจะเกิดความเบื่อหน่าย มันไม่ลงลึกถึงจิตใจแต่ละคน แต่ก็ดีกว่าไม่มีอะไรเลย ในแต่ละเรื่องโดยเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ เรากำลังเร่งผลิตวิดีโอ นี่เป็นการนิเทศทางไกลอย่างหนึ่ง ในทศวรรษหน้าเราพยายามแจกโทรทัศน์ วิดีโอให้ทุกโรงเรียน แต่ชนบทยังมีปัญหาอยู่บ้าง เพราะห่างไกลคงตีมากขึ้น จริงจังมากขึ้น

รูปแบบและวิธีการนิเทศในทศวรรษหน้ามันก็ต้องเปลี่ยนไป รูปแบบจะเปลี่ยนไปตามยุคตามสมัย เปลี่ยนไปเหมือนสินค้า เราต้องหาความต้องการของตลาดว่าต้องการอย่างไร จากที่ที่เคยบอกก็เป็นลักษณะมีแบบสอบถาม ถ้ามโรงเรียนก่อน แล้วไปนิเทศตามความต้องการของโรงเรียน อาจเป็นการนิเทศแบบเป็นกลุ่มโรงเรียน เพราะศึกษานิเทศก์มีน้อยโดยที่เราให้ครูสำรวจว่าวิชาที่สอนเด็กตกจุดประสงค์ไหนมากที่สุด เราจะเอาจุดประสงค์นั้นมานิเทศมาชี้แนะ เรานิเทศเป็นจุด ๆ ไป ไม่สะเปะสะปะ แต่ส่วนใหญ่เป็นการนิเทศเป็นกลุ่มเพราะไม่สามารถนิเทศรายตัวได้ ครูมีจำนวนมาก

บทบาทของผู้นิเทศระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า เนื่องจากศึกษานิเทศก์ระดับมัธยมแบ่งเป็นฝ่ายปฏิบัติการสอน ฝ่ายสนับสนุนการสอน และฝ่ายบริหารและจัดการ ซึ่งบทบาทหน้าที่ประจำอยู่แล้ว แต่ในอีก 10 ปีข้างหน้าต้องเปลี่ยนแปลง โดยพัฒนาบุคลากร มีการคัดเลือกศึกษานิเทศก์ เช่น เป็นครูแม่แบบผ่านการสอนมาแล้วอย่างน้อย 4 ปีคือ ประสบความสำเร็จในการสอนมาแล้ว คนเป็นศึกษานิเทศก์ควรมีความรู้เหนือครู เพื่อชี้แนะ แนะนำเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ครู

บทสัมภาษณ์ อาจารย์อัศวิน วรรณวินเวศร์
ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ขอสัมภาษณ์ตามหัวข้อที่กำหนด

ประการที่ 1 เรื่องที่เราต้องคำนึงเสมอคือ แนวความคิดหรือองค์ความรู้ คือ Concept หรือว่า Body of knowledge นี้ ควรจะเป็นอย่างไร

ประการที่ 2 สภาพการณ์ในปัจจุบันและที่จะเปลี่ยนแปลงไป จะขอยึด 2 อย่างนี้ เพราะ 2 อย่างนี้ เราต้องใช้ประกอบกับการกำหนดนโยบายหรือการทำงาน

ในคำถามข้อที่ 1 เกี่ยวกับนโยบายนั้นคงต้องขอเป็นความคิดเห็นส่วนตัว เพราะยังไม่ได้วางนโยบายไว้ ถ้าคำนึงถึงประการที่ 1 และ 2 ประกอบกันต้องยอมรับว่า ปัจจุบันเป็นยุคของ globalization ยุคของข้อมูลข่าวสาร (โลกาภิวัตน์ ยุคของ high technology ที่นี้เมื่อเป็นยุคนี้ก็หมายความว่า 1. ครองข้อมูลมาก 1. ครม. เทคโนโลยีสูง ใช้เทคโนโลยีสูง องค์การก็มีโอกาสประสบความสำเร็จสูง จากการที่เป็นแบบนี้กับเรื่องของความเจริญเติบโตทางด้านต่าง ๆ มันทำให้รัฐต้องจัดการมัธยมเข้มขันขึ้น คำว่า เข้มขันขึ้น คือ ต้องให้คนมีการศึกษามากขึ้น พยายามให้ทั่วถึงให้เกิดระบบที่ว่า

1. จะต้องพยายามขยายสถานศึกษาให้มากขึ้น เพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของพลเมือง คือ ที่เราใช้คำว่า ขยายโอกาสทางการศึกษา เขาอาจต้องเปิดโรงเรียนมากขึ้นเรื่อย ๆ มีการจัดครู วิทยากร 1. หันมาเรียนมาเรียนมากขึ้นจนถึงระยะหนึ่ง เราอาจใช้การศึกษาภาคบังคับเป็น 9 ปี คือ ถึง ม.3 และต้องคำนึงถึงความขาดแคลนสิ่งต่าง ๆ คือ บ้านเราการจะทำอะไรจะพัฒนาอะไร เราต้องคำนึงถึงองค์ประกอบปัจจัยที่ขาดแคลนทั้งกำลังเงิน กำลังคน กำลังต่าง ๆ 1. 2 อย่างเป็นเรื่องท้าทาย ยกตัวอย่างเช่น เราจะทำอะไรสักอย่างหนึ่ง แต่เรามีกำลังคนจำกัด มีงบประมาณจำกัด แต่เราต้องพยายามทำเป็นลักษณะที่เรียกว่า ประโยชน์สูง ประหยัดสุด มันท้าทาย เพราะฉะนั้นเมื่อมีภาพรวมอย่างนั้น การที่เราต้องเปิดโรงเรียนมากขึ้น ขยายการศึกษามากขึ้น ในข้อ 1. ในความคิดของผมเกี่ยวกับนโยบายของรัฐต่อการนิเทศการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษานทศวรรษหน้านั้น ศึกษาในเทศก็ต้องมีบทบาทเพิ่มขึ้น ถ้าถามว่าทำไมถึงเพิ่มขึ้น
 ที่จากเหตุ 2 ประการเมื่อสักครู่นี้ คือ เราต้องเปิดสถานศึกษามากขึ้นเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของ
 พลเมือง เราต้องพยายามทำให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น ภายใต้งบจำกัดที่กล่าวมา เพราะฉะนั้น
 หน้าที่ของศึกษาในเทศก็ต้องพยายาม เพราะศึกษาในเทศที่มีหน้าที่นี้เทศเป็นภารกิจหลัก จะต้อง
 พยายามนิเทศ ซึ่งคำว่านิเทศมีความหมายว่า ช่วยเหลือ ดูแล ติดตาม และกำกับ เพื่อพัฒนา
 ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น ที่นี้การที่เรามีหน้าที่นี้เทศแบบนี้ เป็นเรื่องที่เราจะต้องพยายาม
 ให้มันสอดคล้องกับยุคสมัยก็คือ เรื่องที่จะถามต่อไปในข้อต่อไปนี้เป็น คือ รูปแบบและวิธีการในการนิเทศ
 การศึกษาระดับมัธยมศึกษานทศวรรษหน้า รูปแบบถ้าใช้คำว่ารูปแบบ ผมก็บอกได้เลยว่าตอนนี้กำลัง
 เริ่มและต่อไปต้องเริ่มอย่างจริงจัง คือ เราจะใช้รูปแบบการนิเทศแบบเป็น Team เพราะว่ามัน
 เป็นยุคของ globalization ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สูง ประชาธิปไตยที่สูง การแข่งขัน
 ก็สูง วัถลักษณะของ Individual ที่ประเภทเก่งคนเดียว one man show มันต้องพยายาม
 หายไป ไม้ใช่เฉพาะนิเทศแม้กระทั่งระบบการบริหาร ในเรื่องการนิเทศทำไมต้องคิดเช่นนั้น
 ก็เพราะว่า ปัจจุบันนี้เราพยายามให้ทุกคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ทำงานเป็นทีม มีความคิด
 เป็นประชาธิปไตย เราฝึกเยาวชนรุ่นใหม่ออย่างนั้นไม้ใช่เก่งคนเดียว เราต้องพยายามเพิ่มคุณภาพ
 การศึกษาก็คือ ฝึกให้ครูบาอาจารย์ของเรารู้จักทำงานเป็นกลุ่มและมีวิญญาณประชาธิปไตย เพราะ
 ฉะนั้นรูปแบบการนิเทศก็จะออกเป็นทีม การนิเทศเป็นทีมนี้ เราจะนิเทศตามความต้องการจำเป็น
 ในแต่ละสถานศึกษาซึ่งอาจจะไม่เหมือนกัน ยกตัวอย่างว่า เมื่อเราจะนิเทศเป็นทีม เราก็จะมีการ
 สอบถามไปยังสถานศึกษาว่า เค้ามีความต้องการพัฒนาคุณภาพ หรือต้องการแก้ไขในด้านไหน และ
 เค้าอาจแก้ไขไม่ได้เท่าที่ควรก็ให้เค้าบอกเรามา ยกตัวอย่างเช่น โรงเรียน ก. พอมีแบบสอบถาม
 ไป ผู้บริหารอาจบอกว่า ต้องการทำให้ไปนิเทศโรงเรียนในด้าน (1) การเรียน (2) การวัดผล
 (3) ด้านทะเบียน (4) ห้องสมุด (5) วิชาอุตสาหกรรม เราก็จะจัดศึกษาในเทศก็เป็นทีม
 ไปเลย ซึ่งดีกว่าการนิเทศเดี่ยว ๆ แล้วกลับ การไปเป็นทีมมันได้เนื้อ ได้หนัง และได้อะไรขึ้น
 มาเยอะ

ในข้อถามข้อ 2 ซึ่งขอตอบว่า รูปแบบจะใช้รูปแบบทีม (Team Supervisor)

ในข้อถามข้อ 3 อิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยีต่อการนิเทศการศึกษา อันนี้ที่สำคัญ

ในยุคที่เราเกิดปัญหาขาดแคลนทั้งงบประมาณและกำลังคน คงทราบนโยบายของรัฐบาลแล้วคือ

คุมกำเนิดข้าราชการ ตามแหล่งใดที่มีการเกษียณไป ไม่อนุมัติให้ตั้งคนแทน นึกภาพออกหรือไม่ คนก็น้อยลงเรื่อย ๆ นี่ขนาดในยุคที่เราขาดแคลนงบประมาณ งบประมาณไม่ต้องพูดถึงไม่พอแล้ว คนก็น้อยลงเรื่อยแต่สถานศึกษาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นี่คือ เรื่องที่หนัก ซึ่งเมื่อเป็นแบบนี้ เราต้องคำนึง ถึงคำว่า technology เราก็คงต้องใช้ลักษณะของการที่เอาพวกสื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ มาทำให้เกิดประโยชน์ขึ้น Innovation หรือว่าเอามาจัดการขึ้น เพราะว่าปัจจุบันศึกษานิเทศก์ กรมสามัญ ตั้งศูนย์นวัตกรรมและนิเทศทางไกล ศูนย์นี้มีภารกิจหลัก 3 อย่าง คือ

- 1) ผลิตสื่อ โดยเฉพาะพวกวีดิทัศน์เพื่อแจก ยกตัวอย่างเช่น เขาขาดครูฟิสิกส์ เราก็จะเชิญ professional ทางด้านฟิสิกส์มาสอน แล้วก็ถ่ายวีดิทัศน์ไว้ แล้วก็ถือปี่ส่งไปให้โรงเรียนเป็นบทเรียนสำเร็จรูปเลย
- 2) ศูนย์นี้มีหน้าที่ฝึกอบรมบุคคล เพื่อใช้พวกสื่อวีดิทัศน์โดยเฉพาะด้าน Computer
- 3) วางระบบคอมพิวเตอร์ให้มัน link กัน พยายามให้มันเกิดทั่วประเทศให้ได้

เพราะฉะนั้นข้อ 1 ทดลองสอนทางไกลทางช่อง 11 เพราะฉะนั้นต่อไปเราก็ใช้สื่อและเทคโนโลยีเหล่านี้มาช่วยในการนิเทศเพิ่มขึ้น เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ และเราพยายามนิเทศให้โรงเรียนใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนให้มากขึ้น โดยไม่สัมพันธ์กับ Team ผมใช้คำว่า Team teaching ยกตัวอย่างเช่น สมมุติว่าโรงเรียนนี้ต้องการครูฟิสิกส์ 4 คน แต่มีครูเพียง 2 คน ขาด 2 คน จะทำอย่างไร มันมีวิธีการทำก็คือ

1. โรงเรียนต้องพยายามจัดห้องเรียนให้เป็นลักษณะที่สามารถสอบได้พร้อมกัน โดยมี การติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิด
2. โรงเรียนใช้ครูที่มีอยู่สอนแล้ววานครูอื่นคุมห้อง มันก็จะสอนที่ได้ 4 ห้องได้

ที่นับบทบาทของผู้นิเทศในการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมในทศวรรษหน้า บทบาทต้องเน้นมากขึ้น สำหรับมัธยมศึกษา ซึ่งที่พูดมาก็มีคำตอบในตัวแล้วว่าทำไมต้องเป็นมากขึ้น มันมีปัจจัย 2 อย่าง

- (1) เปิดสถานศึกษามากขึ้น
- (2) ภาวะการขาดแคลน

ถ้า 2 ข้อนี้ไม่มีก็ไม่เกิดปัญหา และถ้าไม่ต้องการเพิ่มคุณภาพก็ไม่เกิดปัญหา แต่เมื่อมี

2 ข้อนี้และต้องการเพิ่มคุณภาพ ดังนั้นทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องมีบทบาทมากขึ้น ที่จริงคำว่านิเทศมี

2 รูปแบบ

(1) นิเทศจากภายนอกก็เกิดจากศึกษานิเทศก์

(2) นิเทศจากภายใน ถ้าภายในพร้อม จากภายนอกก็น้อย

เป็นผู้บริหารก็ต้องพร้อมที่จะนิเทศได้ แต่ในสังคมไทย คนกันเองมักไม่เชื่อกัน คนไทยบอกกันไม่เชื่อ แต่ฝรั่งก็ยกข้อที่ไหนบอกก็เชื่อ สำหรับปัญหาการนิเทศในทศวรรษหน้าที่สำคัญและห่วงใย คือ เรื่องของคุณธรรม เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน ละเลยเรื่องคุณธรรม การนิเทศควรรักษาช่วยนับเป็นพิเศษ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

แนวรับมการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์

ผู้วิจัย

นางสาว จรัสณา สุตานิช

ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวระแนงการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

ปี พ.ศ. 2547

คำชี้แจง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านที่ได้กรุณาแสดงความคิดเห็นในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวระแนงการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า สำหรับแบบสอบถามรอบที่ 1 นี้ เป็นความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 15 คน ที่ได้รวบรวมจากการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยพยายามอย่างยิ่งในการคงรูปภาษาและสำนวนเดิมของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในขณะเดียวกันก็ลดความซ้ำซ้อนของข้อความลงด้วย จุดมุ่งหมายของการตอบแบบสอบถามรอบนี้ ก็เพื่อที่จะให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้อันดับความสำคัญของข้อความแต่ละข้อที่ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าจะเป็นไปได้ในปี พ.ศ. 2547

เพื่อความเที่ยงตรงของการวิจัย ช่วงระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามรอบที่ 1 กับรอบที่ 2 ควรเป็นระยะเวลาที่ไม่ห่างกันมากนัก ดังนั้น จึงขอความกรุณาจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามนี้ภายในระยะเวลา 1 สัปดาห์

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือจากท่าน ในการตอบแบบสอบถามครบทั้ง 3 รอบ และขอกราบขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาว จรัสณา สุคนิษ)

ผู้วิจัย

แบบสอบถามรอบที่ 1

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

พ.ศ. 2547

กรุณาให้นักคะแนนตามความคิดเห็นของท่าน โดยลำดับคะแนนที่ใช้มีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่ามิแนวจนัมเป็นไปได้มากที่สุด หรือเห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่ามิแนวจนัมเป็นไปได้มาก หรือเห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่ามิแนวจนัมเป็นไปได้พอสมควร หรือเห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่ามิแนวจนัมเป็นไปได้น้อย หรือเห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่ามิแนวจนัมเป็นไปได้น้อยที่สุด หรือเห็นด้วยน้อยที่สุด

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. นโยบายของรัฐ ในการจัดการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547 1.1 นโยบายด้านการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะได้ รับการสนับสนุนมากยิ่งขึ้น ในเรื่องของบุคลากร และ งบประมาณ เพราะการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการ ที่เป็นตัวเร่งและส่งเสริมให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา 1.2 นโยบายการนิเทศการศึกษา จะเน้นระบบทวิภาค หรือ นโยบาย 2 ประสาน คือ การนิเทศที่ไปจากภายนอก โรงเรียน เป็นนิเทศประสานงานกับการนิเทศภายใน โรงเรียนการนิเทศจากภายนอกไปประสานกับบุคลากร ภายในโรงเรียน 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร ผู้ช่วย และ หัวหน้าหมวด เพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนาตนเองและ นิเทศตนเองได้ 1.3 นโยบายการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะเน้นการนิเทศในลักษณะ ของการวิจัย พัฒนา และเผยแพร่ 1.4 นโยบายการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะเน้นการ นิเทศในลักษณะการประสานงานร่วมมือและเป็นพี่รึกษา รอยผู้นิเทศเข้าไปเป็นผู้ร่วมงานคนหนึ่ง แล้วร่วมกัน พัฒนางานขึ้นมา					

<p>แนวรับมการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547</p>	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>1.5 นโยบายการนิเทศการศึกษาด้านการเรียนการสอน จะจัดทำมีการนิเทศที่เป็นระบบ มีหน่วยงาน มีคณะกรรมการรับผิดชอบ มี Organization ที่เป็น รูปร่าง</p>					
<p>1.6 นโยบายการนิเทศการศึกษาด้านบุคลากร จะดำเนิน นโยบายในลักษณะของประโยชน์สูง ประหยัดสุด โดย เน้นการพัฒนาคุณภาพของศึกษานิเทศก์ ทั้งการจัดอบรม สัมมนา และคัดเลือกบุคคลที่เข้ามาทำหน้าที่ศึกษานิเทศก์ เพื่อให้ศึกษานิเทศก์ก้าวสู่หน้าการเปลี่ยนแปลงในยุค โลกาภิวัตน์</p>					
<p>1.7 นโยบายการนิเทศการศึกษาจะเพิ่มบทบาทของ ศึกษานิเทศก์มากขึ้น และจําแนกแยกแยะหน้าที่ของ ศึกษานิเทศก์ ำให้เป็นระบบ เพื่อรองรับโครงการขยาย โอกาสทางการศึกษาและเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ ดีขึ้น</p>					
<p>1.8 นโยบายการนิเทศการศึกษาจะเน้นให้โรงเรียนนิเทศ ตนเอง โดยวิธีสร้างคู่มือขึ้น โรงเรียนศึกษาจากคู่มือการ นิเทศและจัดอบรมสัมมนา เพื่อให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น</p>					

แนววินิจฉัยการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>1.9 นโยบายการนิเทศการศึกษามีการวางแผนและตั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุนนโยบายการนิเทศ เพราะการนิเทศการศึกษเป็นกระบวนการหนึ่งที่ส่งเสริมให้เกิดคุณภาพการศึกษาที่ต้องการได้</p>					
<p>1.10 นโยบายการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะเน้นกระบวนการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ว่ากระบวนการสอนสามารถทำให้นักเรียนวิเคราะห์ สังเคราะห์ได้จนบรรลุเป้าหมายการศึกษาว่าทำเป็น คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น</p>					
<p>1.11 นโยบายการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะเน้นให้ผู้นิเทศทำงานร่วมกับครู ให้พัฒนาครูให้สามารถสอนได้ตามรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ</p>					
<p>2. รูปแบบและวิธีการของการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547</p>					
<p>2.1 รูปแบบวิธีการของการนิเทศการศึกษานในทศวรรษหน้าจะเป็นลักษณะผสมผสาน โดยการนิเทศภายนอกเข้าไปประสานภายใน มุ่งเน้นในโรงเรียนใช้บุคลากรภายในพัฒนาตนเอง และสามารถนิเทศตนเองได้ ศึกษาในเทศก์จะเข้าไปเสริมการนิเทศภายในและสนับสนุนให้โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จช่วยนิเทศโรงเรียนอื่น</p>					

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>2.2 รูปแบบวิธีการของการนิเทศการศึกษานในทศวรรษหน้าจะเป็นลักษณะประสานร่วมมือกัน การนิเทศภายนอกเข้าไปในลักษณะการให้ศาสตร์ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ไปประสานร่วมมือกับบุคลากรภายใน ร่วมกันทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน</p>					
<p>2.3 ในทศวรรษหน้าจะใช้รูปแบบวิธีการการนิเทศแบบเป็นทีม (Team Supervisor) จะเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยจะนิเทศตามความต้องการจำเป็น เช่น สถาบัน การศึกษามีปัญหาทางด้านใดบ้าง ก็จะยกทีมไปรวมกัน แก้ปัญหาทุกด้าน ไม่ว่าช่ต่างคนต่างแก้</p>					
<p>2.4 ในทศวรรษหน้าจะใช้รูปแบบวิธีการการนิเทศแบบเจาะลึก มีการนิเทศเฉพาะเรื่อง โดยศึกษานิเทศก์ทุกคนต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะ เพื่อสามารถนิเทศเฉพาะวิชานั้นตามความต้องการของครูแต่ละวิชา</p>					
<p>2.5 การนิเทศในอนาคตจะไม่มีรูปแบบหรือวิธีปฏิบัติตายตัว จะต้องนิเทศโดยให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร วิธีการที่จะนิเทศสอดคล้องกับเงื่อนไขความจำเป็น ความสามารถของผู้ปฏิบัติ</p>					

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>2.6 รูปแบบการนิเทศการศึกษานในทศวรรษหน้า จะมีลักษณะเป็นกระบวนการคือ ขั้นแรกวิเคราะห์ปัญหาของงาน โดยดูที่ผลผลิต เพื่อหาหนทางแก้ไข ขั้นที่สอง แสวงหา นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนางาน นวัตกรรม ประเภทวิธีการใหม่ ๆ เครื่องมือใหม่ ๆ ขั้นที่สามปฏิบัติ ตามนวัตกรรมที่คิดไว้</p>					
<p>2.7 รูปแบบการนิเทศการศึกษานในทศวรรษหน้าจะใช้วิธีการ ทั้งทางตรงและทางอ้อม คือทั้งการใช้สื่อต่าง ๆ และ การที่ศึกษานิเทศก์ไปพบปะครูโดยตรง ทั้ง 2 แบบจะทำ ให้การนิเทศมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p>					
<p>2.8 รูปแบบการนิเทศการศึกษานในทศวรรษหน้าจะใช้วิธีการ นิเทศทางตรง โดยนิเทศแบบตัวต่อตัว เน้นการรู้จักครู เป็นรายบุคคล ศึกษานิเทศก์ควรมีแฟ้มครูเป็นรายบุคคล</p>					
<p>2.9 รูปแบบการนิเทศการศึกษานในทศวรรษหน้าจะเป็นการ นิเทศทางไกล โดยอาศัยวิธีการใช้สื่อทั้ง hard ware, soft ware และ people ware รูปแบบการนิเทศ ภายนอกเข้าสู่ภายในจะน้อยลง เพราะมีสื่อมากขึ้น</p>					

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>2.10 ในทศวรรษหน้าการนิเทศการศึกษาจะมีรูปแบบหลายรูปแบบ วิธีการที่ซ้ก้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์นั้น แต่ที่สำคัญรูปแบบการนิเทศต้องมีการค้นคว้า วิจัยและพัฒนาการทางด้านวิชาการ (Research and Development)</p> <p>2.11 ในทศวรรษหน้างานนิเทศการศึกษาจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของงานโรงเรียน อยู่ในระบบการพัฒนางาน</p> <p>3. อิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยีต่อการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547</p> <p>3.1 สื่อและเทคโนโลยีจะช่วยให้การนิเทศการศึกษาสะดวกคล่องตัวและสร้างความเข้าใจที่รวดเร็วและเป็นกันเองมากขึ้น</p> <p>3.2 บทเรียนสำเร็จรูปในด้านวีดิทัศน์และคอมพิวเตอร์จะมีบทบาทมากขึ้นในการเรียนการสอนและการนิเทศการศึกษา ศึกษานิเทศก์จะใช้ประโยชน์จากสื่อและเทคโนโลยีเหล่านี้ในการนิเทศการศึกษามากยิ่งขึ้น</p> <p>3.3 สื่อและเทคโนโลยีทำให้รลกลยตัวมาอยู่ในห้องเรียนเป็นโลกาภิวัตน์ ทุกสิ่งทุกอย่างไร้พรมแดน หลักสูตร และวิธีสอนจะเปลี่ยนแปลงไป การนิเทศการศึกษาก็ต้องปรับตัวให้สอดคล้องโดยดึงเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน</p>					

<p>แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547</p>	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>3.4 การนิเทศที่ดีคือ การพัฒนาคน เพราะฉะนั้น people ware สำคัญที่สุดและการที่จะทำให้ people ware ในทศวรรษหน้าพัฒนา ต้องใช้ soft ware (หนังสือ บทเรียนสำเร็จรูป ฯลฯ) ส่วน hard ware (เครื่องเสียง วีซีดี ฯลฯ) จะเป็นตัวสนับสนุน</p>					
<p>3.5 การนิเทศการศึกษาดโดยสื่อและเทคโนโลยีในทศวรรษหน้าศึกษานิเทศก์จะนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีไม่ต้องเข้าไปนิเทศในโรงเรียนก็ได้ เช่น การใช้วีซีดีต่าง ๆ</p>					
<p>3.6 เมื่อสื่อและเทคโนโลยีเจริญมากขึ้น มีไทยคม การนิเทศการศึกษาอาจจะเป็นลักษณะของการเผยแพร่ให้ข้อมูลข่าวสาร</p>					
<p>3.7 สื่อและเทคโนโลยีจะมีผลต่อการนิเทศมาก เพราะความรู้ถูกขยายทั้งเสียง ภาพ และความเป็นจริงเป็นจัง โดยสื่อและเทคโนโลยีสามารถตั้งสถานการณ์ระยะทางนอกห้องมาประกอบการสอนได้ ผู้เรียนสามารถเลียนแบบสถานการณ์จริงได้มากขึ้น กระบวนการนิเทศคงเปลี่ยนแปลงไปบ้างในรายละเอียด การแนะนำ ปรัชญาหาหรือก็ต้องปรับให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง</p>					

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>3.8 สื่อและเทคโนโลยี (สไลด์, แผ่นใส ฯลฯ) และนวัตกรรมต่าง ๆ ที่ต้องเข้ามาในทศวรรษหน้าเป็นสื่อและเทคโนโลยีในทางธุรกิจ ในด้านการเรียน การสอน การนิเทศการศึกษา การให้คำชี้แนะยังมีความสำคัญมาก ดังนั้น ผู้นิเทศต้องพัฒนาตนเองตลอดเวลา เพื่อก้าวล้ำ ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ</p> <p>3.9 สื่อและเทคโนโลยีมีผลต่อการนิเทศการศึกษา ในแง่กิจกรรมในการนิเทศ หากมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการนิเทศการศึกษา กิจกรรมในการนิเทศจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น การนิเทศโดยอาศัยวีดิโอหรือคอมพิวเตอร์ เป็นต้น</p> <p>3.10 สื่อและเทคโนโลยีจะไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการนิเทศมากนัก แต่สื่อและเทคโนโลยี จะเป็นประโยชน์ต่อการนิเทศนั้น ผู้นิเทศต้องรู้จักการเลือกใช้สิ่งเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องและเป็นประโยชน์ต่อการนิเทศ</p>					

แนววินิจฉัยกรณีศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>4. บทบาทของผู้นิเทศการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547</p> <p>4.1 บทบาทการนิเทศมี 2 ลักษณะ คือ บทบาทผู้นิเทศและ บทบาทจริง เรียง เป็นบทบาทคู่ขนานและต้องจับคู่กันตลอด บทบาทผู้นิเทศก็ต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดการนิเทศมี ประสิทธิภาพเมื่อจับคู่กับบทบาทจริง เรียงจะมีภาพ ดังนี้ (บทบาทผู้นิเทศและบทบาทจริง เรียงในการพัฒนา วิชาการ)</p>					
<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: center;"> <p>บทบาทเสริม (ผู้นิเทศเข้าไป เสริมงาน วิชาการ ร.ร.)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>บทบาทร่วม (ผู้นิเทศเข้าไปร่วม งานวิชาการ ร.ร. (50:50))</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>บทบาทหลัก (ผู้นิเทศเข้าไป เป็นหลัก)</p> </div> </div>					

แนวระดมการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>4.2 บทบาทของผู้นิเทศจะต้องไปกระตุ้นยั่วยุ นำเสนอให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้อง เพื่อประสิทธิภาพการศึกษา ซึ่งผู้นิเทศหมายรวมถึงศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูผู้ทำหน้าที่นิเทศทุกคน</p>					
<p>4.3 ศึกษานิเทศก์ต้องเป็นผู้วางวิชาการ ต้องพัฒนาตนเองตลอดเวลา เป็น dynamic เป็นน้ำไหล ไม้ชั่งน้ำชั่งและต้องศึกษามากกว่าครูผู้สอนเป็น 2 เท่า</p>					
<p>4.4 บทบาทของศึกษานิเทศก์ในการเป็นผู้ให้กำลังใจงานส่วน การเกิดความภาคภูมิใจ ในผลงานทางวิชาการที่ได้ ร่วมกันแก้ปัญหา งานจนประสบความสำเร็จ</p>					
<p>4.5 บทบาทของศึกษานิเทศก์ที่สำคัญมากในทศวรรษหน้า คือ การเป็นผู้ประสานงาน</p>					
<p>4.6 บทบาทของศึกษานิเทศก์ในทศวรรษหน้า จะต้องรับรู้ งานของโรงเรียนทั้งระบบ ทั้งงานบริหาร บริการ และ งานการเรียนการสอน</p>					
<p>4.7 บทบาทของศึกษานิเทศก์ในทศวรรษหน้าจะทำงานโดย ครอบคลุมทั้งระบบการศึกษา โดยทำงานกับบุคลากรของ โรงเรียนทุกระดับ ให้คำแนะนำบุคลากรของโรงเรียนใน ทุกระดับ ทั้งผู้บริหาร หัวหน้าหมวด ครูผู้สอน รวมถึง คนงานและนักรการ</p>					

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.8 ศึกษาในเทศก่ในทศวรรษหน้าจะทำงานร่วมกับครูในฐานะ ผู้ร่วมงานคนหนึ่งอย่าง เป็นประชาธิปไตย					
4.9 ศึกษาในเทศก่ในทศวรรษหน้าจะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน และเป็นที่ปรึกษางานด้านการศึกษาระหว่างกรมและ โรงเรียน					
4.10 ศึกษาในเทศก่ในทศวรรษหน้าต้องเพิ่มพูนงานด้านวิชาการ ศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาและเผยแพร่วิทยากรด้าน การนิเทศ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา					
4.11 ศึกษาในเทศก่ในทศวรรษหน้ามีบทบาทดูแลมาตรฐานทาง วิชาการ ทั้งการประเมินผลและติดตามผล					
4.12 ศึกษาในเทศก่ในทศวรรษหน้ามีหน้าที่ ทำหลักสูตรท้องถิ่น ให้มีคุณภาพ ให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและมีหน้าที่รักษา ความสมดุลย์ระหว่างหลักสูตรท้องถิ่นกับหลักสูตรชาติ มีความสามารถในการที่จะนำหลักสูตรที่เป็นเอกสาร นำไปใช้ในโรงเรียน					
4.13 ศึกษาในเทศก่มีบทบาทหน้าที่ กำกับ ดูแล กระบวนการใช้ หลักสูตร และต้องทำหน้าที่เป็น Mediator ให้การ เรียนรู้ได้ผลตามจุดมุ่งหมาย					

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.14 ศึกษาในทศกัณทศวรรษหน้ามีหน้าที่นิเทศผู้บริหาร และครูผู้สอน เพื่อให้เด็กมีกระบวนการเรียนรู้ที่มี ผลสัมฤทธิ์สูง					
4.15 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในทศวรรษหน้า จะเน้นที่การ ช่วยเหลือครู ในเรื่องพัฒนาการเรียนการสอน โดยการ ให้ขวัญกำลังใจแก่ครู จัดให้มีการนิเทศภายในที่เป็น ระบบ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน และทำให้โรงเรียนสามารถนิเทศตนเองได้					
4.16 บทบาทของครูผู้สอนที่สำคัญ คือ ต้องยอมรับกันเองได้ โดยร่วมกันทำงาน เน้นความเสมอภาคและการยอมรับ กันและกัน					
4.17 บทบาทของผู้บริหารในทศวรรษหน้า ต้องรู้จักหลักสูตร และสามารถวิเคราะห์หลักสูตรรู้จุดประสงค์ของหลักสูตร เพื่อสามารถนิเทศครูผู้สอนได้					

แนวเริมการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>4.18 ศึกษาในเทศกานทศวรรษหน้า ต้องเป็นผู้ที่สามารถทำการเปลี่ยนแปลงในสังคมไปสู่กระบวนการสอนของครู โดยทำหน้าที่คล้ายผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบความต้องการของสังคม ตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนการสอน การติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแล้วนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร การสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ การประเมินคุณภาพ เป็นต้น</p>					
<p>5. ปัญหาในการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547</p> <p>ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า คือ</p> <p>5.1 ปัญหาการขาดเอกภาพของระบบบริหารการศึกษาของไทย มีหน่วยงานที่รับผิดชอบสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาหลายสังกัด นโยบายการนิเทศอยู่ในลักษณะต่างฝ่ายต่างทำ จึงเกิดปัญหาในด้านเอกภาพ</p> <p>5.2 การนิเทศการศึกษา ขาดการจัดการที่เป็นระบบไม่มีคนรับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรง ขาดหน่วยงานรับผิดชอบ และขาดหน่วยงานติดตามวัดผลประเมินผล</p> <p>5.3 ปัญหาด้านบุคลากร ศึกษาในเทศกขาดการพัฒนาไม่ติดตามศิลปวิทยาการใหม่ ๆ</p>					

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.4 ปัญหาจากสภาพท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม สภาพของ โรงเรียนไม่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาด้านของอาคาร สถานที่ และสถานที่ตั้งของโรงเรียนตั้งอยู่ในถิ่นทุรกันดาร					
5.5 ปัญหาทางด้านงบประมาณ งบประมาณด้านการนิเทศการ ศึกษาได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอเป็นผลให้การนิเทศ การศึกษาไม่ทั่วถึง ขาดเครื่องมือ เครื่องใช้ และทำให้ ขาดประสิทธิภาพในการนิเทศการศึกษา					
5.6 ปัญหาการแยกตัวของการนิเทศการศึกษานอกจากระบบ บริหาร ในทศวรรษหน้า เมื่อปฏิบัติการนิเทศโดยเทคนิค มาก ๆ การนิเทศจะถูกดึงมาเป็นวิชาต่างหาก จึงเกิด ปัญหาเพราะการนิเทศต้องเป็นระบบเดียวกับการบริหาร และการพัฒนา					
5.7 วิธีกรนิเทศการศึกษานในทศวรรษหน้าต้องได้รับการ ปรับปรุง เพื่อให้ก้าวสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดในยุค โลกาภิวัตน์					
5.8 การนิเทศการศึกษา ไม่ได้รับการสนับสนุนและไม่ได้รับ การปฏิบัติที่จริงจัง จากผู้บริหารการศึกษา ทำให้ก้าว ไม่ทันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี					

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.9 การนิเทศการศึกษาไม่ได้ดำเนินการเพื่อกระบวนการที่ถูกต้อง โดยไปเน้นการเยี่ยมโรงเรียน ซึ่งเป็นลักษณะการไปพบปะและให้คำแนะนำทั่ว ๆ ไป มากกว่าที่จะไปนิเทศจริง ๆ ไปให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมในการที่จะเริ่มต้นกระบวนการพัฒนางานของเขาเอง					
5.10 ปัญหาจากผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ก้าวไม่ทันความคิดใหม่ ๆ ทางการศึกษา ก้าวไม่ทันกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในทางการศึกษาในอนาคต ที่ต้องอาศัยการนิเทศการศึกษาไปแก้ไข					
5.11 ปัญหาในปัจจุบันศึกษานิเทศก์ ต้องทำงานหลายอย่างที่ไม่ใช่หน้าที่และไม่ตรงกับความถนัด ทำให้การนิเทศการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพ เป็นปัญหาที่ต่อเนื่องในอนาคต					
5.12 ปัญหาเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศการศึกษายังชัดเจนระหว่างการศึกษาที่ศึกษานิเทศก์จะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะหรือผู้ประสานงาน					
5.13 ปัญหาจากความเข้าใจจุดมุ่งหมายการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการให้คำปรึกษาแนะนำ ไม่ใช่กำกับดูแลเป็น Supervisor ไม่ใช่ School Supervisor					

แนวรับมาตรการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.14 ปัญหาการยอมรับในบทบาทของศึกษานิเทศก์จาก โรงเรียน					
5.14 ปัญหาการยอมรับในคุณวุฒิของศึกษานิเทศก์จากครูผู้สอน					
5.16 ปัญหาเกิดจากสังคมเปลี่ยนแปลง การเรียนการสอน ละเลยเรื่องคุณธรรม การนิเทศ ควรช่วยเน้นเป็นพิเศษ					
5.17 ปัญหาจากครูผู้สอนเคยชินระบบเดิม ก้าวไม่ทันกับความรู้ หรือความคิดใหม่ ก้าวไม่ทันกับสิ่งที่ควรรู้ มีผลทำให้ ความคิดและการกระทำในวงการศึกษายู่ในขอบเขต จำกัด มีทรศนะที่เคลบ จะเป็นปัญหาสำคัญมากต่อการ นิเทศการศึกษานอนาคต					
5.18 ปัญหาเกิดจากการขาดความจริงจ้งในการปฏิบัติตาม นโยบายการนิเทศการศึกษาที่กำหนดไว้ไม่ปฏิบัติจริง ไม่ทุ่มเทพริพยากรในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็เงิน คนหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แนวโธมการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า

ปี พ.ศ. 2547

คำชี้แจง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณที่ท่านได้ กรุณาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโธมการนิเทศ การศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า ในการสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถามรอบที่ 1 สำหรับ แบบสอบถามรอบที่ 2 นี้ ผู้วิจัยได้แสดงความสอดคล้องของแต่ละข้อความ จากการตอบแบบสอบถาม รอบที่ 1 ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยระบุค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ที่คำนวณได้ และได้ระบุคะแนนการตอบของท่านในรอบที่ผ่านมาไว้ด้วย โดยที่

ค่ามัธยฐาน จะแสดงด้วยเครื่องหมายดอกจัน (*)

ช่วงพิสัยระหว่างควอไทล์ จะแสดงด้วยเครื่องหมายแสดงขอบเขต ([])

ลำดับคะแนนการตอบของท่านในรอบที่ 1 จะแสดงด้วยเครื่องหมายดอกจันสีแดง ()

จุดมุ่งหมายของการตอบแบบสอบถามรอบนี้ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทราบความคิดเห็นของ กลุ่มและทบทวนคำตอบของตนเอง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญอาจเปลี่ยนคำตอบใหม่ หรือจะยืนยันคำตอบเดิม ในรอบที่ผ่านมา หากข้อใดมีการเปลี่ยนแปลงคำตอบ กรุณาเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องนี้ หนึ่ง ความ เป็นไปได้ที่เลือกใหม่ และหากท่านยังยืนยันคำตอบเดิม กรุณาให้เหตุผลในการยืนยันคำตอบ เดิม เฉพาะข้อที่อยู่นอกเหนือขอบเขตของพิสัยระหว่างควอไทล์

เพื่อความเที่ยงตรงของการวิจัย ช่วงระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 กับ รอบที่ 3 ควรเป็นระยะเวลาที่ไม่ห่างกันมากนัก ดังนี้ จึงขอความกรุณาจากท่าน โปรดตอบ แบบสอบถามนี้ภายในระยะเวลา 1 สัปดาห์

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือจากท่าน ในการตอบแบบสอบถามครบ ทั้ง 3 รอบ และขอกราบขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาว จรัสณา สุคนิข)

ผู้วิจัย

แบบสอบถามรอบที่ 2

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า

พ.ศ. 2547

กรุณาให้น้ำหนักคะแนนตามความคิดเห็นของท่าน โดยลำดับคะแนนที่ใช้มีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าแนวโน้มเป็นไปได้มากที่สุด หรือเห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าแนวโน้มเป็นไปได้มาก หรือเห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าแนวโน้มเป็นไปได้พอสมควร หรือเห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าแนวโน้มเป็นไปได้น้อย หรือเห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าแนวโน้มเป็นไปได้น้อยที่สุด หรือเห็นด้วยน้อยที่สุด

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. นโยบายของรัฐ ในการจัดการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547					
1.1 นโยบายด้านการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะได้ รับการสนับสนุนมากยิ่งขึ้น ในเรื่องของบุคลากร และ งบประมาณ เพราะการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการ ที่เป็นตัวเร่งและส่งเสริมให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา			*		
1.2 นโยบายการนิเทศการศึกษา จะเน้นระบบทวิภาค หรือ นโยบาย 2 ประสาน คือ การนิเทศที่ไปจากภายนอก โรงเรียน เป็นนิเทศประสานงานกับการนิเทศภายใน โรงเรียนการนิเทศจากภายนอกไปประสานกับบุคลากร ภายในโรงเรียน 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร ผู้ช่วย และ หัวหน้าหมวด เพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนาตนเองและ นิเทศตนเองได้		*			
1.3 นโยบายการนิเทศการศึกษาจะเน้นการนิเทศในลักษณะ ของการวิจัย พัฒนา และเผยแพร่			*		
1.4 นโยบายการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะเน้นการ นิเทศในลักษณะการประสานงานร่วมมือและ เป็นที่ปรึกษา โดยผู้นิเทศ เข้าไปเป็นผู้ร่วมงานคนหนึ่ง แล้วร่วมกัน พัฒนางานขึ้นมา		*			

แนวระณัการนเทศการศกษาาระดำนัศษยศกษานนทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.5 นรยบายการนเทศการศกษานนดำนการเรยนการสอน จะจ้ดดำห้มีการนเทศที่เป้นระบบ มีหน่วยงาน มีคณะกรรมการรับคดชอบ มี Organization ที่เป้น รูปร่าง		*			
1.6 นรยบายการนเทศการศกษานนดำนบุคคลากร จะดำเนน นรยบายนลัษณะของประยชน์สูง ประหยัดสุด อดย เน้นการพัฒนาคุณภาพของศกษานนเทศก้ ทั้งการจ้ดอบรม สัฒนนา และค้ดเลศอกบุคคลที่เข้ามาท้หน้าที่ศกษานนเทศก้ เพ้อให้ศกษานนเทศก้ก้าวส้หน้าการเปลยนแปลงนยุค โลกาวิวัฒน์		*			
1.7 นรยบายการนเทศการศกษาจะเพ้ฒบทยาทของ ศกษานนเทศก้มากจ้น และจ้แนกแยกแยะหน้าที่ของ ศกษานนเทศก้ ำให้เป้นระบบ เพ้อรองรับโครงการขยาย รอกาสทางการศกษาและเพ้อพัฒนาคุณภาพการศกษาให้ ด้จ้น		*			
1.8 นรยบายการนเทศการศกษาจะเน้นนำให้โรงเรยนนเทศ ตนเอง อดยวศิสร้างคู้มอจ้น โรงเรยนศกษาจากคู้มอการ นเทศและจ้ดอบรมสัฒนนา เพ้อให้เข้าจมาจ้งจ้น		*			

แนวระแนงการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.9 นโยบายการนิเทศการศึกษาจะมีการวางแผนและตั้ง งบประมาณเพื่อสนับสนุนนโยบายการนิเทศ เพราะการ นิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่ส่งเสริมให้เกิด คุณภาพการศึกษาที่ต้องการได้		*			
1.10 นโยบายการนิเทศการศึกษาจะเน้นกระบวนการเรียน การสอนเป็นสำคัญ ว่ากระบวนการสอนสามารถทำห้ นักเรียนวิเคราะห์ สังเคราะห์ได้จนบรรลุเป้าหมาย การศึกษาว่าทำเป็น คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น		*			
1.11 นโยบายการนิเทศการศึกษาจะเน้นให้ผู้นิเทศทำงาน ร่วมกับครู ให้พัฒนาครูที่สามารถสอนได้ตามรายวิชา ที่ตนรับผิดชอบ		*			
2. รูปแบบและวิธีการของการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547					
2.1 รูปแบบวิธีการของการนิเทศการศึกษาในทศวรรษหน้า จะเป็นลักษณะผสมผสาน โดยการนิเทศภายนอกเข้าไป ประสานภายใน มุ่งเน้นในโรงเรียนให้บุคลากรภายใน พัฒนาตนเอง และสามารถนิเทศตนเองได้ ศึกษาในเทศก์ จะเข้าไปเสริมการนิเทศภายในและสนับสนุนให้โรงเรียน ที่ประสบความสำเร็จช่วยนิเทศโรงเรียนอื่น		*			

แนวระดมการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.2 รูปแบบวิธีการของการนิเทศการศึกษาในทศวรรษหน้าจะเป็นลักษณะประสานร่วมมือกัน การนิเทศภายนอกเข้าไปในลักษณะการให้ศาสตร์ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ไปประสานร่วมมือกับบุคลากรภายใน ร่วมกันทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน		*			
2.3 ในทศวรรษหน้าจะใช้รูปแบบวิธีการการนิเทศแบบเป็นทีม (Team Supervisor) จะเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยจะนิเทศตามความต้องการจำเป็น เช่น สถาบัน การศึกษามีปัญหาทางด้านใดบ้าง ก็จะยกทีมไปร่วมกัน แก้ปัญหาทุกด้าน ไม่ใช่ต่างคนต่างแก้		*			
2.4 ในทศวรรษหน้าจะใช้รูปแบบวิธีการการนิเทศแบบเจาะลึก มีการนิเทศเฉพาะเรื่อง โดยศึกษานิเทศก์ทุกคนต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะ เพื่อสามารถนิเทศเฉพาะวิชานั้น ตามความต้องการของครูแต่ละวิชา			*		
2.5 การนิเทศในอนาคตจะไม่มีรูปแบบหรือวิธีปฏิบัติตายตัว จะต้องนิเทศโดยให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร วิธีการที่จะนิเทศสอดคล้องกับเงื่อนไขความจำเป็น ความสามารถของผู้ปฏิบัติ			*		

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.6 รูปแบบการนิเทศการศึกษานในทศวรรษหน้า จะมีลักษณะ เป็นกระบวนการคือ ชั้นแรกวิเคราะห์ปัญหาของงาน โดยดูที่ผลผลิต เพื่อหาหนทางแก้ไข ชั้นที่สอง แสวงหา นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนางาน นวัตกรรม ประเภทวิธีการใหม่ ๆ เครื่องมือใหม่ ๆ ชั้นที่สามปฏิบัติ ตามนวัตกรรมที่คิดไว้		*			
2.7 รูปแบบการนิเทศการศึกษานในทศวรรษหน้าจะใช้วิธีการ ทั้งทางตรงและทางอ้อม คือทั้งการใช้สื่อต่าง ๆ และ การที่ศึกษานิเทศก์ไปพบปะครูโดยตรง ทั้ง 2 แบบจะทำ ให้การนิเทศมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น		*			
2.8 รูปแบบการนิเทศการศึกษานในทศวรรษหน้าจะใช้วิธีการ นิเทศทางตรง โดยนิเทศแบบตัวต่อตัว เน้นการรู้จักครู เป็นรายบุคคล ศึกษานิเทศก์ควรมีแฟ้มครูเป็นรายบุคคล			*		
2.9 รูปแบบการนิเทศการศึกษานในทศวรรษหน้าจะเป็นการ นิเทศทางไกล โดยอาศัยวิธีการใช้สื่อทั้ง hard ware, soft ware และ people ware รูปแบบการนิเทศ ภายนอกเข้าสู่ภายในจะน้อยลง เพราะมีสื่อมากขึ้น			*		

แนวรับมีการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.10 ในทศวรรษหน้าการนิเทศการศึกษาจะมีรูปแบบหลาย รูปแบบ วิธีการที่ชักจูงขึ้นอยู่กับสถานการณ์นั้น แต่ที่สำคัญ รูปแบบการนิเทศต้องมีการค้นคว้า วิจัยและพัฒนาการ ทางด้านวิชาการ (Research and Development)		*			
2.11 ในทศวรรษหน้างานนิเทศการศึกษาจะกลายเป็นส่วนหนึ่ง ของงานโรงเรียน อยู่ในระบบการพัฒนางาน		*			
3. อิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยีต่อการนิเทศศึกษาระดับ มัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547					
3.1 สื่อและเทคโนโลยีจะช่วยให้การนิเทศศึกษาสะดวก คล่องตัวและสร้างความเข้าใจที่รวดเร็วและเป็นกันเอง มากขึ้น		*			
3.2 บทเรียนสำเร็จรูปในด้านวีดิทัศน์และคอมพิวเตอร์จะมี บทบาทมากขึ้นในการเรียนการสอนและการนิเทศการ ศึกษา ศึกษานิเทศก์จะใช้ประโยชน์จากสื่อและ เทคโนโลยีเหล่านี้ในการนิเทศศึกษามากยิ่งขึ้น		*	*		
3.3 สื่อและเทคโนโลยีทำให้บุคคลย่อตัวมาอยู่ในห้องเรียน เห็นโลกาภิวัตน์ ทุกสิ่งทุกอย่างไร้พรมแดน หลักสูตร และ วิธีสอนจะเปลี่ยนแปลงไป การนิเทศการศึกษาก็ต้อง ปรับตัวให้สอดคล้องรอยถึงเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน		*			

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.4 การนิเทศที่ดีคือ การพัฒนาคน เพราะฉะนั้น people ware สำคัญที่สุดและการที่จะทำให้ people ware ในทศวรรษหน้าพัฒนา ต้องใช้ soft ware (หนังสือ บทเรียนสำเร็จรูป ฯลฯ) ส่วน hard ware (เครื่องเสียง วิทยุ ฯลฯ) จะเป็นตัวสนับสนุน		*			
3.5 การนิเทศการศึกษาดโดยสื่อและเทคโนโลยีในทศวรรษหน้าศึกษานิเทศก์จะนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ต้องเข้าไปนิเทศในโรงเรียนก็ได้ เช่น การใช้วิทยุต่าง ๆ			*		
3.6 เมื่อสื่อและเทคโนโลยีเจริญมากขึ้น มีไทยคม การนิเทศการศึกษาอาจจะเป็นลักษณะของการเผยแพร่ให้ข้อมูลข่าวสาร			*		
3.7 สื่อและเทคโนโลยีจะมีผลต่อการนิเทศมาก เพราะความรู้ถูกขยายทั้งเสียง ภาพ และความเป็นจริงเป็นจ้ง รดยสื่อและเทคโนโลยีสามารถดึงสถานการณ์ระยะทางนอกห้องมาประกอบการสอนได้ผู้เรียนสามารถเลียนแบบสถานการณ์จริงได้มากขึ้น กระบวนการนิเทศคงเปลี่ยนแปลงไปบ้างในรายละเอียด การแนะนำ ปรึกษาหารือที่ต้องปรับให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง		*			

แนววินิจฉัยการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.8 สื่อและเทคโนโลยี (สไลด์, แผ่นใส ฯลฯ) และ นวัตกรรมต่าง ๆ ที่ต้องเข้ามาในทศวรรษหน้าเป็นสื่อ และเทคโนโลยีในทางธุรกิจ ในด้านการเรียน การสอน การนิเทศการศึกษา การให้คำปรึกษาและยังมีความสำคัญมาก ดังนั้น ผู้นิเทศต้องพัฒนาตนเองตลอดเวลา เพื่อก้าวสู่ ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ		*			
3.9 สื่อและเทคโนโลยีมีผลต่อการนิเทศการศึกษา ในแง่ กิจกรรมในการนิเทศ หากมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ ในการนิเทศการศึกษา กิจกรรมในการนิเทศจะ เปลี่ยนแปลงไป เช่น การนิเทศโดยอาศัยวิดีโอหรือ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น		*			
3.10 สื่อและเทคโนโลยีจะไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในการนิเทศมากนัก แต่สื่อและเทคโนโลยี จะเป็น ประโยชน์ต่อการนิเทศนั้น ผู้นิเทศต้องรู้จักการเลือก ใช้สิ่งเหล่านั้นให้เป็นประโยชน์นำมาปรับปรุงให้ สอดคล้องและเป็นประโยชน์ต่อการนิเทศ		*			

แนวระดมการนิเทศการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>4. บทบาทของผู้นิเทศการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547</p> <p>4.1 บทบาทการนิเทศมี 2 ลักษณะ คือ บทบาทผู้นิเทศและ บทบาทโรงเรียนเป็นบทบาทคู่ขนานและต้องจับคู่กันตลอด บทบาทผู้นิเทศก็ต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้การนิเทศมี ประสิทธิภาพเมื่อจับคู่กับบทบาทโรงเรียนจะมีภาพ ดังนี้ (บทบาทผู้นิเทศและบทบาทโรงเรียนในการพัฒนา วิชาการ)</p>			*		
<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: center;"> <p>บทบาทเสริม (ผู้นิเทศเข้าไป เสริมงาน วิชาการ ร.ร.)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>บทบาทร่วม (ผู้นิเทศเข้าไปร่วม งานวิชาการ ร.ร. (50:50))</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>บทบาทหลัก (ผู้นิเทศเข้าไป เป็นหลัก)</p> </div> </div>					

แนวโน้มนโยบายทิศทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.2 บทบาทของผู้นิเทศจะต้องไปกระตุ้นช่วยๆ นำเสนอให้เกิด การเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้อง เพื่อประสิทธิภาพการศึกษา ซึ่งผู้นิเทศหมายรวมถึงศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศทุกคน		*			
4.3 ศึกษานิเทศก์ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ต้องพัฒนาตนเอง ตลอดเวลา เป็น dynamic เป็นน้ำไหล ไม่ใช่น้ำขังและ ต้องศึกษามากกว่าครูผู้สอนเป็น 2 เท่า		*			
4.4 บทบาทของศึกษานิเทศก์ในการเป็นผู้ให้กำลังใจในส่วน การเกิดความภาคภูมิใจ ในผลงานทางวิชาการที่ได้ ร่วมกันแก้ปัญหาทางงาน จนประสบความสำเร็จ		*			
4.5 บทบาทของศึกษานิเทศก์ที่สำคัญมากในทศวรรษหน้า คือ การเป็นผู้ประสานงาน		*			
4.6 บทบาทของศึกษานิเทศก์ในทศวรรษหน้า จะต้องรับรู้ งานของโรงเรียนทั้งระบบ ทั้งงานบริหาร บริการ และ งานการเรียนการสอน		*			
4.7 บทบาทของศึกษานิเทศก์ในทศวรรษหน้าจะทำงานโดย ครอบคลุมทั้งระบบการศึกษา โดยทำงานกับบุคลากรของ โรงเรียนทุกระดับ ให้คำแนะนำบุคลากรของโรงเรียนใน ทุกระดับ ทั้งผู้บริหาร หัวหน้าหมวด ครูผู้สอน รวมถึง คนงานและนักร้อง		*			

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.8 ศึกษาในเทศกานทศวรรษหน้าจะทำงานร่วมกับครูในฐานะ ผู้ร่วมงานคนหนึ่งอย่างเป็นประชาธิปไตย		*			
4.9 ศึกษาในเทศกานทศวรรษหน้าจะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน และเป็นที่ปรึกษางานด้านการศึกษาระหว่างกรมและ โรงเรียน		*			
4.10 ศึกษาในเทศกานทศวรรษหน้าต้องเพิ่มพูนงานด้านวิชาการ ศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาและเผยแพร่วิทยาการด้าน การนิเทศ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา		*			
4.11 ศึกษาในเทศกานทศวรรษหน้ามีบทบาทดูแลมาตรฐานทาง วิชาการ ทั้งการประเมินผลและติดตามผล		*			
4.12 ศึกษาในเทศกานทศวรรษหน้ามีหน้าที่ ทำหลักสูตรท้องถิ่น ให้มีคุณภาพ ให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและมีหน้าที่รักษา ความสมดุลย์ระหว่างหลักสูตรท้องถิ่นกับหลักสูตรชาติ มีความสามารถในการที่จะนำหลักสูตรที่เป็นเอกสาร นำไปใช้ในโรงเรียน		*			
4.13 ศึกษาในเทศกามีบทบาทหน้าที่ กำกับ ดูแล กระบวนการวิจัย หลักสูตร และต้องทำหน้าที่เป็น Mediator ให้การ เรียนรู้ได้ผลตามจุดมุ่งหมาย		*			

แนวระดมการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.14 ศึกษาในเทศก่ในทศวรรษหน้ามีหน้าที่นี้เทศผู้บริหาร และครูผู้สอน เพื่อให้เด็กมีกระบวนการเรียนรู้ที่มี ผลสัมฤทธิ์สูง		*			
4.15 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในทศวรรษหน้า จะเน้นที่การ ช่วยเหลือครู ในเรื่องพัฒนาการเรียนการสอน โดยการ ให้ขวัญกำลังใจแก่ครู จัดให้มีการนิเทศภายในที่เป็น ระบบ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน และทำให้โรงเรียนสามารถนิเทศตนเองได้		*			
4.16 บทบาทของครูผู้สอนที่สำคัญ คือ ต้องยอมรับกันเองได้ โดยร่วมกันทำงาน เน้นความเสมอภาคและการยอมรับ กันและกัน		*			
4.17 บทบาทของผู้บริหารในทศวรรษหน้า ต้องรู้จักหลักสูตร และสามารถวิเคราะห์หลักสูตรรู้จุดประสงค์ของหลักสูตร เพื่อสามารถนิเทศครูผู้สอนได้		*			

แนววินิจฉัยการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.18 ศึกษาในทศกัณทศวรรษหน้า ต้องเป็นผู้ที่สามารถทำการเปลี่ยนแปลงในสังคมไปสู่กระบวนการสอนของครู โดยทำหน้าที่คล้ายผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบความต้องการของสังคม ตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนการสอน การติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแล้วนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร การสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ การประเมินคุณภาพ เป็นต้น		*			
5. ปัญหาในการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547 ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า คือ					
5.1 ปัญหาการขาดเอกภาพของระบบบริหารการศึกษาของไทย มีหน่วยงานที่รับผิดชอบสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาหลายสังกัด นโยบายการนิเทศอยู่ในลักษณะต่างฝ่ายต่างทำ จึงเกิดปัญหาด้านเอกภาพ		*			
5.2 การนิเทศการศึกษา ขาดการจัดการที่เป็นระบบไม่มีคนรับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรง ขาดหน่วยงานรับผิดชอบ และขาดหน่วยงานติดตามวัดผลประเมินผล			*		
5.3 ปัญหาด้านบุคลากร ศึกษาในทศกัณทศวรรษหน้าไม่ติดตามศิลปวิทยาการใหม่ ๆ			*		

แนววินิจฉัยกรณี เทศการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ใน ทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.4 ปัญหาจากสภาพท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม สภาพของ โรงเรียนไม่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาในด้านของอาคาร สถานที่ และสถานที่ตั้งของโรงเรียนตั้งอยู่ในถิ่นทุรกันดาร			*		
5.5 ปัญหาทางด้านงบประมาณ งบประมาณด้านการนิเทศการ ศึกษาได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอเป็นผลให้การนิเทศ การศึกษาไม่ทั่วถึง ขาดเครื่องมือ เครื่องใช้ และทำให้ ขาดประสิทธิภาพในการนิเทศการศึกษา			*		
5.6 ปัญหาการแยกตัวของกรณีศึกษาออกจากระบบ บริหาร ในทศวรรษหน้า เมื่อปฏิบัติกรณีศึกษารโดยเทคนิค มาก ๆ กรณีศึกษาจะถูกดึงมาเป็นวิชาต่างหาก จึงเกิด ปัญหาเพราะกรณีศึกษาต้องเป็นระบบเดียวกับการบริหาร และการพัฒนา			*		
5.7 วิธีกรณีศึกษาในทศวรรษหน้าต้องได้รับการ ปรับปรุง เพื่อให้ก้าวสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดในยุค โลกาภิวัตน์		*			
5.8 กรณีศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนและไม่ได้รับ การปฏิบัติที่จริงจัง จากผู้บริหารการศึกษา ทำให้ก้าว ไม่ทันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี		*			

แนวรับมการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.9 การนิเทศการศึกษาไม่ได้ดำเนินการเพื่อกระบวนการที่ ถูกต้อง โดยไปเน้นการเยี่ยมจริงเรียน ซึ่งเป็นลักษณะ การไปพบปะและให้คำแนะนำทั่ว ๆ ไป มากกว่าที่จะไป นิเทศจริงเรียน ไปให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมในการ ที่จะเริ่มต้นในกระบวนการพัฒนางานของเขาเอง			*		
5.10 ปัญหาจากผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ก้าวไม่ทันความคิด ใหม่ ๆ ทางการศึกษาก้าวไม่ทันกับปัญหาที่จะเกิดขึ้น ในทางการศึกษาในอนาคต ที่ต้องอาศัยการนิเทศการ ศึกษาไปแก้ไข			*		
5.11 ปัญหาในปัจจุบันศึกษานิเทศก์ ต้องทำงานหลายอย่างที่ไม่ ใช่หน้าที่และไม่ตรงกับควมถนัด ทำให้การนิเทศ การศึกษาไม่มีประสิทธิภาพ เป็นปัญหาที่ต่อเนื่องใน อนาคต		*			
5.12 ปัญหาเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศการศึกษาไม่ชัดเจน ระหว่างการศึกษาที่ศึกษานิเทศก์จะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ หรือผู้ประสานงาน			*		
5.13 ปัญหาจากความเข้าใจจุดมุ่งหมายการนิเทศการศึกษา แตกต่างกันว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการให้คำ ปรึกษาแนะนำ ไม่ช้กำกับดูแลเป็น Supervisor ไม่ใช่ School Supervisor			*		

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.14 ปัญหาการยอมรับในบทบาทของศึกษานิเทศก์จาก โรงเรียน			*		
5.1 ปัญหาการยอมรับในคุณวุฒิของศึกษานิเทศก์จากครูผู้สอน			*		
5.16 ปัญหาเกิดจากสังคมเปลี่ยนแปลง การเรียนการสอน ละเลยเรื่องคุณธรรม การนิเทศ ควรช่วยเน้นเป็นพิเศษ			*		
5.17 ปัญหาจากครูผู้สอนเคยชินระบบเดิม ก้าวไม่ทันกับความรู้ หรือความคิดใหม่ ก้าวไม่ทันกับสิ่งที่ควรรู้ มีผลทำให้ ความคิดและการกระทำในวงการศึกษาอยู่ในขอบเขต จำกัด มีทรศนะที่แคบ จะเป็นปัญหาสำคัญมากต่อการ นิเทศการศึกษานอนาคต			*		
5.18 ปัญหาเกิดจากการขาดความจริงจังในการปฏิบัติตาม นโยบายการนิเทศการศึกษาที่กำหนดไว้ไม่ปฏิบัติจริง ไม่ทุ่มเททรัพยากรในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเงิน คนหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ		*			

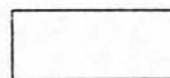
ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์

ผู้วิจัย

นางสาวจรัสณา สุดานิช

ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับสถานภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 26 ปี

26-30 ปี

31-35 ปี

36-40 ปี

41-45 ปี

46-50 ปี

50 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่ง

ศึกษานิเทศก์

ผู้บริหารโรงเรียน

ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียน

4. อายุราชการ

ต่ำกว่า 6 ปี

6-10 ปี

11-15 ปี

16-20 ปี

21-25 ปี

26-30 ปี

30 ปีขึ้นไป

5. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้

ต่ำกว่า 6 ปี

6-10 ปี

11-15 ปี

16-20 ปี

21-25 ปี

26-30 ปี

30 ปีขึ้นไป

6. วุฒิทางการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาใน
ทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

เกณฑ์ในการพิจารณา

ระดับ 5 หมายถึง ข้อความมีแนวโน้มเป็นไปได้มากที่สุด หรือเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ข้อความมีแนวโน้มเป็นไปได้มาก หรือเห็นด้วยมาก

ระดับ 3 หมายถึง ข้อความมีแนวโน้มเป็นไปได้ปานกลาง หรือเห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ข้อความมีแนวโน้มเป็นไปได้น้อย หรือเห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ข้อความมีแนวโน้มเป็นไปได้น้อยที่สุด หรือเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. นโยบายของรัฐ ในการจัดการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547					
1.1 นโยบายการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษ หน้าจะยังคงส่งเสริมให้โรงเรียนนิเทศตนเองเพื่อเพิ่มคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน	✓				

คำอธิบาย จากตัวอย่าง 1.1 หมายความว่า ท่านมีความคิดเห็นว่าคุณภาพการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า จะยังคงส่งเสริมให้โรงเรียนนิเทศตนเองเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มีแนวโน้มเป็นไปได้มากที่สุด และท่านเห็นด้วยมากที่สุด

แนวโน้มนโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. นโยบายของรัฐ ในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547					
1.1 นโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษ หน้า จะส่งเสริมให้มีการประสานงานร่วมมือกันระหว่าง การศึกษากนภายนอกโรงเรียน และการนเทศภายในโรงเรียน					
1.2 นโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษ หน้า ยังคงส่งเสริมให้โรงเรียนนเทศตนเอง เพื่อเพิ่มคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน					
1.3 นโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษ หน้ายังคงเน้นการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และนำผลการประเมินนั้นมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน					
1.4 นโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษ หน้า จะส่งเสริมให้ศึกษานนเทศก์ ทำการวิจัย พัฒนาและ เผยแพร่วิทยการด้านการนเทศการศึกษา					
1.5 นโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษ หน้า จะส่งเสริมการพัฒนาศึกษานนเทศกให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์					
1.6 นโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษ หน้า จะสนับสนุนในเรื่องของบุคลากรมากยิ่งขึ้น					
1.7 นโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษ หน้า จะสนับสนุนด้านงบประมาณมากยิ่งขึ้น					

แนวโน้มนโยบายการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>2. รูปแบบและวิธีการของการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547</p> <p>2.1 ในทศวรรษหน้า วิธีการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาศึกษานิเทศก์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของการนิเทศจากภายนอกโรงเรียนจะประสานงานและให้ความร่วมมือ กับบุคลากรภายในโรงเรียน เช่น ผู้บริหารหัวหน้าหมวด นิเทศครู ในโรงเรียนของตนเพื่อให้โรงเรียนสามารถนิเทศตนเองได้</p> <p>2.2 ในทศวรรษหน้า วิธีการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาศึกษานิเทศก์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศจากภายนอกโรงเรียนเข้าไปนิเทศในลักษณะการให้ศาสตร์ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศ</p> <p>2.3 ในทศวรรษหน้า รูปแบบการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะเป็นการนิเทศทางอ้อม โดยใช้สื่อ (Media) เช่น เอกสาร วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ มากกว่าการนิเทศทางตรงที่ศึกษานิเทศก์ไปพบปะครูด้วยตนเอง</p> <p>2.4 ในทศวรรษหน้า วิธีการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ยังคงใช้การนิเทศทางตรงที่ศึกษานิเทศก์ไปพบปะครูด้วยตนเอง แต่จะเน้นการนิเทศเฉพาะเรื่องเฉพาะวิชามากกว่าจะนิเทศเรื่องทั่ว ๆ ไป</p>					
<p>3. อิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยีต่อการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547</p> <p>3.1 ในทศวรรษหน้า สื่อและเทคโนโลยีจะช่วยให้การนิเทศการศึกษา สะดวก คล่องตัว และสร้างความเข้าใจที่</p>					

แนวโน้มนโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
รวดเร็วมากขึ้น โดยศึกษานิเทศก์และครูอาจไม่มีความจำเป็นต้องไปพบปะโดยตรง เช่น การประชุมทางไกลผ่านโทรทัศน์ การใช้เครื่องโทรสาร เป็นต้น					
3.2 ในทศวรรษหน้า บทเรียนสำเร็จรูปในด้านวิดิทัศน์และคอมพิวเตอร์ จะมีบทบาทมากยิ่งขึ้น ในการเรียนการสอนและการนิเทศการศึกษา					
3.3 ในทศวรรษหน้า สื่อและเทคโนโลยีมีผลต่อกิจกรรมการนิเทศมาก ทำให้กิจกรรมการนิเทศเปลี่ยนแปลงไป เช่น การสาธิตการสอนผ่านรายการโทรทัศน์ และการนิเทศการสอนโดยอาศัยวิดิทัศน์ เป็นต้น					
3.4 ในทศวรรษหน้า สื่อและเทคโนโลยี มีผลต่อหลักสูตรและการสอน การนิเทศการศึกษาจึงต้องช่วยเหลือครูให้เข้าใจหลักสูตร มีศักยภาพในการสอนทันต่อการเปลี่ยนแปลง และรู้จักเลือกใช้สื่อให้เหมาะสม					
3.5 ในทศวรรษหน้า ถึงแม้ว่าสื่อและเทคโนโลยีก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการนิเทศการศึกษามาก ทั้งทางด้านวิธีการนิเทศ และกิจกรรม แต่สื่อและเทคโนโลยียังไม่สามารถแทนที่ผู้นิเทศได้					
4. บทบาทของผู้นิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547					
4.1 ในทศวรรษหน้าศึกษานิเทศก์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานนิเทศจากภายนอก มีบทบาทช่วยพัฒนางานวิชาการของ					

แนวโน้มนโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนขนาดอื่น ๆ เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนในเรื่องบุคลากร งบประมาณและอื่น ๆ มากกว่าโรงเรียนขนาดอื่น ๆ					
4.2 ในทศวรรษหน้าศึกษานิเทศก์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศจากภายนอก มีบทบาทช่วยพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และใหญ่พิเศษ น้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนขนาดอื่น ๆ เนื่องจากโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษมีความพร้อมกว่าโรงเรียนขนาดอื่น ๆ เช่น ในด้านบุคลากร งบประมาณ และเครื่องมือในการนิเทศ ฯลฯ					
4.3 ในทศวรรษหน้า ผู้นิเทศ*นอกจากจะให้คำปรึกษาแล้ว ต้องกระตุ้น ชักจูง และส่งเสริมให้ครูเกิดความคิดแล้วนำความคิดไปปรับปรุงการเรียนการสอน					
4.4 ในทศวรรษหน้า ศึกษานิเทศก์ ต้องพัฒนาตนเองตลอดเวลา และต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ					
4.5 ในทศวรรษหน้าศึกษานิเทศก์ ต้องเป็นผู้สร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู ในการพัฒนาการเรียนการสอน					
4.6 ในทศวรรษหน้า ศึกษานิเทศก์ ต้องเข้าใจงานของโรงเรียน ทั้งระบบ ทั้งงานบริหาร งานบริการ และงานการเรียนการสอนเพื่อสามารถประสานงาน และนิเทศงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

*ผู้นิเทศ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้ากลุ่ม ประสพการณ์ และครูที่ได้รับมอบหมายงานด้านการนิเทศการศึกษาจากผู้บริหาร

แนวโน้มนโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.7 ในทศวรรษหน้าศึกษานิเทศก์ จะทำงานกับบุคลากรทุกระดับ ทั้งผู้บริหาร หัวหน้าหมวด ครูผู้สอน รวมถึงคณาจารย์และนักการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น					
4.8 ในทศวรรษหน้าศึกษานิเทศก์ จะทำงานร่วมกับครูในฐานะผู้ร่วมงานคนหนึ่งอย่างเป็นประชาธิปไตย โดยเน้นความเสมอภาคและยอมรับนับถือความสามารถของแต่ละบุคคล					
4.9 ในทศวรรษหน้าศึกษานิเทศก์ จะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานด้านวิชาการ และที่ปรึกษาทางด้านการศึกษาระหว่างกรมและโรงเรียน					
4.10 ในทศวรรษหน้าศึกษานิเทศก์ ต้องเพิ่มพูนงานด้านวิชาการ ศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาและเผยแพร่ วิทยาการด้านการนิเทศ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของครู					
4.11 ในทศวรรษหน้าศึกษานิเทศก์ มีบทบาทดูแลมาตรฐานทางวิชาการ โดยเป็นตัวแทนกรมในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน					
4.12 ในทศวรรษหน้าศึกษานิเทศก์ มีบทบาทหน้าที่ช่วยเหลือครูในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และกำกับดูแลกระบวนการใช้หลักสูตรดังกล่าว					
4.13 ในทศวรรษหน้าศึกษานิเทศก์ มีบทบาทหน้าที่ส่งเสริมให้เกิดการนิเทศภายในโรงเรียน โดยกระตุ้นให้ผู้บริหาร					

แนวโน้มนโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
และบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันจัดการนิเทศภายใน โรงเรียนขึ้น					
4.14 ในทศวรรษหน้า ศึกษานิเทศก์ มีบทบาทในการส่งเสริมให้มี โรงเรียนต้นแบบ ครูแม่แบบ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการนิเทศ					
4.15 ในทศวรรษหน้า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการนิเทศการศึกษา จะส่งเสริมให้มีการนิเทศ ภายในที่เป็นระบบมากขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอนของโรงเรียน					
4.16 ในทศวรรษหน้า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา จะเน้นที่การช่วยเหลือครูพัฒนา การเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ และ การประเมินผลการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น					
4.17 ในทศวรรษหน้า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ต้องเข้าใจหลักสูตรและการใช้ หลักสูตร เพื่อสามารถนิเทศครูผู้สอนได้					
4.18 ในทศวรรษหน้า ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียน มัธยมศึกษา มีบทบาทที่ต้องช่วยเหลือเพื่อนครู พัฒนา และปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอน ในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพ					
4.19 ในทศวรรษหน้า ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียน มัธยมศึกษา มีบทบาทในการติดตามวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อ ที่จะสามารถนำความรู้นั้นมาปรับปรุงการเรียนการสอน ของตนและเพื่อนครู					

แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<p>5. ปัญหาในการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547</p> <p>ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า คือ</p> <p>5.1 ปัญหาการมีหน่วยศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ การนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหลายสังกัด นโยบายการนิเทศการศึกษา จึงอยู่ในลักษณะต่างฝ่ายต่างทำ จึงเป็นผลให้การนิเทศการศึกษานิตศวรรษหน้า ขาดเอกภาพและประสิทธิภาพ</p> <p>5.2 ปัญหาที่หน่วยงานในระดับต่าง ๆ ไม่ได้นำนโยบายการนิเทศการศึกษาที่กำหนดไว้ ไปปฏิบัติอย่างจริงจัง</p> <p>5.3 ปัญหาที่ศึกษานิเทศก์เน้นการเยี่ยมโรงเรียน ซึ่งเป็นลักษณะการพบปะและให้คำแนะนำทั่ว ๆ ไป มากกว่าที่จะนิเทศโรงเรียน โดยให้คำปรึกษาและร่วมงานกับผู้บริหารนิเทศ</p> <p>5.4 ปัญหาการจัดสรรงบประมาณด้านการนิเทศการศึกษามากเกินไป จึงเป็นผลให้การนิเทศการศึกษาไม่ทั่วถึง</p> <p>5.5 ปัญหาการขาดแคลน เครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทันสมัยในการนิเทศการศึกษา จึงมีผลทำให้การนิเทศการศึกษานิตศวรรษหน้าขาดประสิทธิภาพ</p> <p>5.6 ปัญหาจากผู้นิเทศ*ก้าวไม่ทันความคิดใหม่ ๆ ปรับตัวไม่ทันกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งทางด้าน</p>					

*ผู้นิเทศ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้ากลุ่ม ประสบการณ์ และครูที่ได้รับมอบหมายงานด้านการนิเทศการศึกษากจากผู้บริหาร

แนวโน้มนโยบายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ ทำให้การนเทศการศึกษา ไม่ประสบผลสำเร็จ					
5.7 ปัญหาจากผู้รับการนเทศ ไม่ยอมรับการนเทศ จาก ผู้นเทศทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และไม่เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมกรเรียนการสอน เนื่องจากถือว่าม่ประสบกรณ์ มากกว่า และมีคุณวุฒิเท่ากัน ทำให้การนเทศไม่ประสบ ผลสำเร็จ					
5.8 ปัญหาจากการที่ศึกษานนเทศก์ ต้องทำงานหลายอย่างที่ไม่ใช่ หน้าที่และไม่ตรงกับควมถนัด ทำให้การนเทศการศึกษา ไม่มีประสิทธิกรพ					
5.9 ปัญหากรยอมรับในบทบาทของศึกษานนเทศก์จากโรงเรียน					

ภาคผนวก ข

- หนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย
- หนังสือของหน่วยงานต่าง ๆ
- หนังสือของผู้วิจัยถึงหน่วยงาน

ที่ ทม 0309/1605

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

17 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

เนื่องด้วย น.ส.จรัสณา สุदानิช นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ธีรรัตน์พงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามและขอเรียน สัมภาษณ์ท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส.จรัสณา สุदानิช ได้เข้าพบเพื่อเรียนสัมภาษณ์ และแจกแบบสอบถามแก่ท่าน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ ทม 0309/3019

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

20 มีนาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างวิทยานิพนธ์

2. แบบสอบถาม

3. รายชื่อโรงเรียน และหน่วยศึกษานิเทศก์

เนื่องด้วย น.ส.จรัสณา สุตานิช นิสิตชั้นปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามแก่ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูของโรงเรียนในสังกัดของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส.จรัสณา สุตานิช ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุดงสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ ทม 0309/3015

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

20 มีนาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม

2. รายชื่อโรงเรียน และหน่วยศึกษานิเทศก์

เนื่องด้วย น.ส.จรัสณา สุदानิช นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องขอรายการแจกแบบสอบถามแก่ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูของโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส.จรัสณา สุदानิช ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุงสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ ทม 0309/3016

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

20 มีนาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม

2. รายชื่อโรงเรียน และศึกษานิเทศก์

เนื่องด้วย น.ส.จรัสณา สุदानิช นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "แนวรับมการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิทย์ เชื้อรัตนพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจึงขอการแจกแบบสอบถามแก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูของโรงเรียนในสังกัดของสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส.จรัสณา สุदानิช ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ ทม 0309/3017

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

20 มีนาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม

2. รายชื่อโรงเรียน และหน่วยศึกษานิเทศก์

เนื่องด้วย น.ส.จรัสณา สุदानิช นิสิตชั้นปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิรพันธ์ เชื้อรัตนพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามแก่ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูของโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส.จรัสณา สุदानิช ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤกษ์สุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ ทม 0309/3018

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

20 มีนาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม

2. รายชื่อโรงเรียน และหน่วยศึกษานิเทศก์

เนื่องด้วย น.ส.จรัสณา สุदानิช นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามแก่ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูของโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส.จรัสณา สุदानิช ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ กษ ๐๒๐๕/๐๒๕๕๐

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 103๐๐

22 มิถุนายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน

ด้วย นางดาวรรณเสนา ศุภานิช นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศกานต์ ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำเป็นการวิจัย เรื่อง "แนวโน้มการนิเทศการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า" ในการนี้ นิสิต มีความประสงค์จะแจกแบบสอบถามแก่ศึกษานิเทศ
ผู้บริหารโรงเรียน และครูของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็น
ข้อมูลประกอบการทำวิจัย

กองการมัธยมศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่าการทำวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์
ทางวิชาการ ด้านนิเทศ การวางแผน และการนิเทศการศึกษา สมควรให้การสนับสนุน

จึง เรียบมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายมงคล มีสมภพ)

นักวิชาการศึกษา 7 ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา

กลุ่มส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2828465

โทรสาร 2824096

(สำเนา)

ที่ ศธ 1404/18045

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

19 มิถุนายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้อนุญาตให้
นางสาวจรัสณา สุคนิซ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต สาขาอุดมศึกษาศาสตรบัณฑิต ภาควิชา
บริหารการศึกษา ทำการเก็บข้อมูลเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวโน้มกรณีเทศ
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า" โดยการแจกแบบสอบถามแก่ ศึกษานิเทศก์
ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ของสำนักงานการประถมศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลดังกล่าวด้วย

ขอแสดงความนับถือ

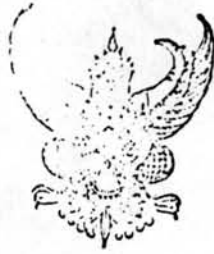

(นายประสิทธิ์ แท่งกรม)
รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กองวิชาการ

โทร. 2805559-63

โทรสาร 28 10588

ที่ ศษ 1007/ 6498

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

19 มิถุนายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย
เรียน

ด้วย นางสาวจรุสณา สุธานี นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา บริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการศึกษาวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวโน้มการนิเทศการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า" มีควมประสงค์จะเก็บข้อมูลในเรื่องนี้ จากท่านและครูในโรงเรียนของท่านโดยวิธีแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ใต้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการศึกษาเก็บข้อมูล เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

๕ ๗

(นางสาวอรรณ สุทรชัย)

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน ภูมิบัณฑิตราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

กองนโยบายและแผน

โทร. 2828654

โทรสาร 2817112

บันทึกข้อความ

282

ส่วนราชการ สำนักงานการศึกษา (กองวิชาการ โทร. 4372047)

ที่ 3004/4976

วันที่ 13 มิถุนายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

เรียน

ด้วย นางสาวจรีสณา สุदानิช นิสิตชั้นปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง "แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า" ซึ่งจะต้องรวบรวมข้อมูลจากศึกษานิเทศก์ของสำนักงานเขต ผู้บริหารและครูของโรงเรียน

สำนักงานศึกษาใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการอนุญาตให้ นางสาวจรีสณา สุदानิช ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการวิจัยต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์และกรุณาแจ้งผู้บริหารโรงเรียนดังกล่าวทราบและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ด้วยจักขอบคุณยิ่ง

(นางอโรรรณ ธรรมกรบัญญัติ)

รองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา

ที่ มท ๐312.2/ ๗๖๖

สำนักบริหารการศึกษากลาง
ถนนราชสีมา กท 1๐3๐๐

๗ กรกฎาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือบัณฑิตวิทยาลัย ที่ ทม ๐3๐9/3๐15 ลงวันที่ 2๐ มีนาคม 2538

ตามหนังสือที่อ้างถึง บัณฑิตวิทยาลัย แจ้งว่า นางสาวจรังนภา สุคนิช
นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขออนุญาตเก็บ
รวบรวมข้อมูลเพื่อทำเนิมนการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ โดยจะออกแบบสอบถามจากศึกษานิเทศก์
ผู้บริหารโรงเรียน และครูของโรงเรียนในสังกัดของสำนักบริหารการศึกษากลาง นั้น

สำนักบริหารการศึกษากลาง ได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางสาวจรังนภา สุคนิช
เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ได้

ขอแสดงความนับถือ

(นายพลอง ตระกูลสิงห์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการศึกษากลาง

ส่วนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา

โทร. 2432157

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

14 มิถุนายน 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เคารพ

ด้วยดิฉัน นางสาวจรัสณา สุตานิช นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขานิเทศการศึกษา และ
พัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลัง
ดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวระดมการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547" ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์
จากท่านผู้อำนวยการ และท่านอาจารย์ เป็นผู้ให้ข้อมูลดังนี้

1. ผู้อำนวยการ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
2. อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียน 3 ท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือมายังท่าน ได้กรุณาแจกแบบสอบถามให้อาจารย์ทั้ง
3 ท่าน และเมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ขอความกรุณาท่านผู้กรอกข้อมูลได้คืนของและนำส่ง
กลับทางไปรษณีย์ ภายในวันที่ 10 กรกฎาคม 2538 จักเป็นพระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรัสณา สุตานิช)

ผู้วิจัย

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

14 มิถุนายน 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียน ที่เคารพ

ด้วยดิฉัน นางสาวจรัสณา สุตานิช นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขานิเทศการศึกษา และ
พัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลัง
ดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวระดมการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547" ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าว จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถาม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการนิเทศ
การศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการให้ข้อมูล แล้วกรุณาพินิจของส่ง
กลับคืนทางไปรษณีย์ ภายในวันที่ 10 กรกฎาคม 2538 จักเป็นพระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรัสณา สุตานิช)

ผู้วิจัย

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

14 มิถุนายน 2538

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด ที่เคารพ

ด้วยดิฉัน นางสาวจรัสณา สุคานิช นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขา นิเทศการศึกษา และ
พัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลัง
ดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวระดมการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547" ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์
จากศึกษานิเทศก์จังหวัดทุกท่านเป็นผู้ให้ข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือมายังท่าน ได้กรุณาแจกแบบสอบถามให้ศึกษานิเทศก์
ทุกท่าน กรอกข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริง และเมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ขอความกรุณาท่าน
ผู้กรอกข้อมูลได้ผนึกซอง และนำส่งกลับทางไปรษณีย์ ภายในวันที่ 10 กรกฎาคม 2538 จักเป็น
พระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรัสณา สุคานิช)

ผู้วิจัย

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

14 มิถุนายน 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ศึกษาพิเศษที่เคารพ

ด้วยดิฉัน นางสาวจรัสณา สุตานิช นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขานิสิตการศึกษา และ
พัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลัง
ดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวโน้มการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2547" ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าว จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถาม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการนิเทศ
การศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการให้ข้อมูล แล้วกรุณาฝากของส่ง
กลับคืนทางไปรษณีย์ ภายในวันที่ 10 กรกฎาคม 2538 จักเป็นพระคุณอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรัสณา สุตานิช)

ผู้วิจัย

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1 สิงหาคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วยดิฉัน นางสาวจรัสณา สุธานี นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขานิเทศการศึกษา และ
พัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ส่งแบบ
สอบถามมาขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถาม นั้น ใ้คร้ขอความกรุณาได้จัดส่งแบบสอบถาม
ที่ตอบเสร็จแล้วทางไปรษณีย์ตามที่ได้เรียนแล้ว เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการนิเทศ
การศึกษา ซึ่งนับว่าท่านมีส่วนอย่างสำคัญยิ่งต่อการนี้ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มาในโอกาส
นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรัสณา สุธานี)

ผู้วิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. คร.โกวิท	ประवालพฤษ์
2. รองศาสตราจารย์ ชารี	มณีศรี
3. อาจารย์ธรรมบุญ	วิสัยจร
4. อาจารย์ธิดา	ห่อวัฒนกุล
5. คร.นิเชต	สุนทรพิทักษ์
6. อาจารย์เบญจลักษณ์	สุขโรคนกิจ
7. อาจารย์ประกาศ	แสงเพชร
8. อาจารย์ประดิษฐ์	สังขวิชัย
9. อาจารย์พจนา	ว่องตระกูล
10. อาจารย์พิทักษ์	นิลนพคุณ
11. อาจารย์เพิ่มศักดิ์	นนทศักดิ์
12. อาจารย์วินัย	เกษมเศรษฐ์
13. คร.วีระ	บำรุงรักษ์
14. อาจารย์สุธีร์	เอกอินทร์
15. อาจารย์อัศวิน	วรรณวินเวศร์

ประวัติผู้เขียน

นางสาวจรัสณา สุदानิช เกิดวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2507 ที่จังหวัดนครพนม
ได้รับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ จากวิทยาลัยครูอุตรธานี ปี พ.ศ. 2529
เริ่มรับราชการที่โรงเรียนบ้านแดงพิทยาสรรค์ ตำบลบ้านแดง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี
ปี พ.ศ. 2531 รับราชการที่โรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ปี พ.ศ.
2533 ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนเยาวชนไทยเข้าร่วมโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์
(Nippon Maru) ปี พ.ศ. 2536 เข้าศึกษาต่อสาขาบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท
ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันรับราชการที่สำนักงาน
สามัญศึกษาจังหวัดนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี